
colorchecker CLASSIC
x-rite
mm

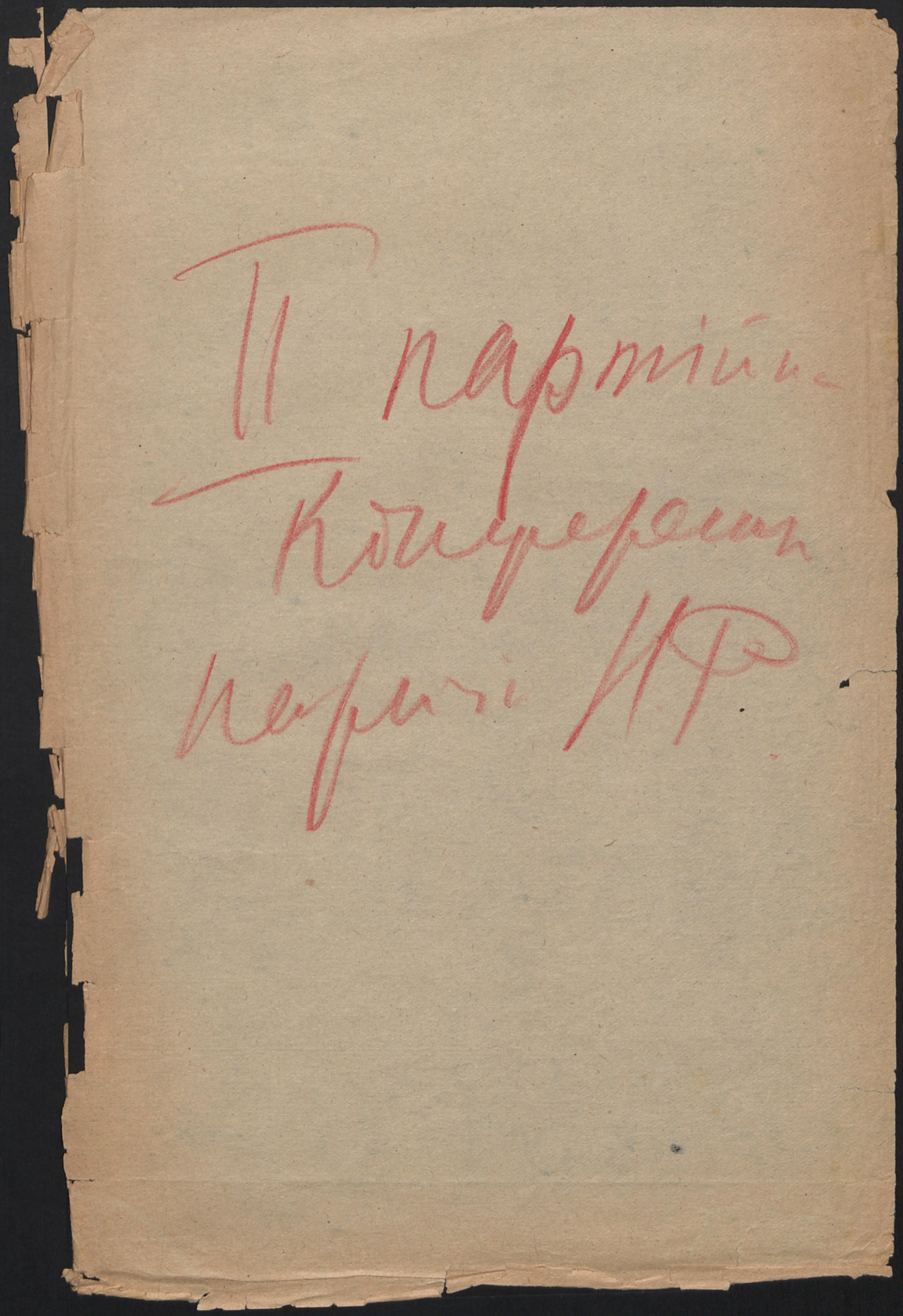
II партійна
конференція

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
15cm

1

Місцевий Комітет
Ченстоховської Філії
Української Народньої
Республіканської Партії
„27" Грудня 1920 р.

До Центрального Комітету
У. Н. Р. Партії.-

ч. 1
м. Ченстохов Польща.

На підставі повідомлення Голови Ц. К. від 22-XII,- Ченстоховська філія Партії У. Н. Р. командірує на партійну конференцію, яка має відбутись 29, 30 і 31 цього грудня в м. Тарнові,- голову місцевого Комітету Ченстоховської Філії пана О. М. Базілевича, котрому доручає виступати і подавати голос в імені групи при голосуванням на Конференції.-

До діла про II партійну конференцію
2/I 1921 II [illegible]

За Голову Комітету [illegible]
Член Скарбник [illegible]
Член Секретар [illegible]

Члени:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
М. [illegible]
[illegible]
Ол. [illegible]
Д. [illegible]

Протокол першого засідання

II-ої партійної Конференції Народньої Республіканської партії 29 грудня 1920 р. м. Тарнов.

Присутні: члени Ц.К. — п.п. Ковалевський, П. Пилипчук, У. Сапіга, М. Медзвідський, К. Сивошапка, В. Галушка, А. Гриневич, Д. Золотницький і М. Мирошниченко; уповноважений Чистоховської філії партії — Ол. Базілевич і члени партії: п.п. М. Багріновський, Д. Совпаненко, Дмитренко, Шостовський і Біліц. Голова зборів обирається П. Пилипчук, заступник Ол. Базілевич, секретар М. Мирошниченко.

Приймається слідуючий порядок денний: 1) Доклад П. Пилипчука про роботу партії за друге півріччя 1920 р. 2) Доклад п. Багріновського про міжпартійні наради в справі утворення Ради Республіки. 3) Доклад п. Ковалевського про тактику партії в Раді Республіки. 4) Доклад п. Сапіги про видавничу діяльність партії 5) Доклад п. Медзвідського про організацію армії.

Початок о 4. годині дня.

Після одкриття конференції забирає слово для заяви п. Сапіга.

1. п. Сапіга пропонує, аби по зразку Чистоховської філії Тарновська група обрала з присутніх членів одного представника з правом рішаючого голоса, а решта присутніх членів мали би лише дорадчий голос. Ковалевський обстоює ту думку, щоби всі присутні члени партії мали рішаючий голос, при чому представник Чистоховської філії мав би кількість голосів, відповідаючи кількости членів партії, що підписали мандати п. Базілевичу. Після цього т. Сапіга знімає свою пропозицію.

Постановили

Приняти пропозицію п. Ковалевського

2. Б. Панчук доповідає про роботу партії за останніх півроків. Він характеризує політичний устрій Ради кабінета із представників Київського громадського комітету і здорового Київ цього кабінета: по Міністерству Вн. (самооборони) Справ – відсутність організації на місцях і невдалі призначення [illegible] чинів М-ва; по М-ву Закор. Справ – невдалі звязки з Заходом і за часів [illegible] Відсутність твердої лінії в ведучій закордонній політиці. Нар. Респуб. партія, зайнявши опозицію до свого кабінета, коли [illegible] ухвалила [illegible] ухвалила участь в ньому 3 міністрів, але ввиду того, що 3 вимоги не дало змоги [illegible] з кабінету пп. Безпалка і Лисенка, з кабінетом п. Кроковського й [illegible] з Кабінетом п. Кроковського й [illegible] на більш рішучу опозиційну боротьбу. Після конференції в Петрограді [illegible] Трудовою [illegible] Трудовою [illegible] Трудовою

народу разом з комдівами здавалось
[illegible] порозуміння з армією, але
[illegible] організована праця де-яких міністерств,
а особливо Нар. Госп., що взяло до своїх рук все постачання
армії, довела армію до
повного краху і прийшлось знов залишити
свій терен. Єдиний позитивний момент праці Правительства — це заключення угоди з Російських політичним Ком-т в Варшаві. Останній переїхавши до Тарнова Правительство виявило повну
розгубленість як більшість політ. групи і тільки
н. р. та с. д. партії не загубили віри й заявили свідомо про рішучу необхідність
дальшої боротьби. Зачитується резолюція
Ц. К. н. р. від 4 грудня. Момент вступу
голови партії п. Ковалевського Ль. Кабінета з'ясовується необхідністю використати
момент перебування за кордоном в цілях
пропаганди державности і партійних
думок і присутність в цей скрутний
момент своєї людини в Кабінеті, щоби
партія будучи в курсі скрутної роботи Кабінета,
могла би вчасно попередити всі небажані комбінації.

П. Ковалевський. Наша партія завжди
старалась стояти подалі від Правительства, а головну увагу звертала й хтіла звертати на
свої партійні організації на місцях. Але все це
могло бути лише постільки, як довго ми
перебували на своїй території. В момент
оти частих евакуацій таку організаційну роботу неможливо було переводити і партія
мимоволі мусила звернути увагу і
на Правительство, ближче стати до
нього, бо воно було фактично всім, бо воно переводило всю боротьбу
за наше визволення. Звідси виникало, що для партії було не байдуже питання про склад і працьодатність
Правительства, про його наміри й реальні заходи. Спиняючись на цьому питанні
партія прийшла до того висновку, що сама найліпшою й найвідповіднішою формою Правительства є коаліція. Тільки спираючись на коаліцію рішних політичних груп,
Правительство могло б мати підтримку й у широких верстах Українського
громадянства. Наша партія не підтримувала Кабінетів ні Мартоса, ні Лазенка, ні Прокоповича, бо це не були
коаліційні Кабінети, бо це були Кабінети осіб, а не Кабінети державного діла.

Не поділяючи принципів організації попередніх Правительств і навіть будучи в певній опозиції до їхньої політики, партія не могла користати з опозиції для самої опозиції й тому, коли були надії на те, що Правительство може повести здорову державну політику, ставала в нейтральне відношення, як, приміром, до Кабінета п. Левицького, що стояв на ґрунті конституційних засад.

Стоючи на ґрунті української державности, — ми виявляли своє відношення до державного життя в формі активній, бо ми активно любили свою батьківщину, саму ідею власної батьківщини, яку виплекали ще за послужні часи російської реакції. Ця активність стала обєктом ненависти до нас з боку ріжних політичних груп, але вона ж спричинилася до обєднання нашої партії в одне міцне тіло, в сконсолідовану політичну групу, що завоювало собі визначне місце в українській державності. Й треба бачити це обєднання, бо в ньому не тільки наша сила, але й будучина.

З другого боку, ми уміли завжди знайти рівнодіяючу між ріжними центральними. Виступаючи проти соціалістичної диктатури, ми не тільки уходили до правого табору; виступаючи проти правої політики п. Прокоповича, ми не переходили в шаргу лівих груп. Чому? А тому, що ми завжди стояли на ґрунті демократичних засад, завжди спирали свою партійну діяльність на потреби української демократії, виразниками якої ми є й завжди будемо.

Вірність своїй основній демократичній ідеольогії й уміння розуміти реальні обставини життя, активне переведення в життя своїх принципів — ось характеристичні мети, що відзначують ідеольогію й тактику нашої партії.

Ілюстрація. Партія н. р. для більшого поширення боротьби з демократично-конституціональні принципи, по суті річі, мусила б мати співзгучні партії, як с.-д. і с.-с. Але на жаль ці партії остільки уявляли себе аморфну масу, остільки не мали під собою тверезих обґрунтованих підстав, що жадна спільна праця з ними була й не є.

п. Багріновський — також підкреслює політично-державну короткозорість партії с.-д. і с.-с. і характеризує життєздатність принципів, в які вірує Сн.-еровська партія, бадьорість та активність членів партії. Лідери партії були влучно поставлені вільно бажаннями нашого народу.

п. Гречневич — доводить, що н. р. партія є єдина партія, котра цілком провадив зрозуміла ідеольогію української демократії.

п. Ганушко — н. р. партія відіграла найбільшу ролю в тому, що нині пала зміна в думках демократичних російських кол на нашу користь.

п. Сивошанка — Після довгих студіювань і ознайомлювань з поглядами инших партій українські промислові та фінансові сфери приєднуються тільки до нашої партії, що свідчить за життєздатність поглядів нашої партії.

Збори закриваються о 8 годині вечора

Голова

Секретар.

Протокол другого засідання
Конференції Національно-Революційної партії
30 грудня 1920 р. м. Тарнів.

Присутні з Київ У.К. Ковалевський, Пилипчук, Жатта, М. Мазвідський, Ф. Кипиш, К. Сивошапка, В. Галушко, Д. Ермієв, Л. Золотніцький і М. Мирошниченко, уповноважені Центрового Фронту Ол. Тарнівець і члени партії: Твардовський, Д. Ковганенко, Дмитренко, Шостівецький і Білий.

Продовження порядку денного від 29 грудня.
Порядок о Чотирі дня.
Слухали

1. Доклад п. Твардовського про роботу партії в Міжнародніх нарадах і про вибори до Ради Республіки. Після останньої катастрофи в момент розпачливе становище як цілого так і кожної частини, вибор. напрямку партії і єдиного тверезого виходу на тяжку пору, що необхідно дати рішучу боротьбу за визволення України від большевиків. Після цього інформації пп. Твардовського і С.Д. та других членів партії вони обіцяли в міжнародній організації, котра висловила свої думки по сучасному моменту і вирішила фракціювати хоть некотрі представників) назвавши її Рада Республіки. В цілому напрямку і похождення роботи всіх партій. Після гострих обговорювань комунікацій будучого передпарламенту Рада всіх партій як напрямки С-С висловлювались за необхідність ліквідації уряду і утворення Директорії, але після доводів п. р. партій, що ся не буде мати місця крахом і що треба рішуче боротись далі, всі партії згодились по необхідності скликання Законодавчої Ради Республіки, надовго, по можливості, по можливості, по можливості

повинна буде нести відповідальність перед Радою Республіки. Вирішено, що Рада Республіки складатиметься із 60 членів з слідуючим розприділенням міст: партії – с-д. – 7, с-р. 7, н-р. + 5, с-ф. – 5; с-с. 5; ~~ос~~ с-д. 5, народних пар. 2, трудовики 2; сел. соц. – 3; жидівські пар. 3, поляки 1, німці 1, громадські організації (самоврядів, кооперативи, залізничники, почтовики, культурно-просвіт. орг.) – 14. Спочатку вирішено було дати 10 місць армії, але після народи з командармами і командирами дивізій виявилось, що армія не може і не буде брати участи в Раді республіки. На 10 місць по Інціативі представників армії має утвориться Рада оборони Республіки, котра стоятиме нижче Ради Республіки і буде складатися з представ. армії, Ради Республ. і правительства. Правительство спочатку було не погоджувалось на утвор. Ради республіки, але пізніше примирилось з цим і тепер сама настоює на скоршому утворенню. Уже вироблено законопроект про скликання Ради Республіки, котрий докладчик зачитує.

На запитання п. Голушки, який приблизно має бути політичний вигляд представників Громадсько-Політ. організацій в Раді Респуб. докладчик відповідає, що залізничники і почтовики – соціалісти, а самоврядів. кооперативи і культур-просвіт. організації – централи.

П. Ковалевський доповнює доклад п. Багриновського. Коли перший раз в Раді Міністрів обговорювалось питання про утворення Ради Респ. то більшість Міністрів висловлювалась проти. Дехто з панів Міністрів назвав се народи представництво совдепом. Тільки Міністри Ковалевський та Красний стояли за необхідність скликання Ради Респуб. Тепер не

погляду Ради Міністр змінився — всі на-
ходять необхідним скликання хоч такого
неповного народ. представ. Більше того:
Зараз уже ~~[illegible]~~ до Межнародного
Бюра передаються Радою Мін. багато
питань державного значення. Сучасне
межнародн. Бюра і майбутн. Рад.
Республ. набрали великого значення.

---

4. Доклад т. Ковалевського про тактику партії в Раді Республіки. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Перш ніж підійти до на-
міченя точок тактики
в Раді Республіки, докла-
спиняється на виясні-
класової позиції
партії.

Партія н.р. обхідних ~~[illegible]~~ ті верстви громадян
~~[illegible]~~, котрі мають буржуазно-демо-
кратичну ідеологію; а іменно: ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
середнє селянство, ~~[illegible]~~ наймо-
гутнішу і найбільшу частину всього селян-
ства; неспролітарізоване робітництво — місту
демократію і позаклясову інтелігенцію, молод-
шої формації. Спираючись на ~~[illegible]~~ них партія
мусить мати загальні принципи тактики,
які полягають в двох моментах: радикалізм
політичний — боротьба за всім безправним
беззаконним та анархічним, невизнання
революційного будівництва, прагнення до кон-
стітуалізму та парляментарізму через на-
родоправство в формі парляменту; ради-
калізм соціальний — у всіх соціальних питаннях — еволю-
ціонізм; робітниче законодавство забезпечує провне
життя робітникам, аграрне законодавство охороняє
тих більшість, яка протестує проти соціаль-
них експериментів и т.д. Виходячи з сих основних
принципів тактика партії в Раді Республіки мусить повечати на
слідуючих домаганнях ~~[illegible]~~ Заби методи і шляхи
боротьби за Українську державність були прогнані
ті ~~[illegible]~~ в цілях скоршого ~~[illegible]~~ осягнення конечного

Приняти до
відома і прохати
п. Ковалевського
зконкретизовати
в певній резолюції
про тактику партії
всі основні точки
тактики партії
в Р. Республіці

успіху і збереження національних сил;
2) ~~[illegible]~~ домагатись ~~[illegible]~~ ліквідації Директорії, бо по своїй ідеальній партії не визнає колегіальної Верховної Влади;
3) домагатись аби Уряд звертав найбільшу увагу ~~[illegible]~~ на наше військо в розумінні матеріяльної і духовної підтримки і приступив до реорганізації армії на нових началах; 4) ~~[illegible]~~ в справі стосунків з иншими протибольшевицькими ~~[illegible]~~ групами домагатись осягнення з ними порозуміння; 5) блокуватись з іншими партіями по більшости не можливо, бо: с-р. стоять на радянській платформі; с-д. і с-с. „неістнуючі групи", з с-д. не треба блокуватись, бо з ними завше можна зговоритись. Але найліпше триматись погляду „Нарізно йти, але разом бити". В заключення докладчик, ~~[illegible]~~ констатуючи, що ~~[illegible]~~ партія зрозуміла народню ідеологію і буде мати велику підтримку на Україні, пропонує що орієнтуватись в справі визвольної України треба головним чином на свої народні сили.

---

5. Доклад п. Саніга про видання партійного органа. Мрією партії було завсігди заснування свого партійного органа, але відсутність грошових засобів не давали змоги зробити цього. Тільки в липні с/р. п. Ковалевський дістав від Провитсвятства трохи грошей на своє імя, і ці грошові ~~[illegible]~~ офірував на партію і почали видавати журнал „Поступ". Сей журнал не мав партійного назвиська і тому його де хто лічив за орган с-д., що трохи зашкоджував нашій справі, і надалі же орган цей хоча і носити назву ~~[illegible]~~ але по суті та змісту ~~[illegible]~~ стане цілком партійним органом.

Заслухавши доклад постановлено заснувати пресовий фонд з бровим кошти самообложенням.

Крім того видано відчіті Ц. К. ~~[illegible]~~ „За два роки", де подана історія за 1918 і 1919 роки. В цьому році „Поступ" може не буде видаватись ~~не~~ ~~[illegible]~~, а в ~~[illegible]~~ новім році уже буде, але неперіодичним. Зараз партія не розпоряджає великими засобами, а тому докладчик пропонує зробити самообложеніє, для утворення пресового фонду.

Для скорочення витрат п. Ковпаненко пропонує видати відчіт Ц. К. за 1920 р. в журналі „Поступ"

Розв'язання цього питання передано на Ц. К.

Збори закриваються о. 9 годині вечора

Голова Зборів [signature]

Секретар

Протокол 3го засідання Ранкове

IIої партійної конференції Народної-Республіканської Партії

~~31го грудня 1920 р.~~

31 грудня 1920 року.

Присутні ~~ч~~ п.п. Ал Ковалевський, П Пилипчук, Н Сапін, М Медзведський, К Сивошапка, В Галушки, А. Гриневич, П. Золотницький, М Мирошниченко, Ф Хижняк, Уповноважений Ченстоховської Філії Базилевич, Інженер Шостовський, Дмитренко, М. Багріновський та Білиць.

Головує П Пилипчук. Секретарює Мирошниченко.

Засідання ~~відкривається~~ починається 12 год. дня

Порядок денний

1) Позачергові інформації п Ф. Ковалевського про нараду у Гол Ат. 30го грудня

2) Дебати по докладі п Ковалевського про тактику партії

Слухали	Постановили
По 1 пункту. П Ковалевський заувагує що Гол. Отаман мав рацію все те, що твориться в військовій справі звести до єдиного центра, чи Військове Міністерство, чи штаб дієвої Армії Партії, які заперечували доцільности такого акту не прав, но все це спричинилося до фіксації буте вожливих моментів а саме: 1) Закінчена безславна сторінка — того абсолютизму, який утворився в УНР. — вчера ж перший раз було підкреслено що відповідаючим чинником є не Головний Отаман а Рада Міністрів і тому відповідаючим за той чи другий акт є не Головний Отаман, яко президент республіки а міністр, що його контрасігнував. Наслідком чого явилося подача заяви Військовим Міністра про демісію 2) Головн Отаман мусив сказати що буде ділати по згоді з Політ Партиями, підкреслити категорічну небхідність скликання Ради Республіки	Інформує про нараду у Головн. Отамана з приводу протеста Міжпартійної наради на наказ Голов. Команди про знищення Штабу Дієвої Армії. Докладчик зауважує

яка знівелює ті хиби, що полічаються тепер.

3) ~~Евентуальний кандидат на примьєра~~ и Ніковський остаточно провалився, правда він виявив нерозуміння природи вещей, що ярко підкреслив и Безпалко, який заявив, що зауваження Головного Отамана, ми, представники Партії радо вислухаємо, але коли такі зауваження і нотації, або и міністр Ніковський, то він може дійсно зробити те, що він раде другим в своїй промові: взяти чемодани і їхти. Таким чином Левицький був побитий шомполами, але моментами він був переможцем, поставивши ставку на Омельяновича, він помилився. Партії, які були неправдиво їм поінформовані взяли свої заяви назад. Перемога його була в тім, що його конкурент провалився.

Приняти інформації и Ковалевського до відома, і не відкриваючи загальної дискусії перейти до слідуючого порядку дня.

2) Дискусії по докладу Ковалевського „Тактика Партії"

Сопіга. Промова и сопіги базується на слідуючих положеннях

1) Н-ри мусять спиратися на середняка селянина і на промисловця в повному розумінню цього слова

2. Середняк і промисловець есть кляса яку охоплює партія НР тому, що їх інтереси спільні і устрій державти — предбачаємий партію НР є для їх найбільш бажаний ~~найбільш~~

3. Середняк не може попасти до Сенату але парлямент для його забезпечити.

4. Контакт й бльок між середняком і промисловцем забезпечує ~~ос~~ обом непорушення їх інтересів в Парляменті

5. ~~Середняк не має можливости купувати продукти за кордоном. Промисловець не зможе постачати~~

5) Від благополучия середняка залежить благополучие державної промисловости

6 Остання революция поховала розбитність інтересів крупних аграріев і ~~других~~ промисловців

7 Найбільш міцна національно й економічно країна буде — країною — розвинений кляс середняка й промисловця.

8 ~~Чи мати~~ міська ж демократія (швець, кравець) не бути обектом нашої партії, з чим автор ~~[illegible]~~ не годиться з докладчиком.

Галушка Зауважує ~~що~~, погоджуючись ~~на~~ з ~~поглядами~~ думками п Ковалевського, що ~~в виду того~~ з огляду на те що спірні питання не будуть дебатуватися в Раді Республіки, то не буде такої розбіжности думок, яка, на думку промовця, не могла дати єдиного погляду на Українську державність і поскільку думка всіх партій є думка Народу — авантурникам не пощастить впливати. В Раді треба звернути увагу на моменти боротьби за українську державність, на вишукування допомоги зовні, бо поки панують чужинці самі не випручаємося. Слідуючим етапом є притягання чужеземного капіталу.

Шостацький Звертає увагу на гарне зясування Ковалевським ~~[illegible]~~ тактики партії, і підкреслює з свого боку необхідність вести роботу в трех напрямках, громадському, військовому, промисловому. Далі промовець звертає ~~[illegible]~~ увагу на конечність для України

як найскоршого розвитку промисловості шляхом концесій.

Хижняк Підкреслюючи цікавість промови Ковалевського яка богата була моментами що підкреслювали з психологічного боку ті чи инші логічні положення і посилки, звертає особливу увагу на те ~~зотвер~~ ~~ат~~ твердження п. Ковалевського ~~[illegible]~~, що дрібне селянство, тай взагалі селянство, могло опиратися на програм с-р не є правдиве, в тому именно розумінні, що с-р з своїм земельним програмом, який є в суперечності ~~суне~~ ~~[illegible]~~ з всією сумою економічних факторів, які ~~що~~ впливають на культурність господарства, на його цілездатність й устойчивість, не можуть і тому не будуть існувати як партія, навіть, дрібного селянина. Далі ~~ав~~ промовець зупиняється на деяких моментах промови Ков (клясовість інтелігенції, можливість впливів партії на міську демократію).

Ковалевський в заключній промові, підкреслюючи свою попередню позицію і доючи деякі поширення своєму тлумаченню міської демократії закінчує дебати.

Оголошення перерва до 4 годин.

Голова

Сеуков

Протокол четвертого вечірнього засідання

II-ої партійної конференції Народно-Республіканської партії 31 грудня 1920 р. м. Тарнів.

Присутні: ~~[illegible]~~ п. О. Ковалевський, П. Пилипчук, І. Сапіга, М. Медвідський, К. Сивошапка, В. Галушка, А. Гріневич, П. Золотницький, М. Мирошниченко, Фед. Хижняк, Упов. Ченст. філії Базілевич, інж. Шостовський, Дмитренко, Багріновський та Білиць.

Порядок денний: ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ 1. Доклад п. Ковалевського про організацію партії
2. Доклади Удовиченка і Коваль Медвідського про військову справу

Головує Пилипчук

Секретарює Мирошниченко початок рівно о 4 годині.

1. Доклад п. Ковалевського про організацію партії. Докладчик зі'ясовує, що сучасні умови не ~~[illegible]~~ дають змоги дотримати цілком тої схеми організації партії, яка зазначена в статуті — і по якій всі діла партії вирішує Цент. Ком., бо не всі члени ЦК мають змогу перебувати в одному місці і тому незавше можна зібрати потрібний кворум. Докладчик пропонує доручити ведення всіх справ партії бюро Цент. Ком. партії, обраного з членів ЦК, в кількості 5 чоловік з таким поділом: голова, перших заступників: перший — репрезентат, другий — завідує пресою, третій — організатор і секретаря. Щоб Цен. Ком. може збиратися два рази на місяць 1 і 15 число — і затвердити усі постанови бюро і зробити відповідні вказівки. Зараз треба починати організації філій партії, щоби мати змогу в недалекій ~~[illegible]~~ будучині скликати велику і повну партійну конференцію.

Постановили: Приняти до відома і доручити докладчику виробити відповідну резолюцію.

2. а) Доклади пол. Удовиченка і Ген. Пов. Медвідського ~~[illegible]~~ П. Базілевич за відсутністю ~~[illegible]~~ докладчика пол. Удовиченка зачитує його доклад ~~[illegible]~~, котрий прикладається до протоколу ~~[illegible]~~ відтиском.

Приняти до відома і відкрити дебати.

П. Гріневич в супереч дуже докладчика доводить, що нашу армію не можна реорганізувати, вона так і останеться партизанською, ~~[illegible]~~ бо не кажучи вже

про козаків, старшинський склад армії уявляє в себе ватажків вільного козацтва, або гайдамаків тільки не дісциплінованих старшин. Щоби мати добру армію то треба починати цілком наново ~~починати цілком наново організовувати~~ треба запрохати чужоземних інструкторів ~~або~~ і використовувати тих закордонних старшин, котрі зараз в великій кількості сподіють прохання про вступ до нашої армії.

в) Другий доклад генер. пор. Мерзвідського. Автор сам прочитує його, даючи де-які словесні пояснення. Доклад прикладається до протоколу окремим водтиском.

Прийняти до відомо відкрити дебати.

п. Галушка находить, що організація армії полягає не тільки ~~в установленні~~ в заведенню ідеальної військової ієрархії, але і в технічній організації її, тому головнішою справою в озброєння армії. З моменту переворота проти Гетьмана на Україні запаси зброї і набоїв не побільшувались і ~~[illegible]~~ армія вже липнем 1919 р. опинилась зовсім без зброї і набоїв. ~~Тоді~~ Уряд почав зброю і набої ~~[illegible]~~ за сіль, ~~[illegible]~~ селян, але безуспішно ~~[illegible]~~ а пізніше надіслав нашу місію купувати ~~[illegible]~~ набої російського зразку російського озброєння за кордоном. За відсутністю каштів момент був ~~[illegible]~~ блискучий ~~[illegible]~~ за кордоном побільшити уже були передані добровольцям, або продані чистим державам. Тоді Військове Міністерство не зверталось перейти на місцеві зразки озброєння і в цьому полягає величезна хиба. Освітлювши мощність чужоземних ринків що до зброї російського зразку промовець підкреслює ~~[illegible]~~ необхідність перевооруження озброєння.

Позаяк у нас немається військова ~~[illegible]~~ заводів, на Правобережжі, а на Лівобережжі вони зруйновані, то ми мусимо звязатись з закордоном, щоби переозброїти армію і зробити відповідні запаси, власні заводи і арсенали на довгий час мусять бути організовані для полагодження зброї.

п. Ковалевський конкретизує основні засади організації армії: 1) головний отаман, сильно обставин ставший на чолі армії, мусить надалі тільки репрезентувати армію; 2) для найліпшого

ведення військової справи на чолі ~~[illegible]~~ мусить стояти Військова Рада, як орган законодавчо-організаційний, 3) на чолі військо стоїть Главнокомандуючий. Зараз же у нас в військовій справі мається трохвластів: провійсько тутбується і 1) Військова місія в Варшаві, і 2) Військове М-ство і 3) Головний отаман, але військо чоле і боса. Ми мусимо добиватись того, аби військом керувало В. М-во.

Цим дебати закінчуються

Оголошується перерва на 10 хвилин

П. Пилипчук пропонує слідуючий порядок голосування: читається резолюція, відкриваються дебати по суті, голосується резолюція, вносяться поправки і голосується. — Порядок принято

1. Резолюцію в справі докладів п. Пилипчуку і п. Багріновського про роботу партії за останнє півріччя зачитує п. Пилипчук. — Принято одноголосно.

П. Медзвідський вносить поправку замінити в резолюції слово „товариш" на слово „член" або „пан". — Поправка відхиляється 20 голосами проти 1.

2. Резолюція про тактику партії в Раді Республіки зачитує п. Ковалевський. — Принято одноголосно.

п. Медзвідський пропонує викинути в § 1 починаючи з слов „наколи ....", бо це торкається нашої внутрішньої справи. — Поправка відхиляється 20 голосами проти 1.

п. Ковалевський обстоює, щоби ця фраза була залишена, аби нам ніхто не закинув ~~[illegible]~~ в небажанні консолідації сил — це є наш тактичний шаг. — Фразу постановлено зоставити

П. Багріновський пропонує внести в § 2 слово „парляментаризм", бо під цим словом розуміється відповідальність М-рів. — Приймається одноголосно

3. Резолюція по організації ~~пу~~ путаль-
ність партії зачитує п. Ковалевський — Принята одноголосно

4. Резолюція про видавничу діяльність
партії зачитує п. Саніга — Принята одноголосно

5. Резолюція про армію після доклад-
ів генер-пор. Медзвідського і п. Ів. Удо-
вченко зачитує п. Ковалевський — Принято по пун-
ктам одноголосно

п. Палинчук пропонує голосувати
по пунктам

п. Ковпаненко пропонує, аби пук. 6.
~~[illegible]~~ цеї резолюції вважати
таємними.

Пропозиції принято
~~Принято одноголосно~~

Голова зборів конференції п. Па-
линчук закриваючи конференцію,
~~[illegible]~~ коротко переказавши головні
етапи (пастрі) боротьби партії, закликає
членів партії ~~[illegible]~~ з більшою
енергією віддатись роботі партії,
аби ~~[illegible]~~ перевести в життя всі
принципи партії, щоби не вигнаними
на чужій землі сходитись і радитись про
нашу Державу, а стрінутись домов
~~Голова зборів~~
Головерхому Київі як провним господарям.
~~Секретар~~

Засідаю замикається о 10 годині
вечера

Голова зборів

Секретар

П Р О Т О К О Л

Четвертого вечірнього засідання 2-ї партійної конференції Народньо-Республіканської партії 31 грудня 19хОр.м.Тарнів.

Присутні:Ол.Ковалевський,П.Пилипчук,І.Сапіга,М.Медзвєдський К.Сивошапка,В.Галушка,А.Гриневич,І.Золотницький,М.Мирошниченко, Ф.Хижняк,уповноваженний Ченстоховської Філії Базилевич,інжен. Шостовський,Дмитренко,Багриновський та Білиць

Головує П.Пилипчук.Секретарює Мирошниченко.

Початок рівно о 4 годині

На порядку денному:

І/Доклад п.Ковалевського про організацію партії.

2/Доклад п.п.Удовиченка й Коваль-Медзвидського про військову справу.

С л у х а л и.

І/Доклад п.Ковалевського про організацію партії.Докладчик з"ясовує,що сучасні умови не дають змоги дотримати цілком тої схеми організації парт. яка зазначена в статуті й по якій всі діла партії вирішує Ц.К.,бо не всі члени Ц.К.можуть перебувати в одному місці й тому не завше можна зібрати потрібний кворум.Докладчик пропонує доручити ведення всіх справ партії Бюро Центрального Комітету партії,обраного з членів Ц.К. в кількости 5 чоловік з таким поділом:голова,три заступники-Перший Репрезентант; Другий - Завідує Пресою,Третій-Організатор і Секретаря.Тоді Ц.К.може збиратись два рази на місяць І-го і І5-го числа і Затвердити всі Постанови Бюро і зробити відповідні вказівки.Зараз треба починати Організації Філій партії,щоби мати змогу в недалекій будучині скликати велику і повну Партійну Конференцію.

П о с т а н о в и л и .Прийняти до відома і доручити Докладчику вироботи відповідну резолюцію.

2/а.Доклад Полковника Удовиченка і Генерал-Поручника Медзвідського.

Прийняти до відома і відкрити дебати.-

Пан Базілевич за відсутністю докладчика Полковника Удовиченка зачитує його док-

лад;котрий прикладається до протоколу окремим видтиском.

П.Гриневич в супереч думкам докладчика доводить,що нашу армію не можна організувати;вона так і останеться партізанською,бо вона кажучи вже про козаків,старшинський склад армії являє з себе ватажків вільного козацтва,або гайдамаків тільки не дісціплінованих старшин.Щоби мати добру армію,то треба починати цілком наново,треба запрохати чужоземних інструкторів,використовувати тих закордонних старшин,котрі зараз у великій кількости подають прохання про вступ до нашої армії.

в/Другий доклад Генерал-Поручника МЕДЗВІЦЬКОГО.Автор сам прочитує його,додаючи деякі словесні пояснення.Доклад прикладається до протоколу окремим відтиском.

Прийняти до відома відкрити дебати.

Пан Галушка находить,що організація армії полягає не тільки в заведені ідеальної військової ієрархії,але і в технічній організації її,тому головною справою є озброєння армії.З моменту перевороту проти гетьмана на Україні запаси зброї і набоїв не побільшувались і армія вже літом - 1919 року опинилась зовсім без зброї і набоїв.Уряд почав вимінювати зброю і набої на сіль у селян, але безуспішно,а пізніше купувати за кордоном/ надіслав низку місій купувати збою і набої російського зразку за кордоном.За відсутність коштів момент для купівлі був упущений і запаси російського озброєння за кордоном побільшости уже були передані добровольцям,або проданий иншим державам.Тоді Військове Міністерство не зважилось передати перейти на инший зразок озброєння і в цьому полягає величезна хиба.

Освітивши мощність чужоземних ринків, що до зброї Російського зразку, промовець підкреслює необхідність переозброєння. Позаяк у нас нема військових заводів на Правобережжи, на Лівобережжи вони зруйновані, то ми мусимо звязатись з закордоном, щоби переозброїти армію й зробити відповідні запаси, власніж заводи й арсенали на довгий час мусять бути організовані на полагдження зброї.-

П.Ковалевський конкретизує основні заса ди організації армії: 1/Головний Отаман, котрий силою обставин став на чолі армії, мусить на далі тільки репрезентувати армію; 2/для найліпшого ведення військової справи на чолі її мусить стояти Військова Рада, як орган законодавчо-організаційний; 3/на чолі війська стоїть Головнокомандуючий. Зараз-же у нас в військовій справи мається троевластіе: про військо турбуються-1/військова Місія в Варшави, 2/Військове Міністерство й 3/Головний Отаман, але військо голе й босе. Ми мусимо добиватися того, аби військом керувало Військове Міністерство.-

Цим дебати закінчуються. Оголошується перерва на 10 хвилин.

П.Пилипчук пропонує слідуючий порядок голосування: читається резолюція, відкривається дебати по суті, голосується резолюція, вносяться поправки й голосуються.

Порядок принято.

1/Резолюцію п.п./п.п. в справі докладів п.п.Пилипчука й Багриновського про роботу партії за останне півріччя зачитує п.Пилипчук.

Приняти одноголосно.

П.медзвідський вносить поправку заміняти в резолюції слово "товариш" на слово "член" або "пан".

Поправка відхиляється 20 голосами проти 1-го.

2/Резолюція про тактику партії в Раді

Респуб.зачитує п.Ковалевський — Прийняти одноголосно.

п.Медзвідський пропонує викинути в § 6 починаючи з слів"наколи.....",бо це торкається нашої внутрішньої справи. — Поправка відхиляється 20 голосами проти 1-го

П.Ковалевський обстоює,щоби ця форма була залишена,аби нам ніхто не закінув в небажанні консолідації сил -це наш тактичний крок. — Фразу постановлено зоставити.

П.Багриновський пропонує внести в § 2 слово "парляментарізм",бо під цим словом розуміється відповідальність міністрів. — Приймається одноголосно.

2/Резолюцію про організаційну діяльність партії зачитує п.Ковалевський. — Прийнятий одноголосно.

4/Резолюцію про видавничу діяльність партії зачитує п.Сапіга. — Прийнятий одноголосно.

5/Резолюцію про армію після докладів ген-по ручн.Медзвідського і Полковника удовиченка зачитує п.Ковалевський. — Прийнято по пунктам одноголосно.

П.Пилипчук пропонує голосувати по пунктам.

П.Ковпаненко пропонує,аби пункт 6 цієї резолюції вважати таємним. — Пропозицію принято.

Голова зборів Конференції п.Пилипчук закриваючи конференцію,коротко переказавши головні етапи життя і боротьби партії,закликає членів партії,аби/перевести/в/життя/ цей з більшою енергією віддатися роботі партії,аби перевести в життя принципи партії,щоби не вигнанцями на чужій землі сходитись і радитись про нашу Державу,а стрінутись дома в Золотоверхому Київі, як правним господарям.

Засідання замикається о 10-й годині вечора.-

ГОЛОВА ЗБОРІВ

С Е К Р Е Т А Р Ь

29, 30 і 31 Грудня 1920 року в м. Тарнові відбулась II Партійна конференція Українськ. Нар. Респ. Партії. Протоколи засідань, а також і резолюції Конференції надсилаються Вам до відома, разом з попередньої резолюцією Ц.К. від 4 грудня 1920 року. Означені резолюції мають служити філіям для ужитку і росповсюдження і керовництва. Що до резолюцій Конференції то оголошеними можуть бути розділи I, II и V, III і IV суть тільки для відома і ужитку членів партії, пункт 6 розділу V вважається таємним. Надсилаючи ці матеріяли, зазначаємо, що головнійша увага як окремих неорганізованих груп членів партії н-р., так і об'єднаних вже, повинна бути направлена на організацію філії, згідно дадаваємої до цього інструкції філіям партії н-р, затвердженої Ц.К. У.Н-Р.П. Президіюму кождої філії ставиться в обовязок скріпити життя філії, поставити на певну височінь інформаційну роботу, і нарешті, маючи в резолюціях і постановах певні і конкретні вказівки державно-політичного значіння, входити в усі загально-національні політичні громадські організації, репрезентуючи там нашу партію. В додак до § 8 інструкції пропонується президіям філій, коли для того є можливість присилати щомісячно делегата до Бюро Ц.К. з інформаціями і матеріялами для підживлення філій і для більш тісного звязку Цен. Комітета з філіями.

Голова Бюро Ц.К.

Секретар

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
ЖУРНАЛУ

„ПОСТУП“

..... дня..... 192.... р.

№.....

М.....

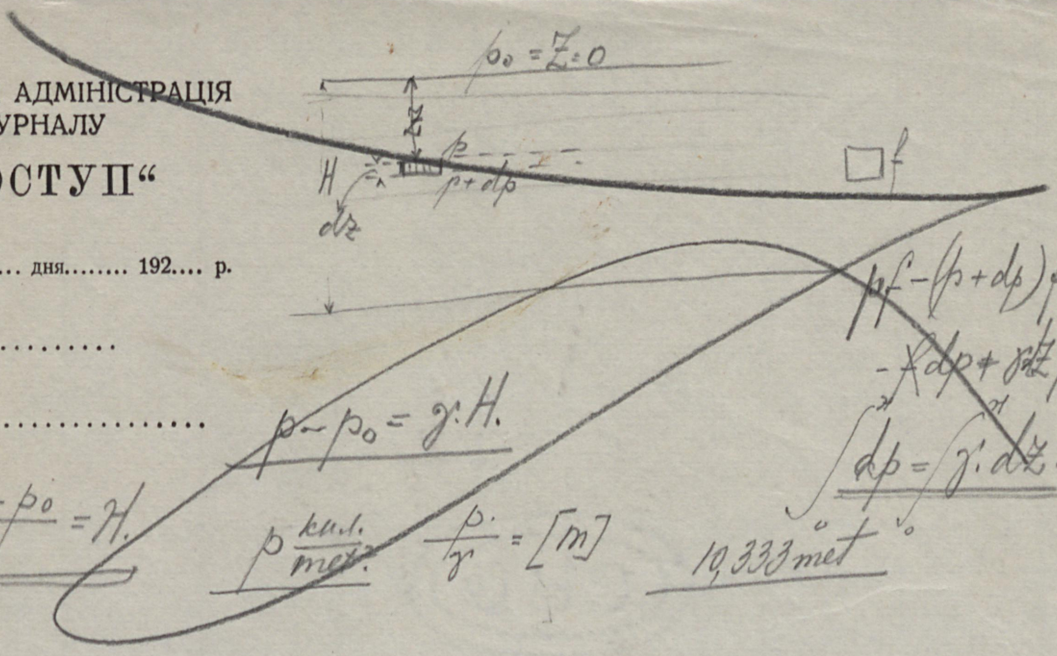

$pf - (p+dp)f + \gamma z f = 0.$

$-f dp + \gamma z f = 0$

$\int_{p_0}^{p} dp = \int_{0}^{H} \gamma \cdot dz.$

$p - p_0 = \gamma \cdot H.$

$\frac{p - p_0}{\gamma} = H.$

$p \frac{кил.}{мет^2}$ $\frac{p}{\gamma} = [m]$ 10,333 мет

~~але приймаючи на увагу господарчо-~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
~~та військово-стратегічне~~ ~~[illegible]~~ значення пунктів
~~[illegible]~~ з тими щоби в згаданих в проєкті договору військових конвенціях
в достойний спосіб була обговорена справа спільної
акції, а для забезпечення стратегічно-господарчого
стану УНР західна і північні границі повинні йти
по ріках Стирі та Прип'яті. ~~а далі по старому кордону~~
~~Київської губернії~~

Укв.

До діла про Конференції

Організаційна діяльність Народньої Республіканської Партії.

Доклад п. Ал. Ковалевського

В розвиток положень Статуту Української Народньої Республіканської Партії Конференція членів Центрального Комітета, делегатів з місць і членів партії, присутніх в Тарнові, на своєму засіданні від 31 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1) Всею діяльністю партії керує Бюро Центрального Комітета партії в складі Голови партії, його трьох заступників і Секретаря Центрального Комітету. Для найбільш успішного переведення роботи члени Бюро поділяють між собою функції в той спосіб, що Голова ~~партії керує загальною політикою партії~~; один заступник — репрезентаційною діяльністю (Пилипчук), другий заступник видавничою діяльністю (Саніга), третій — організаційною діяльністю (Сивошапка). Секретарь Бюро — технічно переводить всю роботу партії.

2) Для регулювання ~~і розв~~ загальної діяльности партії й контролю цеї діяльности не менш двох разів, а саме 1 й 15 числа кожного місяця, на місяць, відбуваються сесії Центрального Комітета по можливости в повному його складі. В надзвичайних випадках скликаються принагідні засідання Центрального Комітету.

3) Для розвязання найважливіших питань внутрішньої й закордонної політики У.Н.Р., а також поширення й поглиблення організаційної й тактичної роботи партії ~~вже~~ скликаються Бюром Ц.К. в мірі необхідности Конференції членів Ц.К., членів передпарляменту й по можливости, й делегатів з місць. ~~в мірі необхідности~~. Причому Конференція висловлює побажання, щоб така Конференція відбулася не пізніше 1 місяця після скликання Ради Республіки (передпарляменту), звертаючи увагу Центрального Комітету на необхідність поширення організаційної діяльности партії по всіх місцях, де перебувають зараз громадяне Української Народньої Республіки і члени партії.

Тактика Народньої Республіканської Партії в Раді Республіки.

Доклад п. Ал. Ковалевського

Заслухавши доклад Голови Центрального Комітета Української Народньої Республіканської партії, тов. Аляксандра Ковалевського, про тактику в Раді Республіки Конференція членів Центрального Комітету, делегатів з місць і членів партії, присутніх в Тарнові, на своєму засіданні 30 грудня 1920 року (одноголосно) ухвалила:

1. Члени парляментської Народньої Республіканської фракції повинні й надалі стояти на грунті оборони інтересів української будівничої демократії.

2. Вважати основною засадою своєї діяльности введення державної політики У.Н.Р. в ряді послідовного конституціоналізма і парляментаризма. А тому:

A) Домагатися скасовання Директорії й задіксовання істнуючого державно-правного стану Верховної Влади У.Н.Р., а саме: Головою У.Н.Р. являється Симон Петлюра.

B) Перегляду закону від 12 листопаду про „Верховне Управління У.Н.Р. і порядок законодавства" в смислі більшого його наближення до конституційних норм.

C) Стояти на засаді створення демократичного правительства.

D) Домагатися широкого перегляду всеї дотеперішньої державної політики У.Н.Р., особливо, політики міжнародньої, яку вважати недоцільною.

E) Підтримувати ту єдність, що виворилася за останній час між укр. політичними партіями. Наколи було (неможливо) зберегти цеї єдности, стреміти до утворення бльоку демократичних партій на грунті стійких національно-державних засадів завдань.

3.

X) Звідомі з організації армії

Військова справа.

Конференція членів Українського Національного Об'єднання, обговоривши з місця і членів Народньої Республіканської Партії, присутніх в Празі, заслухавши доклади Бенеш-Горбачевського і Мерзінського (Київ – Медведівка) і Головчинка Здоровецького в військовій справі, на засіданні своїм від 31 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1. Підкреслити з особливим признанням Героїчну Боротьбу, яку проводила цілих років провадила українська армія в обороні української державности.

2. Вважати, що армія нація, національно-виховала і військово-вишколювана, являється головницею чинником активної Боротьби за українську державність.

3. Доручити Організаційній Комісії військової організації, надано в одяг [illegible] Вищого військового Управління, а саме:

a) На полі [illegible] військової справи (штаб і армія) повинен стояти [illegible] Головнокомандуючий українськими Республіканськими військами, який підлягає Головному Отаманові Праці в політичному відношенні, як Голові Республіки й Верховному Вождеві.

b) На полі всій військово-законодавчій справі повинна стояти Рада Міністрів Військових Справ, відповідальна перед Правительством і Радою Республіки [illegible] Голові Міністрів, Міністрові Фінансів.

4. Вжити [illegible] заходів, щоби утворити армію від безземельних, [illegible] уряду Правительства на необхідність негайно її забезпечення харчами, одягом і [illegible] уміщення і до її поповнення в цій найбільш-пролетарській верстві.

5. Звернути увагу Правительства на необхідність скупчення армії: а) по таборах [illegible], по повітах, в місцях зосередження організаційної комісії армії; б) на необхідність поступового скупчення всіх українських військових сил, розташованих по Україні і відкликання їх з місць їхнього [illegible] до місць скупчення армії України; в) на необхідність [illegible] армії всіма [illegible] матеріяльними засобами для підготовки спеціяльного і підрядницького кадру.

6. Вважати, що всі ці питання потребують негайного розв'язання в зв'язку з [illegible] Совєтської офензиви на Україні, як і з [illegible] і на той час [illegible] і організацією, що армія і Республіка її повинна [illegible].

7. Вважати Правительству конечну необхідність негайного [illegible] Військового Міністерства, підкреслюючи, що [illegible] Головна Команда армії і Військового Міністерства, [illegible] за сталого [illegible] і організації армії, що [illegible] Головна Команда армії і Військового Міністерства [illegible] і організації армії.

знищення нашого старшинства й козацтва, є негайна ~~ліквідація штабу дійсної армії~~, переведення реорганізації Військового Управління на принципах, зазначених в пп. 1 і 2 цеї резолюції, а до того часу — скупчення ~~[illegible]~~ всеї орбанізації роботи по збереженні армії, ~~а~~ як і покладення всеї одповідальности на Військово Міністра, призначення якого мусить відбутися негайно.

Резолюція в справі докладу заступника Голови Центрального Комітету Української Народньої Республіканської партії, Пилипа Пилипчука й члена партії Мик. Багриновського про діяльність партії за останнє півріччя.

Конференція членів Центрального Комітета, делегатів з місць і членів народньо-республіканської партії, присутних в Тарнові, ~~[illegible]~~ заслухавши доклад тов. П. Пилипчука і тов. М. Багріновського про діяльність Центрального Комітету за останніх півроку, на засіданні 29/XII. ~~обмоговорювали~~ ухвалили:

I. Вважати тактичну лінію Центрального Комітета, що відзначувала його діяльність і що так яскраво висловилася в резолюціях Центр. Комітету від 1 червня 17 жовтня і 4 грудня б. р., як і в роботі представників Центр. Комітета до Міжпартійної наради, — доцільною й відповідаючою реальним потребам укр. демократії.

II. Відкреслити ще раз, що тактична позиція ~~зайнята партією~~ Центр. Комітета, заступлена ним в ролюції 4/XII 1922 про збереження політично-державного Центра У.Н.Р. на чолі з Гол. Отаманом С. Петлюрою і продовження неупинної боротьби за У.Н.Р., є під нинішню хвилю питомою і основною ~~думкою~~ позицією партії.

III. В справі персональної входження Голови Центр. Комітета, Тов. О. Ковалевського в Правительство одобрити в цій справі ~~позицію~~ тактику Центрального Комітета ~~— [illegible]~~ і визнати таке входження в Правительство є необхідним і доцільним.

IV. ~~Одобрити тактику Центрального Комітета в Ме Спр~~

Підтвердити основне домагання Ц.К. про скликання Ради Республіки; і доручити Ц.К. ~~домагатись~~ вдвічі всіх заходів що до її найскоршого і невідкладного скликання. ~~Ради Республіки~~

II

Резолюції Конференції Народньої Республіканської партії

~~в справі Державної політики України~~.

I. Міжнародня політика.

1) Західноєвропейські держави і Україна.

Сказавши ~~основну~~ основну лінію поведінки Центрального Комітету Народньої Республіканської партії, що полягала в ~~орієнтації на~~ всякими тісними зв'язками з Західно-Европейськими державами, особливо, Англію і Францію; ~~як~~ виявити Конференції ~~бажання~~ прихильне відношення України в союзі західно-европейської цивілізації і культури, а, значить, і найлішого забезпечення її молодої державности, — Конференція вважає необхідним, аби ~~вона~~ від імени і надалі лишалася провідного ~~органу~~ партії. Конференція ~~вважає~~, що ~~інтереси~~ в цьому напрямі ~~мусять~~ будуть ~~захищені~~ ~~на найвищому щаблі~~ Кваліфікованого ~~уряду~~ України ~~народній~~ і його дипломатичних агентів.

2) Україна і Польща.

~~Конференція з задоволенням констатує, що~~ взаємовідносини українського і польського народу ~~останнього часу~~ ~~останніми часами~~ ~~були~~ ~~обіцяли перейти в дружні і тісні стосунки~~

Обмірковувши ~~ці~~ ~~ці~~ ~~обопільні~~ обопільні зобов'язання, ~~що~~ ~~що~~ ~~що~~

3) Україна й прибалтійські держави.

Конференція народної республіканської партії констатує величезне значіння, яке мають і можуть мати новоповсталі держави — Естонія, Латвія, Литва й Фінляндія — в дальшій світовій політиці, а надто — східно-європейській політиці, чорноморській і прибалтійській, де тільки країни разом з Україною і поволею створять тій, хто в стані був би не тільки оборонити своєю незалежність Росії, але й стати першорядним чинником, взагалі, в справі нацдинамізації Сходу Европи, як і його господарсько-економічного відродження.

З огляду на це Конференція звертає особливу увагу Правительства на Конференцію прибалтійських держав, яка має відбутися на початку серпня б. р.

4) Україна й Росія

Конференція зазначає, що одповідальність за теперішню війну, яка провадиться між російською й українською республікою, цілковито падає на російське совєтське Правительство. Український нарід ніколи не був ініціятором цеї війни, бо йому ходить не о імперіалістичні задання, а лише о оборону своєї незалежности. Конференція певна в тому, що російський нарід не хоче цеї війни, й що такої війни, взагалі, не може бути в дальшому, оскільки російське правительство щиро й консеквентно визнає право українського народу на незалежне істнування. Невизнання такого права загрожує катастрофічними наслідками, створенням з України нових Балканів, арени кривавої й невпинної боротьби, а, значить, і великими несподіванками для самої Росії.x)

Що ж до тих політичних і громадських російських груп, які в даний мент за кордоном і які переводять шпрому антибольшевицьку пропаганду, Конференція зазначає, що Центральний Комітет Народної Республіканської партії має право входити з ними в стосунки постільки, поскільки вони виявлять добру волю в визнанні права українського народу на незалежність.

x) Конференція підкреслює, що визнання з боку російського совєтського правительства Української Соціялістичної Совєтської республіки — не є визнанням права українського народу на державну незалежність, бо ця Совєтська Україна є лише найбільш зручною формою тої правдивої окупації України, яка переведена російськими військами, формою ad hoc, — чужою, незрозумілою й з гори накиненою українському народові.

5) Земельна справа.

Конференція визнає необхідним залишення status/quo в ~~тому~~ земельній справі, яке виробилося на підставі трьохлітнього фактичного володіння селянами землею. Принципи цього фактичного володіння мусять бути покладені й при переведенні аграрної реформи на основі вивласнення державного всіх земель вище трудової норми й ~~передачі й закріплення їх за~~ продовжу їх селянам у власність ~~[illegible]~~ ~~власности~~. Ця засадниця реформа повинна бути переведена тільки парляментом.

5) Народне господарство й фінанси.

Конференція підкреслює, що Правительство, опріче підтримки ~~приватно~~ громадської ініціятиви в питаннях народнього господарства (тор, промисловість, акровізація), яка виявляється в формі кооперативів, мусить також підтримувати й приватну ініціятиву, памятаючи про те, що тільки вона може спричинитися до ~~підсилення~~ відбудовання зруйнованої промисловости, а також уздоровлення торгу й акровізації.

Конференція вважає, що в постановці питання зовнішнього торгу необхідно негайно внести відповідні корективи, а саме — мусять бути негайно скасовані чисельні й незалежні одні від других, а, особливо, від урядового центра всякі торговельні, закупочні, одіночні комісії й місії. Правительство повинно сконцентрувати весь зовнішній торг в одній установі, що мала б точно вироблені ~~[illegible]~~ правила в цій сфері.

Конференція визнає необхідним, щоб і фінансова політика Правительства виходила з тих здорових засад, які повинні привести до урегулювання валютної справи й в першу чергу, до ~~[illegible]~~ як найменшого випуску грошевих знаків, ~~з населення~~ старанчі останні не стільки давати, скільки доставати з населення.

4) Правительство. ~~і влада на місцях.~~

~~А~~ Конференція ~~стоїть на грунті своїх~~ підтверджує свої резолюції від 1 червня 1920 року й — а саме: політичні обставини вимагають, щоб Правительство відбивало консолідовану думку українського громадянства, ~~а значить~~, що можливе лише в тому разі, коли Правительство буде коаліційним, включаючи в себе представників всіх політичних груп, які стоять на грунті української державности. В відношенні до всякого Правительства, побудованого на инших принципах, Народня Республіканська партія залишає собі вільну руку.

~~Що до влади на місцях — вона повинна~~ Разом з цим, Конференція визнає необхідним, щоб ~~Рада Міністрів~~ Правительство складалося з Кабінету Міністрів, який переводив би всю державну політику і Ради Міністрів, яка б присвячувала себе питаннях чисто ділового характеру. ~~Прим~~ Конструкція Кабінету Міністрів і Ради Міністрів повинна виявитися в переговорах між тими політичними партіями, котрі мають надсилати до нас своїх представників.

h) Військо.

Конференція підтверджує, що армія української республіки повинна бути регулярною. ~~й в своїх~~ Органи її управління мають бути побудовані на европейських принципах. В даний момент, — ~~Х~~ Конференція визнає корисним для діла, коли все управління армії буде скупчено уватися біля армії й обслуговувати виключно її біжучі потреби. Приймаючи під увагу ту ~~Конференція рішуче заявляє, що Правит~~ ~~головн~~ визначну ролю, яку відограє наша армія в боротьбі за державну незалежність України, — Конференція рішуче заявляє, що ~~а~~ Правительство повинно звернути всю свою увагу на збереження живої сили армії, памятаючи про те, що тільки вона є залогом нашого державного існування. З другого боку, Конференція пропонує Ц. К. звернутися до всіх членів народньо-республіканської армії, які є в армії, щоб вони вжили всіх заходів для паралізування всіх провакацій чутка, що кружляють в армії й які направлені на її розклад і деморалізацію.

Народи, які повстали на мешканців

5) Україна й Румбаврійські держави.

Армія мусить керуватися тільки директивами свойого командування, що є в звязку з Правительством по всіх питаннях державної політики.

II. Внутрішня політика.

1) Верховна Влада.

Конференція партії констатує, що силою подій Директорія, як орган Верховної влади, перестав істнувати й що поодиноким репрезентантом української республіки являється Голова Директорії й Головний Отаман українських республіканських військ, С. В. Петлюра. Виходячи з цього, Конференція доручає Центральному Комітетові Народньої Республіканської партії вжити всіх заходів для остаточної ліквідації Директорії.

2) Переднарлямент.

Конференція стоїть на Грунті попередніх резолюцій партії, які визнають за ~~[illegible]~~ єдине правомочне представництво народу — парлямент, обраний на підставі загального рівного, прямого, таємного й пропорціонального виборчого права. Але, приймаючи під увагу, що боротьба, яка проводиться з ворогами української республіки, є ще далекою від свойого закінчення; що ця боротьба для своєї успішности мусить йти під контролем громадської опінії, як правдивої виразниці інтересів народніх мас; що повинне бути установлений як найтісніший звязок між владою й народом, — Конференція визнає невідкладним, аби при здобуттю певної частини території негайно було скликано переднарлямент на підставі принципів, вироблених представниками правительства й ~~[illegible]~~ всіх українських політичних партій, що стоять на Грунті української державности.

3) Конституція.

Для усталення ясно зазначених прав і обовязків представника Верховної влади, правительства, одповідального перед переднарляментом і самого переднарлямента, а також їхніх взаємовідносин, — цих необхідних передумов всякої правної держави, — Конференція визнає конечним негайне опублікування Конституції, виробленої на підставі положення, зазначеного в § 2 розд. II.

П Р О Т О К О Л

Другого засідання 2-ї конференції Народньо-Республіканської партії

30-го грудня 1920р.м.Тарнів.

нолі "Поступ"збори закриваються о 9-й годині вечора

П Р О Т О К О Л

Другого засідання 2-і партійної конференції Народньо-Республ
п а р т і і
30-го грудня 1920р.м.Тарнів.

Присутні члени Ц.К.:Ол.Ковалевський,П.Пилипчук,І.Сапіга, М.Медзвидський,Ф.Хижняк,К.Сивошапка,Б.Галушка,А.Граневич,М.Золотніцкій і М.Мирошниченко;уповноважений Чекстоховської Філі Ол.Базилевич і члени партії:М.Багриновський,Д.Ковпаненко,Дмитренко,Шостовський і Біліц.

Продовження порядку денного від 29-го грудня.Початок 64г дня.

С л у х а л и

І.Доклад п.Багриновського про роботу партії в міжпартійних нарадах і про вибори до Ради Респуб.Після останьої катастрофи в момент розпучливого становища як Уряду так і громадянства,н.р.партія перша і єдина твердо стала на ту точку погляду,що необхідно далі провадити рішучу боротьбу за визволення України від большовиків.Пізніше по ініціативі н.р.і с.д.та других партій вона об"єднала в міжпартійну організацію,котра висловила свої думки по сучасному моменту й вирішила організувати хоть неповне народне представництво,назвавши його Радою Республіки.В цьому напрямку й проходила робота всіх партій.Під час спільних обговорювань компетенції будучого передпарляменту спочатку деякі партії як наприклад с.с.висловлювались за необхідність ліквідації Уряду й утворення біжинецького комітета але після доводів н.р.партії,що цю неудачу не можна лічити крахом і що треба рішуче боротись далі,всі партії зійшлись на необхідности скликання законодавчого тіла,надавши йому неповні права-себ-то:Рада Республіки не торкатиметься справ Верховної Влади,

П о с т а н о в и л и

Доклад п.Багриновського приняти до відома й доручити п.Пилипчуку в резолюції конференції про діяльність Ц.К.за півроку одмітити працю партії в міжпартійних нарадахі Бюро.

аграрної реформи, робітничого законодавства і т.д. але в біжучій роботі Рада міністрів повинна буде нести відповідальність перед Радою Республіки. Вирішено, що Рада Республіки складатиметься із 60 членів зі слідуючим роспреділенням міст: партії-с.д.-7, с.р.-7, н.р.5, с.ф-5, с.с.-5, хл.д.-5, народня пар.-2, трудовиків-2, сел.соц.-3, жидівських пар.-3, від
-3, від поляків I, німців I, громадськи організації/самоврядування, кооперативи, залізничники, поштовики, культурно-просвітні організації/-I4. Спочатку вирішено було дати IO міст армії, але після наради з командармами й командірами дівізій виявилось, що армія не може й не буде брати участи в Раді Республіки. Натомісць по ініціативі представників армії має утворитись Рада Оборони Республіки, котра стоятиме низче Ради Республіки і буде складатися з представників армії, Ради Республіки й Правительства. Правительство з початку не погоджувалось на утворення РадиРеспубліки, але пізніше примирилось з цим і тепер само настоює на скоршому утворенню її. Уже вироблено законопроект про скликання Ради Республіки, котрий докладчик зачитує.-

На запитання п. Галушки який приблизно має бути політичний вигляд представників громадсько-політичних організацій в Раді Республіки -докладчик відповідає, що залізничники й поштовики-соціалісти, а самоврядування, кооперативи й культурно-просвітні організації-центр.-

П. Ковалевський доповнює доклад п. Багрянов-ського. Коли перший раз в Раді міністрів обговорювалось питання про утворення РадиРеспубліки, то більшість міністрів висловилась проти. Дехто з п.п. міністрів називав це народне представництво совдепом. Тільки міні-

тра Ковалевський та Красний стояли за необхідність скликання Ради Республіки. Тепер же погляд Ради Міністрів змінився-всі находят необхідним скликання хоть такого неповного представництва народнього. Більше того: зараз уже до Міжпартійного Бюро передається Радою Міністрів багато питань державного значіння Сучасне міжпартійне Бюро й майбутня РадаРеспубліки набрали великого значіння.-

4. Доклад п. Ковалевського про тактику партії в Раді Республіки.

Перш ніж підійти до намічення точок тактики в Раді Республіки, докладчик спиняється на вияснення клясової позиції партії.

Партія н.р. об"єднує ті верстві громадянства, котрі мають буржуазно-демократичну ідеольогію, а імено: селянську демократію-середне селянство, наймогутнійшу й найбільшу частину всього селянства, не спролетарізоване робітництво-міську/~~інтелігенцію~~/ демократію і позаклясову інтелігенцію, молодшої формації. Спираючись на них партія мусить мати загальні принціпи тактики, які полягають в двох моментах: радикалізм політичний-боротьба зо всім безправним, беззаконним та анархичним, невизнання революційного будівництва, прагнення до конституалізму та парляментарізму, через народоправство в форми парляменту; радикалізм соціальний-у всіх соціальних питаннях-еволюціонізм; робітниче законодавство забезпечує правне життя робітникам; аграрне законодавство охороняє ту більшість, яка протестує проти соціальних експеріментів і т.д. Виходячи з цих основних принціпів тактика партії в Раді Респуб. мусить полягати на слідуючих домаганнях: I/аби методи й шляхи боротьби за Українську Державність були переглянуті в цілях скоршого осягнення конечного ус

Приняти до відома. Прохати п. Ковалевського зконкретизувати в певній резолюції про тактику партії всі основні точки тактики партії в Раді Респуб,

піху і ~~збереження~~ ~~піху і збереження~~ піху і збереження національних сил 2/домагатись ліквідації Директорії,бо по своїй ідеології партія не визнає Колегіальної Верховної Влади;3/Домагатись, аби Уряд звернув найбільшу увагу на наше військо в розумінні матеріальної і духовної підтримки і приступив до реорганізації Армії на нових началах 4/в справі стосунків з иншими протибольшовицькими групами,домагатись осягнення з ними порозуміння;5/блокуватись з иньшими партіями по більшости не можливо, бо:с-р.стоять на Радянській платформі;с-д.і с-с не існуючі групи,з с-д не треба блокуватись,бо з ними завже можна зговоритись.Але найліпше триматись погляду нарізно ити,але разом бити".В заключенім докладчик констатуючи,що партія зрозуміла народню ідеольогію і буде мати велику підтримку на Україні пропонує,що орієнтуватись в справі визволення України треба головним чином на свої народні сили.

5/Доклад п.Сапіги про видання партійного органу.Мрією партії було завсігди заснувати свого партійного органа,але відсутність грошових засобів не давали змоги зробити цього.Тільки в липні ц/р п.Ковалевський дістав від Правительства трохи грошей на свое імя,ці гроші він оберував на партію і почали видавати журнал «Поступ".Цей дурнал не мав партійного назвиска і тому його де-хто лічив за орган с-р.,що трохи шкодило нашій справі, надалі ж орган цей хоча і буде носить стару назву, але по суті та змісту стане цілком партійним органом. Крім того видано відчіт Ц.К.«за два роки",де подана історія за 1918 - 1919 роки.В цьому році"Поступ" може не буде видаватись а в новім році вже буде але не періодичним,зараз партія не розполагає великими засобами,а тому докладчик пропонує зробити самообложення,для утворення пресового фонду.Для скорочення витрат п.Ковпаненко пропонує видати відчіт Ц.К. за 1920 рік в жур-

Заслухавши доклад постановили ее заснувати Пресовий фонд зібравши кошти самообложенням.

нал1 „Поступ".-

Розвязання цього питання передати до Ц.К.

Голова Зборів

Секретар

Протокол

Першого засідання 2ї партійної конференції Н. Р. партії

29 грудня 1920 р. м. Тарнів

Протокол

Першого засідання 2-ї конференції "партійної Народньої Республіканської" партії 29 грудня 1920р. м. Тарнів.

Присутні: члени Ц.К.-п.п. Ковалевський, П. Пилипчук, І. Сапіга, М. Медзвідський, К. Сивошапка, В. Галушка, А. Гринович, І. Золотніцький, М. Мирошниченко; уповноважений Ченстохівської філії О. Базилевич і члени партії: п.п. М. Багриновський, Д. Ковпаненко, Димтренко, Шостовський і Біліц.

Головою зборів обирається П. Пилипчук, Заступник О. Базилевич секретарем Мирошниченко.

Приймається слідуючий порядок денний: 1/доклад П. Пилипчука про роботу партії за друге півріччя 1920р., 2/доклад п. Багриновського про міжпартійні наради в справі утворення Ради Республіки, 3/доклад п. Ковалевського про тактику партії в Раді Республіки, 4/доклад п. Сапіги про видавничу діяльність партії і 5/доклади п.п. Удовиченко та генерал-поручн. Медзвіцького про організацію армії.

Початок о 4-й годині дня.

Після одкриття конференції, забирає слово для заяви п. Сапіга й пропонує, аби по зразку Ченстохівської філії Тарнівська група обрала з присутніх членів одного представника з правом рішаючого голосу, а решта присутніх членів мали-б лише дорадчий голос.-

П. Ковалевський обстоює ту думку, щоби всі присутні члени партії мали рішаючий голос, при чому представник Ченстоховської філії мав-би кількість голосів відповідаючу кількости членів партії, що піддисали мандат п. Базилевичу. Після цього т. Сапіга знімає свою пропозицію.-

Постановили прийняти пропозицію п. Ковалевського.

2. П. Пилипчук докладає про роботу партії за останнє півріччя. він характеризує момент утворення кабінета із представників Київського Громадського комитету і з"ясовує хиби цього кабінета: по м-ву Внутрішніх

Доклад п. Пилипчука прийняти до відома, прохати п. Пилипчука виготовити відповідну резолюцію.

справ-Саліковський-відсутність організації на місцях і невдалі призначення вищих чинів м-ва,по м-ву Закордонних справ-відсутність ясної та твердої лінії в веденні закордонної політики.Нар.Респуб.партія,ставши в опозицію до цього кабінету,почала домагатися усунення деяких міністрів,але евакуація з м. Вінниці не дала змоги до вимогу зреалізувати,з другого боку й с-д. партія,після виходу з кабінету п.п. Безпалка та Мазепи,стала на більш рішучий шлях боротьби з кабінетом п.Прокоповича й після партійної конференції в Станіславові добилась усунення п.Прем"єр-Міністра Прокоповича і виходу із партії с-д.п.п.Левицького й Тимошенка. До нового кабінета,який мав сформувати п.Левицький,партія дозволяла вступити тільки персонально з умовою,що новий кабінет поспішиться зі скликанням предпарламенту і затвердженням конституції.Але до кабінета ніхто з членів партії не вступив,з огляду на неприняття пропозицій п.Левицьким.В момент перебування Уряду в Кам"янці партія зібрала дуже багато відомостей про страшне безладдя на місцях,що свідчило про те,що з"явилася особа на чолі Правительства,а не система. Особливий хаос уявляло з себе М-во Народ.Господарства.В той час серед армії помічалось невдоволення Ир Правительством і почасти Головним Отаманом.Правительство поспішило скликати в с.Ел[illegible]ці нараду ра-

зом з комдівами і здавалось осяг -
нуло порозуміння з армією, але не
організована праця деяких міні-
терств, а особливо Нар.Господарс.
що взяло до своїх рук все поста-
чання армії довела армію до пов-
ного краху й прийшлось знову за-
лишити свій терен. Єдиний позитив
ний момент праці Правительства -
це заключення угоди з Російським
Політичним Комітетом в Варшаві.
Переїхавши до Тарнова, Правитель
ство виявило повну розгубленість
як і більшість політичних груп.
Тільки Нар.Респуб.та с-д.партії
не загубили віри й заявили твер
до про рішучу необхідність даль
шої боротьби. Зачитується резолю-
ція Ц.К.П.р.від 4-го грудня. Мо
мент вступу Голови партії п.Ко
валевського до кабінета з"ясову
ється необхідністю використати
момент перебування за кордоном
в цілях пропаганди державности
й партійних думок і присутність
в цей скрутний момент свєрєї лю-
дини в кабінеті щоби партія, бу-
дучи в курсі справ роботи кабі-
нета, могла-би вчасно попередити
всі небажані комбінації.

П.Ковалевський. Наша партія за
вше старалась ~~завше~~ стояти пода
лі від Правительства, а головну
увагу звертала й хотіла звертати
на свої партійні організації на
місцях але все це могло бути ~~тіль-~~
~~ко~~ постільки, як довго ми перебу-
вали на своїй території. В моменти

частих евакуацій таку організаційну ро боту не можливо було переводити і партія мимо волі мусила звернути увагу і на Правительство,ближче стати до нього бо воно було фактично всім,бо воно переводило всю боротьбу за наше визволення.З відсіль випливало,що для партії було не байдуже пита ння про склад і представництво Правительства,про його наміри і реальні заходи.Спинявчись на цьому питанню Партія прийшла до того висновку,що найліпшою і надвідповідньою формою Правительства е коаліція. Тільки спіраючись на коаліцію різних політичних груп,Правительство могло б мати підтримку і у широких верств Українського громадянства.Наша Партія не підтримувала кабінетів ні Мартоса ні Мазепи ні Прокоповича,бо це не були коаліційні кабінети,бо це були кабінети осіб,а не кабінети Державного діла.

Не поділяючи принципів організації попередніх Правительств і навіть будучи в повній опозіції до їхньої політики,партія не могла користати з опозіції для самої опозіції і тому,коли були надії на те,що Правительство здереву може повести здорову державну політику,ставала в нейтральне відношення,як,приміром до кабінету п.Левіцького,що стояв на грунті конституційних засад.

Стоючи на грунті української Державности,ми виявляли своє відношення до Державного життя в формі активній,бо ми активно любили свою батьківщину,саму ідею власної батьківщини,яку виплекали ще за

похмурі часи російської реакції. Ця активність стала об"єктом ненависти до нас з боку різних політичних груп, але вони ж спричинилися до об"єднання нашої партії в одне міцне коло, в сконсолідовану політичну групу, що завоювало собі визначне місце в Українській Державності и треба бачити це об"єднання бо в ньому не тільки наша сила, але й будучина.

З другого боку, ми уміли завжди знайти рівноділюючу між різними централізмами. Виступаючи проти соціялістичної диктатури, ми не уходили до правого табору; виступаючи проти правої політики п. Прокоповича, ми не переходили в шереги лівих груп. Чому. а тому, що ми завжди стояли на ґрунті демократичних засад завжди спірали свою партійну діяльність на потреби Української демократії, виразником якої ми є і завжди будемо.

Відданість своїй основній демократичній ідеології і уміння розуміти реальні обставини життя, тактичне переведення в життя своїх принципів, ось характеристичні моменти, що відзначують ідейність і тактику нашої партії.

П-н Пилипчук. Партія Н.Р. для більшого поширення справи боротьбі за демократично-конституціональні принципи, по суті річі мусила б мати співзгучні партії, як с.-р. і с-с.. Але на жаль ці партії настільки уявляли з себе аморфну масу і настільки не мали під собою твердих обґрунтованих підстав, що жадна спільна праця з нами не була і не є можлива.

Пан Багріновський - також підкреслює момент політично-державну короткозорість партії с.-р. і с.с. і характеризує життєздатність принципів в які віруе н.р. партія; бадьорість та активність членів партії. Лідери партії дуже влучно поставили діягноз бажань нашого народу.

Пан Гріневич доводить що н.-р. партія є єдина партія, котра цілком правдиво зрозуміла ідео-

льогію Української демократії.

Пан Галушка - и.р.партія відіграла найбільшу роль в тому,що нині запала зміна в думках демократичних с.російських кол на нашу користь. Пан Сивошапка після довгих студіювань і ознайомлювань з поглядами инших партій Промислові та фінансові сфери на україні приєдналися тільки до нашої партії,що свідчить за життєздатність поглядів нашої партії.

Збори закриваються в 8-й годині вечора.

голова

Секретарь

Заяви
про
вступ
в
партію

1

НАТАНЪ МАНІОВИЧЪ
КЕССЕЛЬМАНЪ
ЧАСТНЫЙ ПОВѢРЕННЫЙ
Богуславъ, Кіев. губ.

7 Января 191 9 года

№ 16.

Въ Центральный Комитетъ "Украинской Народной Республиканской Партіи"

Кіевъ, помѣщеніе Украинскаго клуба

Узнавъ изъ газетъ объ организаціи "Украинской Народной Республиканской Партіи, и не принадлежа до сихъ поръ, ни къ какой партіи, желая организовать въ м. Богуславѣ отдѣленіе "Украинской Народной Республиканской партіи", прошу Центральный Комитетъ, принять меня въ число членовъ партіи, и выслать матеріалъ необходимый для организаціи партіи.

Съ совершеннымъ почтеніемъ

Частный Повѣренный Н. Кессельманъ

2.

Телеграммы: Богуславъ, Кессельману.

31

2

Секр

Написати Васильєвський квиток 1. № 149.

ИСУ

До Хвального Центрального Комітету Народно-Республиканської Партії

Заява.

Прошу вписати мене в члени Народно-Республиканської Партії.

Е. Артемович

м. Винниця
7/II 1919.

32

3

До Центрального Комітету
Народньої Республіканської Партії

Поділяючи погляд й програм партії, прошу зачислити мене дійсним членом Партії.

Членський внесок в розмірі одно-дневного заробітка сто (100) корон при цьому прикладаю. Відень 10 Лютого 1920 року

Полковник Олександр Ковальський

Прошений на нараді
Укр. Н.Р. Партії
у Відні
[illegible]

33

4

Одержав що заяву
10 Марта 1920 р.
також вписав 25 квітня
Ковалевський

До Високостановної
Президії Народньо-
Республиканської Партії

Прошу не одмовити
приняти мене в склад
членів Партії дійсним чле-
ном.

Микола Лозченко

34

5

Приняти

До Хвального Центрального

Комітету

Народно-Республіканської Партії

Заява

Прошу вписати мене в

члена Народно-Республіканської

Партії

Костр

м. Винниця

14/II 1919 р.

35

До Центрального Комітету

Укр. Народньої Республіканської Партії

Заявка

Отсим прохаю о принятте мене в члени Вашої Партії

Іван Тивонович

Винниця 19. II. 1919

Я працював в міністерстві фінансів у Відни в літах 1908-1910 видавав у Відни газету „Чорна Рада", в якій поборював нещирість політики людей, які стояли на чолі української справи. З моїх друкованих річей появили ся досі „Істория заснования „Ruthenische Revue" Відень 1906; Die Erde als Quelle der Wärme, Відень 1907; Чоловік в державнім ярмі Відень 1909; Державна економія а людська недоля, Відень 1910; Товариство народних бандитів — наші народні сьвіточі і много моїх недрукованих праць і віршів чекають друку, бо від 1910 коли упала „Чорна Рада" у мене небуло змоги їх друкувати.

Тивонович

Зачислити. Окаєв 19/II 1919

№ 167

6

36

7

У. Н. Р.

ВІЙСЬКОВЕ МІНІСТЕРСТВО

Головна Геодезична Управа

5 березня 1919 р.

Ч

м. КИЇВ.

Телеф. № 52-43.

Хам. Яцець
Прав. Шевч. 43

До центрального Комітету Української Народно-республіканської партії

Ознайомившись з програмою Української Народно-республіканської партії і співчуваючи її напряму, прохаю о залученні мене в склад членів партії.

Начальник Головної Геодезичної Управи,
Ріжний Геодезист, Генерального Штабу Отаман
Микола Опанасович Медзвіцький

37

До Центрального Комітету
Української Народної республіканської Партії

8

Помічника Начальника Головного Військово-юридичного Управління Володиміра Буйницького

Прийнятий 8/III 19 Сек. Муз.

Заява

Ознайомившись з програмою Партії і співчуваючи її напрямку, прошу залічити мене до складу Партії.

В. Буйницький

1919 р. 5/III м. Вінниця

38

9

Зачислити
16/III 19 Сер. Ц.

В Центральний
Комітет Української
Народно Республиканської
Партії

Заява.

Ознайомившись з програмою
партії й находячи цю
тези партії цілком відповідно
моїм думкам, прохаю
Ц. К. залічити мене
членом партії

14/III. 19

Олександр Батієвич

До Української Народньо-Республіканської Партії.

Іллі Сатіги

10

Заява

Поділяючи програм Україн. народньо-республ. партії, ласкаво прошу на відмовити приняти мене в члени Зазначеної партії

9/IV 20 р.

І. Сатіга

Камянець 1920

19/III 1920 р

доклад про це прохання
Ц. К. партії
Ковальчук Перевіс

До Українськи Народньо-Республіканськи партії

40

11

Михаїл Алексіна

Поділяючи програм партії прошу зарахувати мене членом

М. Алексій

8/IV 1920 р

м. Камінець

Ц.к. постанов приняти

9/IV

Мурашу

Поляк Микола Карпович
Миронович

41

12

До Підрядчика

Н. Ф. П.

Микола Миронович

Заява.

Прохаю залічити мене активним членом Укр. Народ. Республ. Партії

Миронович.

9/квітня 1920 р.

М. Кам'янець

Ц-ка постановила ~~принятий~~ [illegible]

9/IV [illegible]

42

До Пана Голови Центрального Комітету
Народньо-республіканської партії

13

№ 331

Прийнято
10/II 19 р. [illegible]

Кандидата прав
Михайла Івановича Петрова

Заява.

З огляду на те, що напрямно і завдання народньо-республіканської партії відповідають моїм переконанням, я ласково прохаю залічити мене членом цієї партії

Київ 8/II 1919 р. М. Петров

Директ. № 20

43

14

До Центрального Комітету Української Народньої Республиканської Партії

Полковника Ілії Михайловича Золотницького

Заява.

Прохаю залічити мене членом Партії, з програмом і тактікою, а також і з корисною для нашої Держави працею котрої я цілком знайомий и погоджуюся

Полковник Золотницький

12 квітня 1919 року

м. Рівне.

Приняти Голова ЦК 12 кв 1919 року м. Рівне

Виключений згідно прохання з 1/I-1920

44

15

До Центрального Комітету Української Народньої Республіканської Партії

Всі [illegible] 14/IV 19 р. Секр.

Громадян м. Рівного Зигмунда Котровського, Петра Хведорчука, Миколи Турбаби, Тимоша Сінельника, Антона Нівинського

Заява

Ми, нижчепідписані, співчуваючи завданням У. Н. Р. Партії і маючи на меті заснування її філії в м. Рівному на Волині і Рівенському повіті, просимо визнати нас членами Тимчасового Комітету Партії і цім дати нам змогу скликати організаційні збори.

= З. Котровський

м. Рівне
=12 квітня 1919 року.

Турбаба
Т. Сінельник.
П. Хведорчук
Нівинський

45

16

До ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

Украінськоі Народньоі Республікаськоі Партіі!

Принято 19/II 19 Сед. Ц.

ЗАЯВА.

Підписані, ознайомившись докладно із програмом Украінськоі Народньоі Республіканськоі Партіі і найшовши його вповні згідним у всіх напрямках із іх власними поглядами і переконанями-- прохають о приняття в ряди ціеі партіі.

Мелетій Бічура
в.о. директора
Департ. Преси і Друку

м. Рівне 17-го Квітня
1919 року.

Володислав Біберович
в.о. директора Департаменту Інформацій
Управлінна Преси й Інформацій

Посвід. № 339, 340

46

17

До Укр. Народньо-Республиканської Партії

Присяжного адвоката
Андрія Апольоновича Гриневича

Заява

Цілком спогуваючи програмі Партії Народньо-Республиканської прошу залічити мене до членів цієї Партії

Прис. адв. Гриневич

19 Квітня
1920 р.
м. Кам'янець

Цю постановлено [illegible]
[illegible] Секр. [illegible]

47

18

До партії Народних Республиканців

Інтимура колії Максим Топорков Заява.

Прохаю уклінно не відмовити залишити мене у Вашу товариству партією членом по київській філії.

Інж. Мак. Топорків

22/IV 1920 року.

м. Калинець на Подбліжо.

Збори Ухвалу

Curriculum vitae.

Інжінер колії Микола ТОПОРКІВ народився у Київі р. 1877. Скінчив доперва інженірно- ґиддравличній відділ московського сільськогосподарського інстітуту р. 1901 / без держання державних іспитів/.Р. 1906 на весні московський інстітут інженерів шляхів.

ПРАЦЮВАВ.

СТУДЕНСЬКІ РОКИ:

на будівлі московсько-савеловської залізниці літо 1899 р. На обводненню " казьоних оброчних статьїр" на Катеринославщині літо 1900 р. Нові роботи на Владикавказській зал. літо 1903 р.

ЕКСПЛЬОАТАЦІЯ:

Помішник нач. дільниці сл. колії на Північних зал. з І/І 1907 р. по І/У І/У 1910 р. з заступанням а далі з виконанням обовьязків нач. дільн.

БУДІВЛЯ:

Молодшій івиконавець робіт на будівлі Лібавського комерційного порту з червня 1904 р. по Весну 1906 р. Літо та осень на поширенню станції Тула московсько курської зал. Старшій виконавець робіт на будівлі колії Батай сък Торгова Владикавказської зал. І/У 1912 р. по І/У 1913 р. Начальник дільниці будівлі Кулундинської залізниці/Сибір/ з І/У 1914 р. по І/У 1916 р.,тамож наприкінці пом. нач. техничн. відд..управи буд..

ДОСЛІДИ:

Нач. дослд. під'їзної колії у Аумрській експедиції ген. Гондаті від середньо амурськ. зал рік 1910 І/У по 1911 І/У .Старший інжінер парті дослідів Тавдинської зал/ Урал/ літо 1911 р. Начальник техничного від ділу дослідів Кримської зал. /широкої колії,електрияної тяги/ осень т зиму 1912- 1912 рр. Начальник партії дослідів та заступник нач. дослідів Кулундинської залізниці,де залишився нач. дільн. буд./ з І/У 1913 р. по І/У 1914 р./ Начальник дослідів Умань- Миколаїв з І/У 1916 р. по І/ХІІ 1917 р.

ИНША ПРАЦЯ:

літо 1917 р. у Петрограді член виконавчого бюро,відтак голова петроградського мійського комитета по паливу. З 1913 р. /з початку закладання / член всесвітньої спилки міст-садків. З весни 1918 р. у міністерстві шляхів України по дел. нового будівництва. З осені прикоманд рован до перебудівлі Звіринця. Ініціативно склав проект електрофикації Київа та вузла його /окрема на се комисія/ та відбудування будинків з цілих частин фабричною промисловостью /комисія окрема/ .Літо 1917 р. у Петрограді член Ради укр. від урядовців українців. З грудня 1917 р. по весну 1918 р. член губерніяльного комісаріату Херсонщини /обран на з'їзді у грудні 1917 р./.

Інжінер М. Топорків

І/У 1920 р.

м. Камянець на Поділлю.

49

19

Да Центрального Комітету
Народньо-Республиканської партії

Ц-на посвідчення [illegible]
21/IV Секр. [illegible]

Заява

Прохаю Ц.К. Народньо-Республиканської партії про залічення мене до складу партії.

Статут партії в загальних рисах мені знайомий.

19 23/IV 20 р. Вартований Станіслав
Сотник

Пом. Н-ка Культ.-Осв.
в Відділу Г.У.Г.Ш.

Адресат: Гомель „Центральн.
ч. 4.

50

Збори [illegible] приняти
15/V Секр. [illegible]

До Партії Українських Народніх Республіканців.

22

Слухача Інтендантської академії, Андрія Савича Антипенко, проживаючого по Лагерній вул. в. буд. ч. 9.

Заява.

Поділяючи погляди Партії, бажаю вступити до неї членом.

Сотник Андрій Антипенко

7-V-1920
Калінець.

51

До Української Народньо-Республиканської Партії

Громадянина Моїсея Яковлевича Шількрота (Кам'янець ріг Петроградської і Резервуарної)

Заява

Цілком поділяючи і спогуваючи програму партії прошу залічити мене до членів партії.

1 Травня 1920 р.

М. Шількрот

Ц-ка поставив принято 3/V 20 р. Секретарю

52

Збори постан. приняти
18/V Секр

До Партії Українських Народних Республиканців

21

Слухача Інтендантської Академії Сотника Володимира Миколаєвича Колосовського, проживаючого по Семинарськ. пер. буд 2 в (Яницької)

Заява

Поділяючи погляди партії бажаю вступити до неї членом

Сотник Колосовський

7/V-20 р. м. Кам'янець на/П.

53

23

Збори постановили приняти 10/V 20 р. Секр. [illegible]

ДО

ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТУ

УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛИКАНСЬКОІ ПАРТІІ.

ЗАЯВА.

Поділяючи програм партіі, з яким мене зазнайомив член Центрального Комитету Партіі ДМИТРО КУРИЛО, прошу не відмовити приняти мене в число іі членів.

При цьому додаю свое CURRICULUM vitae.

[illegible]

10/V 1920 р.

CURRICULUM VITAE.

ГРИГОРИЙ САФРОНОВИЧ РЕМЕЗЕНКО

Народився в 1881 році 30 січня на Звенигородщині.

По скінченню Київської 2_ої гімназії вступив в Київський університет по правничому відділові, який і скінчив в 1904 році, одержавши за пра_цю по цівільному праву почесний отзив і медаль.

Був судовим слідчим в Володимир_Волинському Повіті, в Катерино_славі і столичним мировим суддею в Варшаві.

По эвакуації Варшави під час війни, був Уповноваженим Волинського Комитету Всеросійського Земського Союзу, керуючим справами Волинської біженецької Наради і юрисконзультом Червоного Хреста.

Одночасно з 1918 року состояв присяжним повіренним Округа Київсь_кої Судебної Палати.

Ще під час пробування в гімназії і в Університеті приймав близьку участь в ріжних українських організаціях; будучи студентом видавав на власні кошти українських письменників.

Мою діяльність і мої погляди добре знае член Центрального Комитету Народньої Республиканської Партії ДМИТРО КУРИЛО.

Ремезенко

25

Ц. К. постановив прийняти
15/7 20 р. Секр. Муз

Центрального Комітету
Української Народньої Республіканської партії

Прохання.

Ознайомившись з програмою Вашої партії і поділяючи її погляди, бажаючи вступити до неї прохаю залічити мене членом.

А. Гончаренко.

До Центрального Комітету Української Народної Республіканської партії

Прохання

Ознайомившись з програмою Народньої Республіканської Партії і поділяючи її погляди, прошу зарахувати мене в склад членів партії

Дм. Фіщенко

15 червня 1920 року

М. Кам'янець-Подільський
Вірменська 19, кв. Гандельмана

57

27

До Центрального Комітету Ук-
раїнської Народньої Республікан-
ської Партії

Данила Петровича
Ковпаненко

Заява

Ласкаво прохаю зачисли-

Прийняти
19/V

ти мене в число Членів в
Української Народної Респуб-
ліканської Партії

Д. Коваленко

16/V 1920р.
Відень

58

28

До Центрального Комітету Народної Республіканської партії.

Бориса Федоровича Барвінського

Заява

Поділяючи програм Вашої партії, прошу залічити мене членом.

17. V. 1920 р.

Борис Барвінський

Адрес т.ч. М. Вишниця ул. Петра Могили ч. 103 пом. Криницької.

Прийнято 20/V 1920 р.

Пан Барвінський ~~відомий~~ є добре знайомий мені, як старшина Укр. армії вже ~~два~~ два роки

Йосип Калюжний —
Чл. Цен. Ком. парт. Київщ.

Член Київськ. Губ. Ком.
У.Н.Р.П.

59

29

До президії народ. республик. партії

Заява

Миколи Шишпенко

полков. вій. У.Н.Р.

Ознайомившись з програмою партії і цілком співчуваючи тим поглядам, які проводить партія, я прохаю залишити мене її членом

Мол. Шишпенко

Прийняти до Відділу

20/V 1920

60

30

ПРИВАТНИЙ АДВОКАТ
ПРИ
Окружнім Суді і Мировім З'їзді
ПАВЛО ІВАНОВИЧ
ШТЕЛЬМАХ

24 травня 1920 р.
м. Зіньків на Поділлю.

До
Центрального Комітету
Української Народньої Республиканської партії.

Ознайомившись з програмом „Української Народньої Республиканської партії", я нахожу, що він, в своїх головних засадах, одповідає вимаганням, котрі потрібно запровадити на Україні.

Бажаючи працювати в сему напрямку, я прошу Центральний комітет, прийняти мене в члени партії.

В разі потреби відомості про мене дати може Пан Гончаренко, на котрого звіряю подачу

сего. Районом своєї праці я бажав би ~~мати~~ мати Ямпольскій повіт, в якім я народився і провів більшу частину життя свого, бо лічу, що в сучасний мент людність так перевірилася в разних виборах, що необхідно спочатку переконати її повірить в можливост ладу і порядку, а це можно зробити найлучи там, де чоловіка добре знають.

З пошаною

Павло Штельмов

61

31

До Центрального Комітету Української Народньої Республіканської Партії

Приблизно

Івана Методьєвича Руденка, який мешкає на Пятничанах в г. Харкові (Голови Головної Управи військової повинности М. В. Сурова)

Заява

Прохаю зачислити мене до Партії. З статутом зазнаємився; прінціпи та тактику поділяю.

25 травня 1920 р. м. Ушиця

Іван Руденко

№ [redacted]

Винницкое Купеческое Общество Взаимнаго Кредита.

Отъ .....

.....

.....

Объявленіе.

Представляя при семъ **Руб.** [redacted]

[redacted]

[redacted]

про ..... принять эту сумму на вкладъ срочный для обращенія изъ процентовъ годовыхъ впредь на [redacted] и выдать

..... билет ..... на имя .....

.....

причемъ удостовѣряю, что правила Банка о вкладахъ мнѣ извѣстны.

Винница, „ “ ..... 191 ... г.

Подпись .....

.....

.....

Означенны ..... билет ..... получилъ .....

Жительство: .....

.....

Означенную въ семъ объявленіи сумму принялъ артельщикъ .....

...ргъ, Винница.

62

32

До Центрального Комітету
Української Народної Республиканської
Партії

Прийняти

Дмитра Степановича
Яновіцького мешканця м.
Вінькова, Лятичівського пові-
ту на Поділлю

Прохання

Прохаю залічити мене членом (~~партії~~)
Української Народної Республікої партії.
Особисто мене знає член тої-ж партії
Аверкій Гончаренко.

Трасня 25 дня 1920 року. Д. Яновіцький.

63

33

До Центрального Комітету Українського Народньої Республіканської Партії

Прийнято

Митрофана Степановича Крижановського мешканця м. Лятичіва на Поділлю

Прохаю залічити мене членом Української Народньої Республіканської партії. Особисто мене знає член тої ж партії Аверкій Гончаренко і полковник Микола Алексін

Травня 25 дня 1920 року.

Митрофан Крижанівський

64.

Принято 30/V 1919 р. Сер.

В Центральний Комітет
Народно-Республиканської
партії

34

Заява.

Прошу зачислити мене
членом н.-р. партії.

Полікарп Ганжа

29 травня 1919 р.

65

До центрального Комітету Української Народньої Республиканської партії

35

Прийнято

Заява

Поділяючи програм Вашої партії прошу заличити мене в члени.

Полковник Лахтурів
Яків Іполітовіч.

м. Винниця.
Сінна вул. д. Скулова.

1/VI 1920 р.

Відомости

36

До Центрального Комітету
Української Народньої Республіканської
Партії.

Урядовця М-ви Шляхів
Василя Дмитренко

Прохання.

Зогляду на те, що моїм політичним поглядам цілком відповідає програм Української Народньої Республіканської партії, і рахуючи, що сучасний час є найважніший для інтенсивної і корисної праці цієї партії на користь збудування Української Республіки, прошу Вас зарахувати мене в число членів Київської Української Народньої Республіканської партії, де я зміг би принести свою посильну користь.

7/VI-20р. В. Дмитрен

67

37

До Центрального Комітету
Укр. Народно-Республиканської
Партії
Військового Інженера Полковник
Дмитра Стасіневича

Заява.

Поділяючі погляди Партії прохаю
залічити мене в члени Партії.

В. Інженер Полк. Стасінєвич

7/VI-1920 р.

Пушкинська № 16 мешк. Будзилова

38

До Центрального Комітету Української партії Н. Р.

Полковника Цівчинського Володимира Миколаєвича

Заява

Сповнюючи програму Вашої партії прошу Зарахувати до неї членом.

Полковник Цівчинський

м. Кам'янець на Под.
Вул. Т. Шевченка
б. 85 (Курилк.)
30 червня 1920 р.

69

До Центрального Комітету
Народньо-Республиканської Партії

39

Зачислено
3 4 липня 1920 року
А Ков

Миколи Іустиновича
Багринавського

Заява

Прошу зарахувати мене в число членів Народньо-Республиканської Партії

М. Багринав

4 іюля
1920 р.

70

41

Доділа про
членів Ц. К.
4/1 Пилип

До п. П. К. Пилипчука.

З огляду на те, що я призначений Міністром Преси й Пропаганди й в силу цього позбавлений фактично нести обовязки Голови Центрального Комітету, на підставі ухвали Центр. Комітету від 18 вересня 1920 року передаю Вам виконування обовязків Голови Ц. К. Разом з тим, прошу мені дати задіксоване рішення Ц. К. в справі мойого вступу до Правительства.

Авгуз. Ковалевський
Голова Ц. К. народньої Республіканської партії.

5 листопаду 1920 року.
Варшава.

71

До Голови Центрального Комітету Народньої Республиканської Партії

42

Заява Багриновського

Діло членів Партії 4/I [illegible]

М. Багриновського

Заява

Маю за честь поінформувати, що мною в розмові з Міністром Закордонних Справ п. Ніковським було з'ясовано і виправлено помилкове освітлення де-яких фактів в звязку з залишенням мною служби по Міністерству Справ Закордонних в літку 1920 року.

Мої з'ясовання, які спиралися виключно на документах, не могли не задовольнити п. Міністра Закордонних Справ і він нині вже зрозумів, що мені не має підстав ставити в докір провину других служачих, які мали наказ про доставку Міністерству Зак. Справ з Варшави всіх справ і цього наказу своєчасно не виконали.

Тарнів
9/XII-920 року

М. Багриновський

72

44

До Президіума
Центрального Комітету
Укр. Народн. Республ. Партії

Заява

Разділяючи платформу і погляди Укр. Народ. Респ. Партії прошу про приняття мене в спис членів вищезгаданої Партії

Голова Укр. Видавництва
"Наш-Наш", інженер Шостовський

м. Тарнів
22 Грудня 1920 р.

Приєднаний в члени У.Н.Р.П. 26/XII 1920 Тарнів. [illegible]

73

до Центрального Комітету
партії Укр. Нар. Респуб.

45

Заява

Михайла Васильовича
Мишанова

Ознайомившись з програмою
партії Українських Народ. Республі-
канців і поділяя їх думку я
прошу залічити мене в
склад названої партії.

Мих. Мишанів

1 січня 1921 р.

Справа членів партії

(вступ)

Цен. Ком.
перпи
Нар. Респ.
1921 р.

№ 237

74

Заява, що була подана Остапенко, але потім взята обратно, позаяк п. Остапенко рахував себе нею звязаним. Ок[illegible]

П. Г О Л О В І

РАДИ НАРОДНІХ МІНІСТРІВ.

Виходячи з того, що нинішній кабінет, який формується Вами за згодою всіх партій, що входять в бльок, - повинен в очах широких верств громадянства репрезентувати новий курс політики й що відповідальними за цей курс мусить бути не тільки фактично, але й юридично всі три партії, - ми визнаємо необхідним обстоювати два місця в великому кабінеті міністрів: міністерство народнього здоровля К. Г. ВРОТНОВСЬКИЙ - СИВОШАПКА й міністерства преси й інформації - - Ол.Ол. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Про що й доводимо до Вашого відома.

За Центральний Комітет

Вельмишановний
п. Редакторе.

Прилагаючи при цьому замітку про нашу партію, — прошу не одмовити умістити її в найближчому числі Вашої газети.

Секретар Центрального Комітету
Української Народньої Республіканської партії

105—11р

Крутя
Не мимо ~~бою~~ боне при поїзді з під арешту
п. Свєна Артимовича, ~~ще~~ ~~ч~~ не тільки не уяснило свідоцтва,
але ~~=~~ навіть ~~не~~ ~~його~~ майже не роспотвердило. (X) ~~Прокурор~~ Прокурор
~~Ген. осіка~~ Ген. осіка ~~проводить~~ проводить ~~в суді~~ ~~в суді~~ ~~в суді~~

Полк. Кульчинському.

В відповідь на Вашу пропозицію, звернену через мене до Центрального Комітету Української Народної Республіканської Партії, про ~~[illegible]~~ делегування ~~[illegible]~~ члена партії до Слідчої Комісії в справі ~~[illegible]~~ арешту де-яких соціалістів-самостійників, — маю за честь повідомити Вас, що ~~своїм представником~~ Центральний Комітет призначає своїм представником до слідчої комісії доктора юриспруденції, п. Мелетія Кичуру.

З правдивою до Вас пошаною

~~Олександр Коваленський~~

Секретар Центрального Комітету

Лист до Редакції

Вельмиповажаний

Пане Редакторе.

Прошу неодмовити надрукувати в Вашій газеті слідуюче: З огляду на те, що в деяких київських газетах подані були відомости про те, що в новий Кабінет п. Прокоповича входят ~~представники~~ члени Укр. Народньо-Республіканської партії, маю за честь довести до відома громадянства, що се не відповідає дійсности, що членів Укр. Нар.-Респ. партії в Кабінеті п. Прокоповича немає.

З пошаною Секретар Ц. К.

~~Центральн~~ М. Мухошинчук.

Нар Феоп Парнис

Центр Комитет

№ 1

Партія
Нар. Респ.
Цен. Ком.

79

ТЕЛЕГРАММА

Проходила ___ ч. ___ м.

Плата	руб.	коп.		Передана
за передачу			Станиславів	28/IV 1915
отвѣтъ			изъ	18 ч. ж.
			Міноші Гусяра	въ Отпр. №
итого				Передалъ
Принялъ			191 г. № 6	

Разрядъ.	Число словъ.	ПОДАНА.	Служебныя отмѣтки:
	т. сл. ш.	28/IV 6 час — мин. —	

(Кому) [1] Президії Зїзду

(Мѣстожительство адресата) [2] Національно-демократичної

(Куда) [3] партії.

Станиславів.

З доручіння Центрального Комітету Української Народньої Республіканської партії вітаю зїзд національних демократів. Центральний Комітет партії народньо-республіканської

Адресъ отправителя

[1]) Имя, отчество, фамилія, должность, торговое заведеніе и проч.
[2]) Названіе улицы, № дома или фамилія домовладѣльца.
[3]) Городъ, станція желѣзной дороги, село, а для международныхъ телеграммъ и названіе въ подлежащемъ случаѣ страны и проч.

Тип. А. Г. Сыркина. Петроградъ. Ф. № 3.

поборює зараз ідеали української держави-
сти, що були й є провідними гаслами
галицьких націонал-демократів. Централь-
ний Комітет бажає, щоб спільними
зусиллями української демократії здобуто було право на
незалежне істнування української
народної республіки, міцної й вели-
кої.

За Центральний Комітет
Олександер Ковалевський

28 березня 1919 року.

80

Українська Народня
РЕСПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ

квітня 12 191 року

Ч. 372

м. ~~Київ~~ Рівно

Зал.

НАЧАЛЬНИК ЗАЛОГИ ТА КОМЕНДАНТ М. РІВНЕ. 1891 1919

До Пана Начальника
Залоги м. Рівно.

Центральний Комітет Народньої Республіканської партії прохає Вашого дозволу на організаційні збори Рівенської філії партії, які відбудуться в помешканні „Просвіти" 15 квітня в 17½ годин.

Порядок денний - доклади: 1) Міжнародне становище України і внутрішня політика, 2) Земельна справа на Україні, 3) Фінансове та економичне становище України, 4) Біжучі справи.

Усі політичні збори на тексті що що заходиться в стані обласної заходи [illegible] 1891 [illegible]

Член Центрального Комітету Ковалевський

І. Секретар Мирошниченко.

89

Ц. К.
Укр. Нар.-Рес.
Парт.
" "Травня Нар."
ч. 330.
м. Вин—

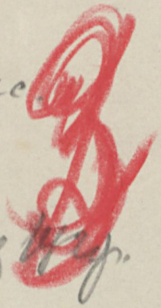

До п. Комісара
м. Винниці

Прикладаючи при сьому
зміст афіші Лекції „Московський
комунізм та його наслідки" п.
І. Сапіги ласкаво проситься
про дозвіл друку сеї афіші.

Секретар Ц. К.

Секретар.

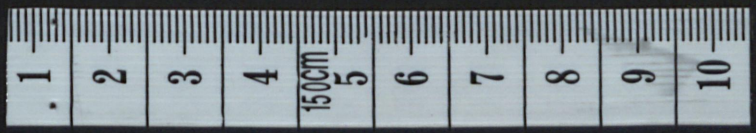

Ц-К
Укр. Нар-Респ.
партії
" " Травня 1920 р.
Ч. 529
м. Винниця

4

82

До п. Комісара
м. Винниці

Прикладаючи при сьому Зміст
адріші Віча, яке улаштовується Ц-К. Укр. Нар. Респ. партії, ласкаво проситься про
дозвіл друка сеї адріші.

Секретар Ц-К. партії
~~партії~~

Ц.К.
Укр.Народньо-Республік.
партії.

"5" травня 1920 року.
Ч.325.
м.Винниця.

До п.Комісара м. Винниці.

ЗАЯВА.

Прикладаючи при цьому зразок оголошення зі змістом лекції п.Сл. КОВАЛЕВСЬКОГО "Шляхом до передпарляменту", ласкаво проситься про дозвіл на друк цього оголошення в друкарні Міського Самоврядування.
ДОДАТОК: зразок оголошення.

Голова партії

Секретарь

Народно Ц.К.

Укр. Народня
Республ. Партия
" Правиц 1920 г.
ч. 326
м. Винниця

6

До Президії Винницької
Національної ~~Союзу~~

~~[illegible]~~

Українською Народно-Республіканською партією делегуються в склад Винницького Національного Союзу п.п. адвокат Б. Гриневич, ~~[illegible]~~ М. Калюжний ~~Золотницький~~ і П. Косюра

Голова партії

Секретарь.

До пана Міністра Освіти.

7

Центральний Комітет
Народної Республіканської партії

Заява.

Бажаючи орґанізувати концерт для зоснування фонду ~~[illegible]~~ подарунка ~~[illegible]~~ для ~~[illegible]~~ дівчої [illegible] й маючи на це повну згоду п. [illegible] прочаємо вашого [illegible] на те, щоб міський театр було нам передано для концерту в неділю, 13 ~~[illegible]~~ червня 1920 р.

Центральний Комітет
Народної Республіканської партії

~~Дорогова~~

5 лекторів. — 250 000 карб.
5 імпресаріо — 150.000 карб.

На організаційні видатки (проїзд, афіші, театр et cet) —

Пон.	31 — 7	
Вівт.	1 — 8	
Сер.	2 — 9	
Чер.	3 — 10	
Пят.	4 — 11	
Суб.	5 — 12	
Нед.	6 — 13	

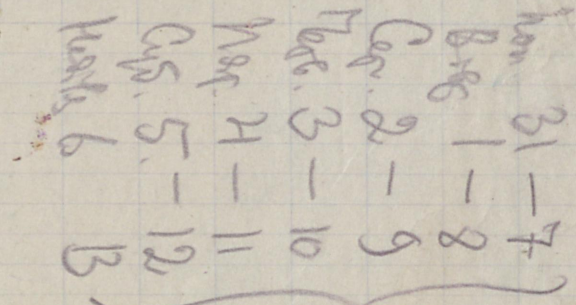

86

Укр. Народня
Республиканська
партія
„7" червня 1920 р.
ч. 332
м. Вінниця

8

До Пана Комендатора
м. Вінниці

З огляду на те, що члени президії
партії часто ~~[illegible]~~ проводять засідання,
які ~~[illegible]~~ затягаються дуже пізно ~~[illegible]~~
ласкаво проситься дати нашу перепуску
слідуючим п.п.: ~~[illegible]~~ Костя Вратновський - Сав[illegible]
Александр Ковалевський, Ілько Сапіга
~~[illegible]~~ секретарю партії Матвій Мушинський

Заступник Голови

Секретар

„5" липня 1920 р.

Ч. 334

м. Кам'янець-под.

Українська Народня
РЕСПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ

9

До Пана Головноуповноваженого по справах мистецтва

Прохання.

Ласково просимо дозволити приняти участь артистам та хорові Державних Театрів в концерті-гулянці впорядженому нами в неділю 11-го липня в садку на „Новім бульварі". Весь чистий прибуток піде на подарунки дівій армії.

Член Центрального Комітету партії

Секретарь

88

Українська Народня
РЕСПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ

„5" липня 1920 року

Ч. 335

м. ~~Київ~~ К
Каменець-Под.

10

До п. Міського Голови
м. Каменця-Под.

В порозумінні з Урядом У.Н.Р і за дозволом місцевого польського Комісаріату Центральний Комітет Народньо-Республіканської партії має улаштувати концерт-гулянку в неділю 11-го липня в садку на „Новім бульварі". Чистий прибуток з сего концерту, а також і з карнавочного збору в ту ж таки неділю підут на подарунки дієвій армії.

Лічучи на співчуття хвальної Управи Ц. К. ласкаво просить про дозвіл використати сего садка за невелику платню, або як що можливо то й без неї.

Відповідальними роспорядчиками будут: першим - присяжний адвокат А. Гриневич, другим - К. Вратновський - Сивошапка.

Член Центрально Комітету партії [signature]

Секретар [signature]

89

Українська Народня
РЕСПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ

„5" липня 1920 р.
ч. 337
м. Камянець-Под.

До п. Голови Камянецької
„Просвіти".

Ласкаво просимо дати дозвіл на право зборів в „Просвіті" в середу 7-го липня о 5 год. вечера членів партії Н. Р., а в четверь 8-го липня також о 5 год. — біженців та безробітної інтелігенції з метою заснування Комітета допомоги.

Член Центрального Комітета
партії [signature]
секретар [signature]

Ц.К.
У-н-р.п.
6 липня 1920 р.
ч. 334
м. Каменец.

12

80

До пана Головноуповноваженого
по справах мистецтва.

Прохання.

Ласкаво просимо дозволити
прийняти участь артистам і хорові
держ. театрів в концерті-гулянці
впорядкованій нами в неділю
липня в саду на „Новім Бульварі"
„На користь козака"

І імени ц.к.

секретар

членів партії н-р., за в четвер
линнє о 5 год. веч. — збігців
та безробітної інтелігенції з
метою заснування комітету
допомоги

В імени

Секретар

Ц.К.
Ук. Н. Р. П.
6 липня 1920
Ч. 336
м. Камянец.

В

Доп. Комісара м. Камянця

Прохання

Ласкаво проситься о видачу дозволу на загальні збори біженців та безробітної інтелігенції з метою заснування Комітету допомоги біженцям та безробітним.

Збори відбудуться у „Просвіті" Шевченківський проспект в четверо 8-го липня о 5 год. вечера.

Член Ц.К.

Секретар.

31

Ц.К.
Уц. Н.Р.
пор.
„6" липня 1920 р.
ч. 337
м. Камянець

14

82

До п. Голови Камянецької
„Просвіти"

Маєсво проситься про дозвіл
на право зборів в „Просвіті" в середу
7 липня членів нарт. н-р. а в четвер
8-го також о 5 год. — біженців та
безробітної інтелігенції з метою
заснування комітету допомоги.

Член Ц.К.

Секр.

Ц. К.
Української
Народньо-республиканської
6 липня 1920 року
~~Ч.~~ Ч. 335
~~Філія~~ м. Камянець.

Дозвіл
Гулянка - конц.
До М. Голови
До комісара (карнавал)
До Зайцева
Збори Н-рів
До комісара
До Просвіти (або садку)
Збори збігців
До комісара
До Просвіти.

83

До п. Міського Голови
м. Камянця Под.

~~Ще у Винниці~~ В порозумінні з Урядом У. Н. Р. Центральний Комітет ~~Кр.~~ ~~хотів у~~ бажає приступити до організації громадського комітету і взяв на себе ініціативу ~~устроїти~~ цілий ряд благодійних гулянок, вистав та концертів „на подарунок козакові". Отже в неділю, липня 1920 р., бажаючи впорядити концерт-гулянку ~~[illegible]~~ у садку Р. Ст. „новому бульварі" ласкаво просимо Хвальну Управу дати свій дозвіл на ~~[illegible]~~ використання цього садку за невелику платню або за що можливо то й без неї.

Намічається програм такий
концерт при участи артистів
на хору держ. театру
Вистава
Кіоски
Буфет
Карнавочний бір
Промови
Оркестри духовий та симфонічний.

Відповідальними розпорядчиками будуть: першим прис. адвокат А. Гриневич другим др. Вротновський — Сивошанко

В імени Ц. К-ту

Секретар.

Ц. К.
У Н-р.
п.
в липню 1920
п. 333
м. Кам'янець.

До пана Комісара м. Кам'янця п/Б.

16

Прохання.

Бажаючи устроїти в неділю липня 1920 р. в саду на „Новому Бульварі" концерт гулянку під гаслом „Все для Армії" на користь купівлі подарунків для козаків, маємо честь ласкаво прохати о дозвіл на зазначений концерт-гулянку з тим, щоб ~~він ...~~ ця гулянка могла продовжитися до 12 год. ночі. Окрім того просимо не відмовити дозволити протягом цілого дня і по всьому місту карнавочний збір на цю ж саму ціль.

Імени

Секретар.

~~Ц.К.~~
~~Ук. Н.Р.~~
~~Пор.~~
~~6 лист 1920 г.~~
~~7/333.~~
~~м. Камянець.~~

~~До Пана комісара~~ м. Кам. Под.

Прохання

Ласкаво проситься о видачу дозволу на загальні збори збігців та безробітньої інтелігенції з метою заснування „комітету допомоги збігцям та безробітним."

Збори відбудуться у „Просвіті" Шевченківський проспект в четвер о 5 год. вечора.

В імени

Секретар

Ц.К. До п. Голови Кам'янецької „Просвіти"

Ласкаво просимо о видачу дозволу на право зборів в середу липня о 5 год. веч.

17

Протокол
засідання ЦК. народньо-республік. партії
м. Тарнов 3 серпня 1920.

Слухали: Про необхідність видачі голові ЦК. нар.-респ. підст. Олександру Ковалєвському, для поїздки до ставки по справам партії, тридцяти тисяч карбованців.

Постановили: видати Ол. Ковалєвському тридцять тисяч карб., позаімствовав ці гроші у видавнич. Т-ва „Культура".

Голова ЦК [signature]

Члени Вдовиченко-Сивий
Сапон
[signature]
Золотницький
Ковал-Мерзляк

36

У. Н. Р.

МІНІСТЕРСТВО

ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

Департ. Чужоземн. Зносин.

- о -

" 9 " вересня 1920 р.

ч. 596

м. Тарнів.

18

ЦК

Загальне листування

ДО

ВИСОКОЇ ПРЕЗІДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ

Народніх-Республіканців

ПАРТІЇ.

Міністерство Закордонних Справ одержало від Головного Секретаря Ліги Націй Дремонда повідомлення, що справа приняття Украінськоі Народньоі Республіки до Ліги Націй буде предметом нарад на першому засіданні Ліги Націй в Женеві.

Зараз ведуться зазначеним головним Секретарем Ліги підготовчі праці по питанню державности Украінськоі Народньоі Республіки.

Для цьої ціли являється конечним предложення не лише всіх державних актів, які стоять в звязку з питанням державности Укр. Нар. Республіки, але також необхідним е предложення цих резолюцій внесених Партією, в яких твердо зафіксована воля Членів Партіі на державну незалежність Украінськоі Народньоі Республіки.

З огляду на важність справи Міністерство Закордонних Справ мае честь прохати Високу Президію о ласкаве по змозі негайне надіслання Міністерству вищезазначених резолюцій.-

Директор Департаменту

Чужоземних Зносин [signature]

Начальник Дипльоматичного

Відділу [signature]

19

Протокол

Засідання Ц. К. укр. нар. респ. партії
в м. Тарнові 3 грудня 1920 р.

Були присутніми: Голова А. А. Ковалевський
і члени: Золотницький, Гринявич, Багриновський, Коваль-Медвіцький, Пилипчук, Сапіга та Сивошапка.

Обговорювали справу біжучого менту.
З докладом в цей справи виступив п. Ковалевський, які зазначив, що трагізм сучасного становища У.Н.Р. полягає в тому, що Польща стримить до миру з большовиками. Але не дивлячися на це не можна ні в якім разі рахувати що ми переживаємо катастрофу української ідеї.
Противно ця ідея не тільки не потерпіла поразки, вона більш ніж ніколи наближається до здійснення. Здійснення її мусить перевести Державний центр, себто істнуючий Уряд і ми. Цей Державний центр ми мусимо зберегти, ми мусимо сприяти консолідації громадських сил біля державного центра. Скликання якогось коллективного органу при Уряді являється необхідним. Ми, як державники, повинні звернути найпильнійшу увагу на військо, аби воно не розпорошувалося, аби воно залишило всі ознаки війська.
Пилипчук доповнює промову п. Ковалевського тим, аби звернути також увагу на поодиноких членів Правительства, які в даний мент не тільки не принесуть користі для Держави, а навпаки будуть для неї шкідливі. Він пропонує зробити часткову зміну істнуючого кабінету.

Сапіга, Багриновський, Сивошапка, Медзвіцький і Гринявич дають здебільшого інформації.

П. Ковалявський резюмуючі дискусії пропонує ~~Ц.К.~~ приняти слідуюче: Доручити А.А. Ковалявському і П.К. Пилипчуку виготовити на завтра резолюцію по бучасному менту, яку доручити довести до відома Головного Отамана А.А. Ковалявському і П.К. Пилипчуку, а до відома п. Премьера Міністрів А. Лівоцького Сапізі, Сивошапці і Багриновському, причому п. Сивошапці і Медзвіцькому і Гринявичу доручити скласти відозву до вояків нашої армії.

Пропозиція п. Ковалявського одноголосно принята. Голова Ц.К. А. Ковалявський

За Секретаря Сапіга
Протокол

засідання Ц.К. Нар. респ. партії в м. Тарнові з 4 грудня 1940 р.

Присутніми були: Голова Ц.К. Ковалявський й члени: Пилипчук, Сапіга, Золотницький, Гринявич, Медзвіцький, Сивошапка, Багриновський.

1. Слухали проект ~~резолюції~~ Центр. Комітет. Народньої республіканської партії в справі бучасного менту, виготовленої А.А. Ковалявським й П.К. Пилипчуком
Постановили приняти
2. Слухали проект відозви до старшин і козаків армії У.Н.Р.
Постановили переробити згідно вказівкам А.А. Ковалявського.
3. Слухали заяву п. Багриновського про усталення можливої компетенції того колективу, який мусить замінити собою тимчасово на терені Польщі, — предпарламент.

постановили перенести дебати по цему питанню на послідуючі засідання, а до того часу доручити Багриновському, Сапізі і Гриневичу ~~[illegible]~~ узнати погляд на цю справу инших партій.

Голова Ц.К. А.А. Ковалевський

За Секретаря Сапіга.

Протокол

Засідання Ц.К. нар. респ. партії в м. Тарнові за 5 грудня 1920 р.

Присутніми були: А.А. Ковалевський, Пилипчук, Сивошапка, Сапіга, Гриневич та Медвідський та Багриновський.

Слухали: Лист головного отамана до голови Ради Міністрів УНР в справі бішучого мету.

Постановили: прийняти до відома.

Голова Ц.К.

Секретар Сапіга

Дільнїсто
філій
партії Нар.
Реєн.

№ 327

П О С В І Д Ч Е Н Н Я.

Дано се посвідчення пп. Зігмундові К а п р о в с ь к о м у, Петрові Х в е д о р ч у к о в і, Миколі Т у р б а б і, Тимішу С и н е л ь н и к о в і й Антону Н і в и н с ь к о м у в тому, що вони з уповноваження Центрального Комітету складають Повітовий Комітет Рівенської філії Української Народньої Республіканської Партії.

В коло його прав і обов'язків входять:

І/Прийом Членів до філії й видача їм в тому відповідних посвідчень;

2/закладання філій по селах та волостях;

3/репрезентування партії на всяких виборах в місцеві громадські інстітуції, на всяких місцевих політичних нарадах, зборах і инш;

4/реагування на ті чи инші явища з політичного життя в формі відповідних резолюцій

що доводиться негайно до відома Центрального Комітету;

5/росповсюдження партійної літератури;

6/скликання Повітових партійних З'їздів

Повітовий Комітет в м. Рівному керується в своїй діяльности програмом партії, резолюціями Центрального Комітету й ухвалами Повітових Партійних З'їздів.

Повітовий Комітет має право на свою печатку "Повітовий Комітет Української Народньої Республіканської Партії в м. Рівному" й штамп "Українська Народня Республіканська Партія, Повітовий Комітет в м. Рівному".

До партії приймається кожний, хто поділяє програм і тактику партії. Членська вклад ка не меньш 12 карб.

Голова Центрального Комітету

Секретарь Центрального Комітету

Посвідчення.

Дано це посвідчення Пп. Зіглмундові Хапровському, Петрові Хведорчукові, Миколі Турбабі, Тимішу Синельникові й Антону Нівинському в тому, що вони з уповноваження Центрального Комітету складають Повітовий Комітет Рівенської філії Української Народньої Республіканської Партії. В коло його прав і обовязків входить:

1) Прийом членів до філії й видача їм в тому відповідних посвідчень:
2) Закладання філій по селах та волостях.
3) Репрезентування партії на всяких виборах в місцеві громадські інституції, на всяких місцевих політичних нарадах, зборах і т.п.
4) Реагування на ті чи инші явища з політичного життя в формі відповідних резолюцій, що доводяться негайно до відома Центрального Комітета.
5) Росповсюдження партійної літератури.
6) Скликання повітових партійних зїздів.

Повітовий Комітет в м. Рівному керується в своїй діяльности програмом партії, резолюціями Центрального комітету й ухвалами повітових партійних зїздів.

Повітовий Комітет має право на свою печатку „Повітовий Комітет Української Народньої Республіканської Партії в м. Рівному" й штамп: „Українська Народня Республіканська Партія. Повітовий Комітет в м. Рівному."

До партії приймається кожний, хто поділяє програм і тактику партії. Членська

вкладка не менш 12 карб.

Голова Центрального Комітету

~~Секретар~~: Секретар Центрального Комітету

т 9

ІВНЕ

П О С В І Д Ч Е Н Н Я.

Дано се посвідчення пп. Зігмундові К а п р о в с ь к о м у, Петрові Х в е д о р ч у к о в і, Миколі Т у р б а б і, Тимішу С и н е л ь н и к о в і й Антону Н і в и н с ь к о м у в тому, що вони з уповноваження Центрального Комітету складають Повітовий Комітет Рівенської філії Української Народньої Республіканської Партії.

В коло його прав і обов'язків входить:

1/Прийом членів до філії й видача їм в тому відповідних посвідчень;

2/заклацання філій по селах та волостях;

3/репрезентування партії на всяких виборах в місцеві громадські інституції, на всяких місцевих політичних нарадах, зборах і инш.;

4/реагування на ті чи инші явища з політичного життя в формі відповідних резолюцій, що доводяться не

гайно до відома Центрального Комітету;

5/розповсюдження партійної літератури;

6/скликання Повітових партійних з'їздів.

Повітовий Комітет в м. Рівному керується в своїй діяльности програмом партії, резолюціями Центрального Комітету й ухвалами Повітових Партійних З'їздів.

Повітовий Комітет має право на свою печатку- "Повітовий Комітет Української Народньої Республіканської Партії в м. Рівному" й штамп "Українська Народня Республіканська Партія, Повітовий Комітет в м. Рівному".

До партії приймається кожний, хто поділяє програм і тактику партії. Членська вкладка не меньш 12 карб.

Голова Центрального Комітету

Секретарь Центрального Комітету

Парти НФ

Филії

Видавничі справи Нар. Респ. Партії

12

19 23/I 19 р.

Відіслано на комісію сто примірників програм Української Народньої Республіканської Партії за 30 відсотків.

Зав. книг. В. Кондратюк

КНИГАРНЯ
„ВСЕУВИТО"
Київ
Вел.-Володимирська
№ 34.

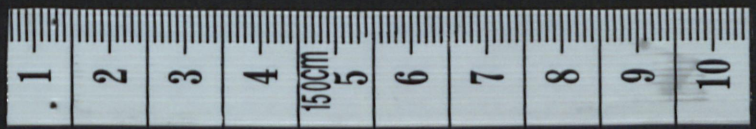

Т-во „Час“ у Київі.

Київ, Володимирська, 42. Телеф. 25-77.

-□-

ВИДАВНИЦТВО КНИГ, БРОШУР, ЖУРНАЛІВ, ПІДРУЧНИКІВ, МАЛЮНКІВ, КАРТОК

ГУРТОВА КНИЖНА КОМОРА

КРАМНИЦЯ „ЧАС“

„КНИГАРЬ“—ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА

„ЗАКОН І ПРАВО“—ПРАВНО-ГРОМАДСЬКИЙ ЧАСОПИС

КНИГАРНЯ

ДРУКАРНЯ

ПАЛЯТУРНЯ

КНИГАРНЯ В КАМ'ЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ.

у Київі, "23" Січня 1919 року.

№ 15

До п.
Ф. Чечеля

Принято від Вас на коміс 200 примірників програму української народньої Республиканської партії по 1 крб. за прим. за зниж кою 30% на суму 70 (сімдесят) крб., з умовою розплати між 1-5 числом кожного місяця по мірі продажу книжок.

Дирекція Т-ва "Час"

Рахівник

Секретарь

104

ВИДАВНИЧЕ Т-во
«ВЕРНИГОРА»
у Київі.
Адреса: Київ, Фундуклеївська вул. ч 19/1.
Телефон 24-28.

дня 23 січня року 19 19

РАХУНОК Ч. 19

Пану Ганько Чечель

		Ціна		СУМА.	
		Карб	К.	Карб.	К.
200	Одержано в комісієву продаж програм Укр. нар. Респ. партії	1	–	200	–
	Знижки 30%	–	–	60	–
	До виплати			140	–

Сто сорок крб одержано

[illegible]

105

Видавниче Т-во „ОСВІТА“
у Київі, В.-Володимирська № 31/33.
Телєф. № 53-92.
№

23 Січня 1919 р.

Цим ствердисуємо, що нині прийнято від п. Д. Чеченка в Колис. продажу 100 пр. Прогр. І. Н. Респ. Партії за 21 карб.

Завід. Кит. [illegible]

Бухг. [illegible]

106

Рахунок

для Книгарні т-ва „Просвіта"
на книжки 100 примірників (Програм Української Народньої Республіканської Партії) по 1 карб. примірник, за злишного 25%, або на суму 75 (сімдесят пять карб)

Лютого 10 дня 1919 року, Вінниця

Іванко Чечель

Повизші книжки одержано на комісію без зазначеного строку.

Завідуючий Книгар

[illegible]

ВИДАВНИЦТВО
ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА"

Палас. 67

РЕДАКЦІЯ
ЧАСОПИСУ
„ХВИЛЯ“.

31 травня 1920 р.

№ 84

ВІННИЦЯ,
Миколаєвський просп. ч 25.

До Комітету Української Республіканської партії

Контора часопису „Хвиля“ ласкаво просить про виплату її за друковання об'яв в ч. 11 – 4 рядки по 5 крб = 20 крб і в в ч. 12 – 3 рядки по 5 карб = 15 крб = разом тридцять пять карб. (35 крб)

Завідуючий Конторою [signature]

Бухгальтер. [signature]

Вх. 2
8/VI 20 р.

Фінансові

ТАКТИКА ПАРТИЙ

Українська Народня
РЕСПУБЛИКАНСЬКА ПАРТІЯ
11 лютого 1919 р.
Ч. 237
м. Київ

102

П. ГОЛОВІ
РАДИ НАРОДНІХ МІНІСТРІВ.

Виходячи з того, що нинішній кабінет, який формується Вами за згодою всіх партій, що входять в блюк, - повинен в очах широких верств громадянства репрезентувати новий курс політики й що відповідальними за цей курс мусить бути не тільки фактично, але й юридично всі три партії, - ми визнаємо необхідним обстоювати два місця в великому кабінеті міністрів: міністерства народнього здоровля К. Г. ВРОТНОВСЬКИЙ - СИВОШАПКА й міністерства преси й інформації - - Ол.Ол. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Про що й доводимо до Вашого відома.

За Центральний Комітет

1

~~21 жовтня 1919 року~~

~~Варшава~~

Панові Голови Ради
Народніх Міністрів.

~~Вельмишановний,~~ Високоповажений,
~~Ісаак Прохоровичу!~~
п. Міністре!

~~Мені переказували~~ Дістав я вістку, що Ви, ~~діставши~~ на підставі моїого листа, рішили вжити ф-яких мір для мойого звільнення.

~~Правда був~~ Я вже звільнений з полону, ~~трохи раніше~~, але за Ваше тепле відношення щиро Вам ~~Ф~~якую.

Познайомившись з положенням на Україні — з оповідань і преси, — я, як громадський й партійний робітник, не можу не висловити Вам ф-яких своїх думок, тим

більше, що вони будуть до певної міри висловом ~~не тільки моїх~~ думок і настроїв ~~, але й~~ і других членів Центрального Комітету ен-еровської партії, а також самої партії, поскільки я з ними мав нагоду бачитися, або листуватися.

Ви, розуміється, як політик, не можете вважати ~~станете рахувати~~, що ті чи инші політичні чинники (партії, організації) залежать від „хочу" або „не хочу" правительства. ~~або урядових партій.~~

Силою річей — вірніше — твором члени нашого Ц. К. повинні були роспорошитися. Але чи значить це, що партія перестала істнувати? ~~Чи значить це~~, що ми, члени Ц. К., стали вірувати в иньшого бога? ~~Чи значить це, нарешті~~, і нарешті, що всю нашу українську громадську думку можна убгати в спеціально визначені рямці? ~~урядових лише партій?~~

3

Не думаю, щоб Ви ~~це~~ так гадали...
~~А коли гадаєте, то помиляєтесь...~~
Вся справа полягає в фірмі: йшли певні кола за нами; нас немає, — члени нашої партії спирають ес-ефів. Політика ~~урядових партій~~ правительства провадилася на винищення неприємних для ~~них~~ нього політичних груп і до зміцнення приємної для ~~них~~ нього партії.
Але чи правдиво це? Чи користно це, зрештою, для правительства й для урядових партій?

Дозволите мені висловити сумнів що до цього...

~~І~~ Він далеко не безпідставний...
~~Але~~ проте, перейдім до иншого.

Перш від усього, я повинен торкнутися того, що казалося й писалося про нашу партію, а також про мене самого, бо ~~повинна~~ мусить — хоч

і пізно — ~~вийти правда на гору~~ виявитися правда. Ми мусимо обговорити ті пункти, які являються для Вас, ~~як для~~ Міністра й члена ~~певної~~ соціально-демократичної партії, цілковито одіозними.

І для мене, ~~імя якого~~ чиє імя протягом дванадцяти років було чистим в уявленні українського громадянства, — не все однак, як ставиться публичність до всього того, що ~~ширилося, росповсюджувалося, писалося, що~~ було й є предметом обговорення або недоговорення по всіх закутках.

~~Згодьтеся самі, що~~ Жили й живемо ми в таких обставинах, коли не завжди ~~й~~ можна відразу ~~локалізувати~~ урівати в той чи инший спосіб ~~інсінуації~~ наклепи. Надто, коли для них створюється вдячний ~~бруктт~~. А хиба не було створено такого бруктту для них моїм арештом, зробленим по Вашому распорядженню, п. Міністре?

Почну ав ово.

Арешт ~~мій~~ був викликаний ніби-то моєю персональною участю, а також участю ен-еровської партії в так званій Оскілковській авантурі.

Я не дивлюся на партію, як на ~~доброчинне~~ благодійне товариство. Партія — це сукупність людей, які не тільки бажають, але й роблять, не тільки вірують, але й ~~переводять~~ уміють свою віру в життя. Звідси й політика партії може бути або пасивною (одне лише бажання ~~або~~ чи віра) або активною (віра перетворена в діло).

Я рахую, що коли вирішується доля країни, — ~~безчесно для~~ пасивне положення партії ~~пробувати в пасивному положенні.~~ є актом безличности. Партія повинна впливати на урядову політику в такому напрямку, щоб ~~вона~~ ця ~~остання~~ політика відповідала в найбільшій мірі потребам народу,

нації. Розуміння цих потреб може бути ширшим від розуміння самого народу, але це нормальне явище, навіть — скажу — необхідне явище в життю тої чи иншої партії, раз немає ~~ю~~ в державі прямого народоправства.

Тому, коли після Державної Наради в Рівному 5-6 квітня б. р., виявилося, що створилося два табори — мусила повстати боротьба. Але в якій формі?

Для нас, енерів, це питання вирішувалося дуже просто — в активній?

Повставало друге питання: в якій ~~формі~~ спосіб має провадитися ця боротьба?

Одповідь також була ясна: в ~~формі~~ спосіб активної опозиції.

І тому, коли була скликана нарада Б. М. Мартосом на при кінці квітня місяця, — нами дано було

Категоричне запевнення, що не про переворот нам ходить, а тільки — про енергійну критику урядового курсу. За допомогою опозиційної преси. Не скажу, щоб „Українське Слово" або „Українське Діло" стояли на висоті положення; але задиркуватий тон — найліпший агітаційний засіб не тільки для крайніх лівих, але й поступових кол. Цим засобом ми свідомо скористувалися й він дав найліпші результати.

~~Не~~ Однак фатально трапилося те, що ці опозиційні органи роспочали свою компанію в той час, як незалежно від них в ~~колі~~ оточенні близьких людей до Оскілки став обговорюватися плян перевороту.

І, дійсно, ~~що~~ коли стався переворот, то у всіх було таке враження — ми самі це відчували — що

переворот і то, що було ~~перед ним~~ попереднього (боротьба на Держ. Нараді, газети, атака на уряд) — є те саме, стоїть поміж себе в тісному звязку.

Таке склалося вражіння; але такого не було на ділі. Партія ен-ерів не була поінформана, як не був поінформований ні один з її членів.

Більш від того, — не була поінформована сама партія ес-ес.

Опинилися ми перед голим фактом, хоч — не буду казати неправди — основні прінціпи ~~ну~~ політичного програму Оскілки не можна було не поділяти. Й тому Ц. К. вирішив не боронити Є. М. Архипенкові в його участи, ~~як одповіді на запрошення п. Оскілки, — в~~ по мирній ліквідації конфлікта між двома військовими начальниками, конфлікта небажаного

й не корисного для нашої справи в усіх смислах.

Така вся роля партії, або, вірніше, присутніх на той випадок в Рівному членів Центр. Ком. Ен-ерів.

Роля спостерегача, як то було й в Камянці Подільському, підчас перевороту так званого „Комітету Охорони Республіки".

Пригадайте собі, що коли піднісся загальний гвалт з приводу цього вчинку лівих партій, — тільки наша партія в резолюції від 29 березня б. р. толерантно віднеслася й правдиво оцінила бажання членів „Комітету Охорони", хоч останні йшли в суперіч з програмою Ен-ерів.

Програм перевороту Оскілки — це був державний програм, заповнений у опозиційних партій, — й ясно, що, не беручи активної й ~~[illegible]~~ участи в ньому, — психольогічно не можна ~~не~~ було не співчувати державним стремлінням, ~~що~~ які так яскраво були окреслені в відозвах п. Оскілка.

Але викликали великий сумнів ~~його~~ засоби, яких вжив Оскілко й раціональність самого перевороту під ту хвилю.

Була й инша сторона цієї справи, яка викликала найголовнійші сумніви що до цілей перевороту, а саме: хто робить переворот? Ім'я Оскілки нічого не говорило. Щасливий випадок висунув його на гору, але таких випадків за часи Директорії було дуже багато. Отаман Палієнко, отаман Пень, отаман Шаповал, отаман Сиротенко, отаман Ковенко, отаман Волох, отаман Тимченко і т. д. і т. д. Їх було легіон, хоч треба визнати, що Оскілко ~~був~~ являвся найчеснійшим ~~[illegible]~~ і найідейнійшим з них. всіх.

Для нас, енерів, було цікаво знати, хто стоїть за спиною Оскілки, які політичні організації або групи.

Мені доручено було зясувати це, й тому я відвідав кілька разів протягом 29 квітня штаб Оскілка. Але міг бачити не Оскілка, а тільки п. Мацюка, розмовляючи з яким виніс враження, що то не переворот, а ставка на грунті особистих рахунків і що ні Оскілко, ні Мацюк не спираються ні на які групи; навіть самостійницька партія не стояла за ними й не знала про переворот.

II

Я категорично протестую проти всіх обвинувачувань партії в тому, що вона брала яку-небудь участь в організації перевороту Оскілко, або в самому перевороті.

Всі твердження з приводу цього були неправдивими й обовязок тих, хто це стверджував, спростувати подібні закиди, як обовязок Правительства організувати широке розслідування в цій справі.

Переходжу тепер до себе. Раз через те, що паралельно тому зясуються факти, котрі цілком реабілітовують нашу партію; по-друге через те, що не можна обійти мовчки ~~тих~~ те цькування й переслідування, жертвою яких я був і є, здається, й зараз. донині.

~~Не люблю казати про себе, але примушений те зробити, бо поки-що лишається на мені та пляма, котра кинена на мене Вами, пане Міністре. Факт арешту без суду — це й є пляма. Це не стверджує характеру злочину, але підкреслює у всякім разі факт злочину. Компрометує.~~

~~Так робили колись царські урядовці.~~

Ви знаєте, п. Міністре, що роспочав я свою національну роботу ще в 1907 р. Ви знаєте, що я був Головою Укр. Студенської Громади на Петербурзькій Політехніці, членом Інформаційного Бюра, редактором „Українського Студента". Ви знаєте, нарешті, що за участь в орбанізації загальностудентського страйку з приводу катування політичних вязнів по ~~кат~~ російських тюрьмах я по постанові Ради Міністрів був виключений з Інституту з „вовчим билетом" і висланий по-за університетські центри.*

Будучи амністований, — я закладаю в Петербурзі „Укр. Самостійницьку Спілку", з якою боролися й Ви, будучи автономистом і членом Петр. Комітету укр. соціально-демокр. партії.

В „Вільній Школі" я читав курс українського ~~[illegible]~~ громадського руху, де розвивав історію української державної ідеї. Адреса слухачів, вкрита сотнями підписів, була доказом того, що ідея ця приймалася [redacted] де-якими укр. групами, як свій єдиний прибрам. Популяризація цієї ідеї мало своє значіння для дальшого, бо робила легким

перехід і всіх других політичних кол від автономізму до незалежности.

~~Будучи~~ Пробуваючи на фронті, орбанізовую Корпусну Раду, а, вернувшись з Військово-Інженерної Академії до Київа, працюю в Генеральному Секретаріяті Військових Справ, відбуваю житомірський похід, орбанізовую Канцелярію Військового Міністерства в такий спосіб, що навіть гетьманські фаховці признають її зразковою, як по внутрішній структурі, так і по финансовій відчітности.

Вигнаний Гетьманом, як людина „крайніх убѣжденій" (з листа Військ. Мін. Лігнац), я працюю в кооперації й пресі.

Не стану Вам нагадувати, що в журналістиці укр. я приймаю участь ще з 1910 р. („Рада", „Укр. Хата", „Літ-Наук.-Вістн.", „Шляхи", „Діло", „Шлях", „Відродження", „Прибуна" й инші)

Повстання Директорії на мою точку погляду було недоцільним. Иншим шляхом ~~повинна була~~ мала йти українська політика, ~~але~~ проте — то справа минулого.

Але оскільки воно сталося, — я не міг не співчувати йому й в свойому Кабінеті в „Дніпросоюзі" улаштував явку для тих, хто мав робити повстання в самому Київі.

~~Але~~ Директорія не викликала в мені ентузіязму ні своїм складом, ні своєю політикою. Я знав, що катастрофа мала наступити й що тяжкі будуть її наслідки.

Тому мусів впливати на хід політики в складі того колектива, до якого я належав ~~ще~~ здавна, бо партія ен-ерів заложилась ще в січні місяці 1918 року. Обставини лише не сприяли широкому веденню політичної роботи, ~~бо була альтернатива, або партія, або держава.~~

В цілому ряді резолюцій партії ен-ерів намічались шляхи державної політики. І тому, коли сталась в Винниці зміна Кабинету, партія, оскільки вона мала окреслений пробрам, не мігла боронити своїм членам персональний вступ до правительства. ~~в характері персональнім.~~

Не міг ухилитись від чорної роботи й її виконував в мірі потреби й можливости | Діло, біля якого я працював, створення військового популярного тижневика й популярної газети для козаків, а також переведення культурно-просвітної праці в військах, зараз здійснюється,

хоч і иншими людьми |

Торкнуся зараз того, що мені інкреминують: участь в Оскілковському перевороті (участь в спискові Кабинету Оскілковського, писання відозв і инше). Але ось факти:

1) З Оскілкою я познайомився лише в лагері полонених в Домбіа, де інтерновано його, Мацюка й Гемпеля.

2) Як виявилося — відозви всі писав Мацюк (принаймні, він приписує собі ~~їхнє~~ авторство)

3) Ніякого Кабинету, як говорить сам Оскілко, він не встиг намітити.

~~Я~~ Тому арешт для мене був особливо образливий, ~~й~~ як і відсутність слідства й суду. Обставини цього арешту — увязнення разом з 20 каторжанами й 3 „смертниками", відсутність їжи, трус особистий, брутальне поводження, обібрання документів і грошей — все це не є жартом, а свідомим актом політичної помсти, актом дуже дрібним, бо фактичні діячі перевороту були поза межами досягання Правительства. Але й помста ~~має~~ мусить мати своє зясовання. В акті Міністра Внутр. Справ ні я, ні члени нашої партії, не вбачали ні логики ні смислу, тим більше, що

суду не було улаштовано.

~~І дозвольте Вам, п. Міністре, навести те, що~~ Що ж зроблено ~~мною~~ з мойого боку в одповідь на ~~[illegible]~~ такий вчинок правительства й його агентів (в ~~[illegible] наді мною, як політичним і громадським~~ Тарнополі мене арештовували де-кілька разів ~~політичним робітником, а також і иншими членами~~ на вулиці)? партії, коли ми попали до полону:

1) ~~Ніхто з нас~~ Ні я, ні инші члени Ц.К до Варшави не їздили й не виступали проти правительства, як це робили инші організації й особи.

2) В полоні шляхом напруженої роботи протягом пяти місяців здолали ми збити до купи 1000 чол., улаштувати для них університетські курси, причому увесь час підкреслювали все значіння тої роботи, яку провадить правительство.

3) ~~Коли була~~ Подчас нарада з галичанами ~~й були~~ нападки на Петлюру й правит., ми довели всю ~~їхню неправдивість~~ безпідставність.

4) Коли були проводи в Домбі наддніпрянців, — я в промові закликав до підтримання Єдиного Правительства, причому всі галичане висловлювалися за Єдинство влади й на мою пропозицію улаштували овацію Петлюрі.

5) ~~Всі~~ Пропозиції, що були до мене звернені з боку де-яких кол в справі

використання полонених для боротьби з Правительством, — я одкинув і всі такі заходи цілком паралізував.

Бо я стояв і стою на тому грунті, що мої непорозуміння з Правительством, або тим більше нашої партії, — є ~~наша~~ внутрішня справа, ~~що~~ яка не може бути перенесена на-вні. Коли б я стояв ~~би~~ на иншому грунті, я може не був би полоненим й „поворив" би політику в Варшаві... ~~Але як би то виглядало?!~~

Мушу ще сказати, що протягом трьох років одрізаний я від власної родини, яка ~~є~~ пробував в Большевистії, не знаючи, що з нею, бо не вважав можливим кидати свою країну в найнебезпечнійші моменти.

Й зараз сидю при місії, пишу в вашому „Вперед", даю йому матеріял для календаря, постачаю матеріял для польської преси про Україну й про Правительство, вислуховую поради ~~нечисленних~~ радників, а пятеро ен-ерів, в складі Укр. Комітету на ~~Домові~~ Лапуті продовжують роботу поміж полонених.

Така наша одповідь на всю ту „шумиху", що склалася навколо нашої пар-

тії й мене особисто.

Для Камянця-Подільського я „контр-революціонер", а для контр-революціонерів „петлюровець"...

А, зрештою, я почуваю, що коли б сталася остаточна катастрофа, то, певно, я в числі лише небагатьох обороняв би й ліві партії й всю їхню політику від того дикого галасу, що піднісся б навкруги них, як це робив тоді час пробування в полоні.

Я — „контр-революціонер", пограбований в Київі большевиками й в Тарнополі поляками, який не має ні майна, ні грошей, ні родини, який з жахом гадає, як то виннути грядущу зиму, який має працю сьогодня, а не знає чи буде мати її завтра? А Садовський, котрий виправдує Деникіна, який дістає гроші, який виснажений ф-ція?! Який протягом 10 років стояв на одній позиції? Якому, напр., п. Садовський, лідер ес-деків, докоряв в „Дзвоні" в недемократичности, й який нині примиряється з Деникиним і його неясним постулятом децентралізації? Який ненавидить контр-революцію може найбільше, ніж хто-небудь з Вас?

Гадаю, що немає арбументів, що які б

x) Це не позбавить мене переконання, що терновий вінок, сплетений з страждань, муки й ~~віри~~ крови ліпших ~~[illegible]~~ представників нашої нещасної нації — має й мою частину страждання й муки... ~~[illegible]~~ Нерозвіяної віри й непохитної чесности.

І коли я чую, що особа, яка посідає відповідальні пости директорів двох департаментів і якої дається не менш одповідальне доручення закордон і про яку контр-розвідка українська дає відомости, як про деникиновця — ~~мені~~ запитує, чи „певний п. Ковалевський" — мені стає не тільки боляче, але й боязко за Вас, п. Міністре й за ту державу, ~~[illegible]~~ яку Ви ~~[illegible]~~ репрезентуєте.

були б направлені проти мене й ен-еровської партії. Вся річ полягає в особистій площині. І коли для мене немає місця на Україні (мене упевнено, що в Камянці чекає на мене „чрезвичайка"), як не має й відповідної роботи, — це не примусить мене меньше любити свою батьківщину й меньше бути їй відданим.

Але мушу сказати, що, будучи приникником підтримки Правительства, я не можу не бачити, що та хороба, яка розїдала його раніше, — в повній мірі робить своє руйнуюче діло й зараз. Це скоріше технічна, орбанізаційна хиба, ніж ідейна. Що-ж до прінціпіальної позиції Правительства, то визнаю, що війна з большевиками й, особливо, з Деникиним є цілком правдивою й далекосягаючою тактикою. (Див. мою статтю в „Вперед" — „Денікін і Україна") Цим актом Правительство піднеслось цілком на ступінь державну. Правильним також являється ведення переговорів з Румунією й Польщею, про що ми в свій час і зазначали. Продовження переговорів з Антантою — також вимагається обставинами нашого сучасного міжнародного життя.

Скажу лише, що згода з Польщею мусить бути осягнена обовязково. Це наша актуальна задача. Це наше питання життя або смерти.

Неясна мені внутрішня політика правительства й, особливо, відносини з „диктатором" Петрушевичем, хоч, між иншим — мушу сказати —, ніхто не зробив більшої шкоди для України й для нас, наддніпрянців, ніж він і ніж вся галицька ен-деція. Особливо, в відношенні до Польщі. Для мене, хто живе в ній протягом пяти місяців, це особливо ясно. І, маючи на увазі склад місії (більшість галичан) песимістично дивлюся на хід переговорів, бо поляки мовчать і хотять балакати з нами, наддніпрянцями, а не балакатимуть ніколи з галичанами.

З другого боку, очевидно, административний апарат не налагоджено — немає людей чесних і знаючих своє діло на місцях і, взагалі, центр не є звязаний з місцями. Звідси, немає авторитета власти й твердости власти.

[Наведу вам ілюстрацію. Один з членів Обивательського Польського Комітету віз до Варшави з Київа листи й гроші.

Віз він, між иншим, і 5000 карб. (царськими грошима) для члена Центр. Комит. ен-ерів, Дм. Фед. Курила від його дружини, ~~зароблених його дружиною на виданні її граматики~~. Комендант ст. Жмеринка гроші одібрав, а листи не переглядаючи віддав. Коли ж поляк запротестував і попрохав росписки, то енергійний Комендант заявив: „їдьте, а то посажу в лагерь полонених". У одної старушки от жінки також одібрали гроші миколаївські, а карб. укр. залишили. „Хай поляки приймають наші гроші, а то низький курс на них ухвалили"... І т.д. Такі факти, що, будучі уміщені в польській пресі, компрометують і без того скомпрометоване правительство. А Дм. Фед. Курило, якого поляки також пограбували до пня, без одягу й чобіт має жити зіму, бо тих невеличких грошей, що він заробляє уроками, ледви ~~хапає~~ вистарчає на напівголодне істнування. Ось Вам і „другий контр-революціонер" з партії ен-ерів, з одного боку, і відношення Вашего агента — з другого.]

Нині Ви не можете сказати, що Вас саботують. Наша партія в значній мірі підтримує правительство, а члени партії, чи на Україні, чи в полоні, чи по инших державах виконують свою технічну працю. Вчора лише від мене відїхав до Відня член нашої партії, який увесь час працював в Міністерстві і зараз має службову командировку, й він категорично ствердивував, що всюди ен-ери або примикаючі до них переводять чорну, ділову роботу.

Але разом з цим він підкреслював, що й нині для ен-ерів неможлива політична робота й коли б вона розпочалася, — всі попали б до „чрезвичайки", хоч вона й функціонує під другим ~~імям~~ назвиськом.

В такому разі, позволите Вас запитати, пане Міністре, що це значить, і особливо тепер, коли проголошено принцип парляментаризму? Чи значить це, що правительство намітило істнування трьох лише партій — ес-деків, ес-ерів і ес-ефів?

Ви мусите зрозуміти, що то, що

сталося, було погромом нашої партії, як і те, що не маючи грошей, ні технічних засобів партія, починаючи з Винниці, зростала кожного дня... Мусите зрозуміти, що ваші, урядові партії, перемогали не тільки ідейно, а ще більше тими величезними грошовими сумами, які находилися в їхньому распорядженні й що, наколи б нам всі дати рівні умови — владу, гроші й технічні засоби — наша партія була б найсильнійшою з усіх.

Але умови були завжди різні, як і зараз, коли Ви, лідер соц-демокр. партії є премєр-міністром, а я, лідер ен-еровської партії, є канцеляристом при місії. Себ-то й різні можливости для зросту цих партій, для їх впливу й самоорганізації.

Думаю, що не може бути Вам користною примусова однотиповість політичного життя на Україні. Рано чи пізно — наша партія або аполітична, як селянська соціалістична партія все одначе розгорне свою роботу, бо за нею є життя, бо це життя вимагає ні комунізму,

ні юнкерства, а демократичного ладу. Й веде це життя до торжества демократії, або, як Ви любите висловлюватися, дрібної буржуазії. І мені цікаво знати, чи не страшно Вам, премєр-міністрові, від порожнечі? Що, коли станеться, що потрібно передавати владу, то нема (кому буде) її передавати або доведеться передавати мерцям з гроба повсталих?

Дозвольте резюмувати свойого листа.

Хотів би:

1) повної реабілітації свого імя. Для цього прохав би призначити слідство й виявити фактичну сторону справи й або віддати мене під суд і негайно судити, або ~~[illegible]~~ видати в офіціяльному повідомленні заявити, що мій арешт був непорозумінням. Це реабілітувало би не лише мене, а почасти й партію.

2) Чи може бути дана для партії ен-ерів з боку правительства фактична можливість для переведення її роботи, й чи можна рахувати на допомогу для організації газети, як то було обіцяно в телеграмі Гол. Отам. Петлюри на імя Ол. Макаренка з приводу зачинення

опозиційних органів преси?

Що до чисто політичних питань, як реконструкція Кабінету або повна його зміна, гадаю, що в даний мент боротьби з Деникиним змінювати Кабінета не можна. Реконструкція бажана в смислі більшої його коаліційности, а ще більше — в смислі його <u>діловитости</u>. Нині, коли в боротьбі Деникина велика надія полягає ~~на~~ в повстанцях, тільки Кабінет Яаш, тільки Кабінет переважно ~~соціалістичний~~ революційний в стані орбанізувати ці повстання, ~~що~~ бо ні ми, ні ес-ери не ~~можемо~~ в стані зробити цього за відсутністю і звязків і певної, висловлюючись вульгарно, практики.

Нам не ходить о боротьбу за владу, а лише за забезпечення нашої державности. Головно — поскільки міжнародня політика й орбанізація військових сил стоїть на правдивому ґрунті — за орбанізацію твердої административної влади, о відповідність місцевих абентів цієї влади й о <u>чесність</u>

(це не тільки моральний чинник!) власти.
В цьому смислі я вважаю, що не все зроблено, навіть дуже мало зроблено, в той час, ~~як~~ коли запілля, тил, має не меньш велике значіння, ~~як~~ ніж фронт. Тому я не бачу особливих моментів для опозиції, й поскільки боротьба з Деникиним має провадитися рішучо й послідовно — думаю, що енери ~~мають~~ повинні спирати правительство, на чолі якого стоїте Ви.

Прошу зміст цього листа довести до відома правительства, а також Центральних Комітетів партій ес-де і ес-ерів.

Олександер Ковалевський
Заступник Голови Центрального Комітету Української Народньої Республіканської партії.

26 жовтня 1919 року.

Варшава.

7 падолиста
Каліянець н/п.

Ц.К.
Тов. партії
1919 рік
Вісн. Каліянецький період.

Високий друже!

Отримав я Вашого другого листа, першого чомусь я не дістав, але мені казав Пилипчук, що дістав був від Вас вістку. Між иншими дуже жалко, що Ви писали до Ма-и та ще й в такому дусі наче хотіли реабілітувати себе та нашу партію. Річ в тому, що після мого командування „сірими", після де-яких моїх виступів від партії — погляди Симона Васильовича та инших цілком змінилася.

Тепер відносно діяльности партії.

З огляду на те, що члени Ц.К. розпорошилася, зі мною трапилося велике нещастє. Підчас бомбардіровки Тернополя поляками моя дружина з дітьми була у вагоні на Тернопол. двірці. Це на неї так вплинуло, що вона психично захворіла (я був тоді на позиції) і от тепер після пятьох місяців трошки вона стала поправлятись. Так що я особисто

був змушений кинути „сірих" та сидіти при дітях та хворій на пов. божевільній дружині.
~~Тепер~~ Але ж щоб не гаяти часу і хоч фактично не приймати участи в політично-державному житті я використав Медзвіцького та Каможного, дельтувавши їх до національно-державного союзу. Таким побитом пасивно ми працювали та були во всьому поінформовані. В державних нарадах участь ми приймали і коли приїхав Фльоринський, зайняли вже певну позицію що до сучасного моменту на останній держ. нараді. (Наша позиція цілком відповідає тому, що Ви писали) — це мене дуже радує, що Ви та я без усякого порозуміння не маючи звязку думаємо цілком ідентично. В цьому наша сила)...
Так ось наш виступ на останній

Держ. нараді зробив велике враження як на Уряд (на ліві партії) так і на праві — ми зайняли правильну позицію — центр був нами завойований. Нашою партією зацікавилися. Почали поступати прохання про притом в члени.
Бієвкий попросивсь теж і що найголовніше заявив на засіданні Ц.К. що „Трибуна" (має вийти на-днях) цілком до послуг партії — навіть запропонував помешкання для Ц.К при редакції. Завтра я буду з ним у С. Вас. П. і будемо говорити з приводу „Трибуни" яко партійного органу.
Дуже було б добре як би Ви захопили із собою документи та гроші, що лежать у Тернополі, та самі яко мога скоріше їхали до Кам'янця. Як би не хороба моєї дружини я б згодивсь на пропозицію С. Вас., та поїхав до Варшави з Лівицьким

Правда, що зараз партії, що до організації приходиться починати майже з початку, але я певен, що от-от і зацвітем.
На-днях почне функціонувати місцевий губерніальний комітет. (Між иншим ним зацікавили ся земці).
Ну, до скорого побачення.
Всі члени Ц.К. та знайомі Вас вітають.

Ваш Сивошин

P.S. Слухайте, Олександрику! Зробіть ласку поїдьте за місто (за Ковельський дворець, за крійость) на Слодовець, найдіть пекаря Островського або когось з аборігенів і узнайте чи мій дім цілий. До наступу німців в цьому домі (дім військов. інженера Вротновського на самому краю передмістя коло лягерів) поміщалася гмінне управління (волость). Як що добьєтеся взнайте все детально про стан моїх будівель, хто ними користується і чи можна його зараз продати. В.Сив.

125

Ц.К

Частина партії РСП

1

До Центрального Комитету
Української Народньої Республіканської Партії

Речи з тар. Матч

Варшава, 12 грудня 1919 року.

Доклад.

Силою обставин в Варшаві опинилося підчас приїзду Укр. Дипломатичної Місії два члена Центрального Комитету партії народніх республіканців: Олександер Ковалевський й Дмитро Курило. Разом з цим, завдяки подіям на українському фронті центр закордонної політики У.Н.Р. мусив бути ~~звернений~~ перенесений до Польщі. Таким чином, присутність членів Ц.К. в Варшаві не тільки спричинилася до безпосереднього інформування Ц.К. в справах польсько-українських відно-

син, а ще й для піднесення певної акції нар.-республ. партії за кордоном.

Про становище польско-українських відносин вже писалося Вам п. Олекс. Ковалевським. Коротко кажучи: польська лєвиця (P.P.S., людовці й група пєтунової інтелігенції) за союз з Україною й за старання українців в їх стремліннях відбудувати ~~[illegible]~~ незалежну Україну. На такій позиції стоїть і сам Пільсудський. Польська правиця — за безпосереднє порозуміння з Деникиним на рахунок України. Підтримують це ен-деки, консерватисти й всі реакційні кола Польщі, яким фактично належить зараз в Польщі влада й які роспоряджають більшостю голосів в сеймі.

Що-правда, непримирима позиція російських ~~[illegible]~~ (чорносотенців) що до Польщі спричинилася ~~[illegible]~~ тому, що з нами провадили переговори, навіть хотіли порозумітися. Але все це до ~~[illegible]~~ часу — поки істнувала сяка-така українська територія. Нині, коли ніякої території в посіданні Петлюри не має — особливо коли прийняти на

увагу сформування нового реакційного Кабінету Падеревського — можуть бути лише два виходи: або переговори з місією А. М. Левицького зовсім будуть перервані, або будуть поставлені ультимативні вимоги, які доведеться прийняти, щоб виратувати ~~що-небудь~~ сітуацію.

Як має статися — покаже справа найближчих днів.

Наше задання, як представників партії, котра ~~що~~ стояла ще з квітня місяця на бруніті переговорів з Польщею й Румунією, котра ~~що~~ завжди підкреслювала, що не можна боротися на всі фронти, що необхідно створити такий тил, на який навіть в разі небезпеки можна було спиратися — полягало в тому, щоб прискорити ведення переговорів з Польщею й осягнути конкретних результатів, які ~~котрі~~ стали б в пригоді нам в боротьбі з Деникиним. Ми підкреслювали увесь час — і особливо Ол. Олек. Ковалевський підчас своїх пертрактацій з Левицьким, шефом місії, й Михайлівим, заступником шефа місії, — що затягання переговорів може привести до того, що ~~станеться мент, найгірш відповідний для~~ буде пізно говорити про що-небудь з Польщею. ~~Заключення будні якого договору, що буде пізно~~. Наші підкреслення.

мали рацію й були пророчими.

Але Дипломатична Місія й, особливо, сам п. Левицький вагалися, боялися поставити справу на реальний ґрунт („що скажуть ес-ери?"), хтіли директив, а Петлюра й Мазепа директив не давали, повідомляючи, що вони Левицькому довіряють і прохають його поспішатися з заключенням договору. Йшла гра, бо ніхто на себе не хтів взяти відповідальности й гадалося, як завжди, що „якось все устаткується", що „хтось, десь, колись" за них вирішить цю тяжку справу. А час минав. Положення ставало все гіршим і гіршим.

З другого боку, положення заплутувалося ще ~~[illegible]~~ завдяки присутности в місії галичан і їхньої непримиримої позиції. Вони дістали свої уповноваження від Петрушевича й заборонили говорити в якій-небудь формі про Галичину; ~~з [illegible]~~ разом з цим поляки вимагали узгодження нашого відношення що до галицької справи. Створювалося якесь зачароване коло, з якого годі було шукати виходу. Щось мусило прийти зовні й дати рух всій справі

5

польсько-українських переговорів. ~~Це й були дано~~ Таким „щось" й була зрада ген. Тарнавського, яка надала рішучости членам місії що-до укінчення цілої справи, тим більше, що поляки вимагали ультимативно наших конкретних пропозицій.

Для того, щоб шпіовхати місію на більш активні кроки, щоб авторитетно виявляти голос певних укр. політичних кол, щоб прорев'ятувати все пройдене й майбутнє й виробити цілий ряд конкретних мір, — з ініціятиви нашої заложено в ~~[illegible]~~ середині Листопаду „Бюро українських демократичних партій в Варшаві", ~~що~~ яке складається з ~~[illegible]~~ пп. Ковалевського Ол. і Курила Дм. — від партії народніх-республіканців; п. Коларда Юрия — від партії Самостійників-соціалістів; п. Шемета Сергія — від партії хліборобів-демократів.

Бюро дало під розвагу п. Лівицького Андр., Мін. Зак. Спр., цілий ряд думок, дотичних до характеру польсько-українських переговорів. Але воно мусило сконстатувати дуже сумні факти, ~~що~~ які примусили його виступити з більш широкими плянами й ~~[illegible]~~ намірами. Як виглядала ситуація?

6

Не дивлячись на те, що попередня система керування українською справою дістала повне фіаско; що система ізоляції Правительства, яка полягала в виключному оперті його на діктатуру крайніх лівих партій, приводила не один раз державний апарат до катастрофи; що міжнародне положення укр. справи вимагало рішучих кроків що до реалізації українсько-польсько-румунської згоди, а надто того вимагала деникиновська небезпека; що критичний стан апровізації й, особливо, обмундирування й озброєння армії вимагали ясної позиції Правительства так в сфері міжнародньої, як і внутрішньої політики й консолідації всіх живих сил країни, — Петлюра в згоді з Мазепою продовжували провадити непримиримy політику, ~~продовжували~~ спираючись виключно на диктатуру лівих, ~~продовжували розводити маниловщину~~.

Вони боялися ~~не [illegible]~~ опозиції, ~~вони боялися її~~, як боялися сонячного проміння в темному царстві. Вони посилалися на щастя країни, що вимагало повного підтримування їх в їхній справі.

Був момент, що партія народних республіканців, не входячи ~~[illegible]~~

7

В склад Правительства, — підтримувала його в ф-яких основних пунктах ~~[illegible]~~ запізненої політики (переговори з Польщею, реорганізація армії, ~~[illegible]~~ введення в державне життя принципів парляментаризму et cet) ~~підтримувала Правительство~~. Це було зазначено й в листі п. Ол. Ковалевського до Мазепи й в промові в імени партії на Державній Нараді від 25 жовтня б. р. п. Вас. Флоринського. Же все це робилося партією провизорично, в глибокому переканні партії в тому, що грізний мент, який переживала українська державність і почуття обовязку перед країною продиктують п. Петлюрі й п. Мазепі певні рішення й, особливо, найголовніше з них — скликання негайне перепарляменту й реконструкцію Правительства. Для нашої партії завжди ходило о створення чесної національної й талановитої власти, а також о створення такого органу, ~~що~~ який репрезентував би голос країни, впливав би на власть і вчасно припиняв всякі недоречности або зловживання — або злочинну політичну маниловщину.

Всього цього не було зроблено Правительством. Противно, воно підкреслило, що й не має на думці робити що-небудь в цьому смислі.

Це примусило Бюро демократичних партій в Варшаві, в тому числі й нас, як представників народно-республіканської партії, виступити з одвертим листом до С. В. Петлюри, як до людини, котра одповідає за все, що робиться на Україні, поскільки вона себе цілком звязала з певним Правительством й поскільки цю свою злуку яскраво підкреслила в своїй промові на Державній Нараді від 25 жовтня 1914 року. Цей лист ми додаємо до цього докладу й просимо Ц. К. як мога найширше росповсюдити. В тому дається характеристика управління Правительства Петлюри й зазначається, що доки Петлюра, як верховний Правитель, і надалі стоятиме на брунті ізоляції, на брунті диктатури лівих, — до того часу немає й не може бути довіря до того з боку певних державних кол українського громадянства. В тому говориться, що ~~[illegible]~~ одній людині не ~~має~~ вистарчить ані моральних, ані фізичних сил для виходу з катастрофи й пропонується йому звернутися до голосу представників всіх партій й організацій не тільки

за допомогою, але й за вказівками. Предпарлямент має стати хозяїном і спадкоємцем укр. державности, для якої укр. соціалісти вже виконали могилу.

Такий виступ необхідно було зробити, щоб підкреслити нашу повну недотикальність до катастрофи й до тих причин, які довели нашу державність до руїни. Щоб громадянство українське знало, що відповідальність падає тільки на крайні ліві кола й тільки на них. Щоб зазначити, що в імя патріотизму укр. державні партії не боролися активно з Правительством, аби не зашкоджати загальній справі й що таку лояльну позицію Петлюра й його Правительство оцінили, як слабість і викликали ще більшу вакханалію.

Лист був пересланий до Петлюри курєром, але перехоплений ~~кур~~ агентами Дипломат. місії й Петлюрою не одержаний. Тому автори листа одповідають на це надсильство — його росповсюдженням. На при кінці ~~[illegible]~~ листопаду місяця поляки зажадали внесення деклярації з боку укр. дипломатичної місії. п. Лівицький поїхав до Петлюри за директивами, але доїхав тільки до Тарнополя. Сталася вже катастрофа: в Тарнополі було військове міністерство й ~~[illegible]~~ де-кілька тисяч козаків.

Швець перебував у Львові, а Макаренко в Кракові.

Де Правительство — було невідомо...

Лівицький повертається поспішно до Варшави, скликає нараду представників укр. політичних партій, які мешкали в Варшаві й звертається до них з проханням о моральну підтримку, яка мусить для нього заступити директиви Петлюри.

Діставши запрошення на нараду, Бюро укр. демократичних партій вирішило висловитися за підписання декларації, але зазначити, що це воно робить постільки, поскільки Правительство дійсно стане на грунт порозуміння з усіма партіями й чесно виконає свій обовязок що до реорганізації Верховної влади й самого Правительства.

Ми довели це рішення Бюра до відома А. М. Лівицького. 2го грудня перед одчиненням міжпартійної наради п. Лівицький запрохав до свойого кабінету пп. Ковалевського, Колярда й Шемета й прохав їх в імя патріотизма підтримати укр. дипломатичну місію в її кроках без всяких застережень. Тим більше, що вони відносяться до цілого Правительства, а не до Шефа місії.

Бюро демократичних партій сняло з черги свої застереження, зазначивши, що їх зробить при першій нагоді в иншому місці.

На самій нараді промовляв в імени партії п. Ковалевський Олекс. Зміст його промови додаємо до цього докладу окремо.

~~Ось ті уривки з його промови, що зясовують позицію Народно-республіканської партії в справі підписання декларації...~~

~~[Процитувати тут уривки]~~

~~Далі~~ після того, як ми ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ (морально підтримали справу) ~~на~~ підписання декларації, — нам ходило о те, щоб ~~були~~ (випливали) з цього (якісь) конкретні наслідки. А це тим більше було необхідно, що вісти, які надходили від Петлюри, були зовсім невтішні: а саме, що представники Верховної влади розїхалися, що Правительство розбіглося і що решта війська перейшла на бік большевиків. Дійсно, до Польщі приїхали Макаренко, Швець, (Мін. Зак. Спр. Лівицький) і ~~[illegible]~~ Мін. Нібор Мик. Ковалевський; до Відня — Мін. Фин. Мартос і Мін. Нар. Госп. Шадлун; в Калянці залишилися — Огієнко й ще инші міністри. Фактично ~~[illegible]~~ Правит. перестало існувати.

Необхідно було негайно виявити ініціятиву й рятувати ситуацію.

Тоді з нашої ініціативи була 7 грудня скликана міжпартійна нарада, ~~на якій~~ ми мали виступити з своїм програмом, до якої прилучилися представники Хлібор-дем. і соц-самост.

Але засідання довелося припинити, бо приїхав сам Петлюра до Варшави й мав дати нові дані про наше внутр. положення. Данні підтвердили чутки.

Решта міністрів ~~і~~ розїхалася до повстанців; Волох зробив переворот, обявив радянську платформу й перейшов до большевиків. Правительства фактично немає, території також, як і війська.

9 грудня п. Олекс. Ковалевський провадив протягом чотирьох год. пертрактації з А. М. Левицьким, причому виявилося, що Петлюра продовжує стояти на грунті Директорії, правительства Мазепи й орієнтації виключно на крайні ліві групи й на повстанців.

Це нас примушує поставити програму нашої партії рубе.

А вона повинна в слідуючому:

1. Повне знищення власти Директорії й передача функцій Начальника Укр. Нар. Респ. С. В. Петлюрі.

2. Функції Головного Отамана мусять бути передані спеціалістові, призначеному Правительством в згоді з орбаніз. центром Переднарляменту.

3. ~~Ну~~ Формування Правительства доручити А. М. Лівицькому, причому в імени нашої партії ми висовуємо такий спис кандидатів.....

[Спис кандидатів]

4. Видоблення Тимчасової Конституції.

5. Для здійснення цього скликати в Камянці Подільському велику державну Нараду, що має виділити з себе орбанізаційний центр Переднарляменту з функціями Контр. і Законодавчими, причому по мірі звільнення території цей переднарлям. Систематично доповнювався б представниками від по-

вітів, обраних на підставі пятихвостки.

В цьому смислі готується меморандум, який в імени нашої партії буде вручений п. Петлюрі (до нього прилучаються с.-с., хліб.-демокр. і с.-ф.)

Повідомляючи про це Центр. Комітет укр. народно-республіканської партії, просимо:

1) Негайно обміркувати й ухвалити нашу діяльність, як і програм політичний, що ми висунули.

2) Скликати міжпарт. нараду й виступити в оборону цього програму, порозумівшись заранів з с.-ф., с.-с. і хліб.-дем.

3) Скликати нараду на ухвалення цього програму й тоді негайно надіслати предст. з резолюціями до Варшави.

4) ~~На разі~~ Коли б с.д. і с.-р. не станули на ґрунті цього програму, надіслати від імени инших партій уповноваження для „Бюра укр. демокр. партії в Варшаві" провади-

Ти дальш. переговори з Петлюрою в вищезазначеному напрямкові й свої резолюції.

5) Надіслати ці резолюції й відповідні листи через ес-ерів до Мацієвича й Славінського з проханням о ~~в~~ аналогічну акцію, тим більше, що Петлюра має скликати в Варшаві з'їзд українських послів.

6) Взагалі, Ц.К. нашої партії мусить взяти на себе справу організації опозиції, ~~[illegible]~~ вироблення певної платформи на принципах нами зазначених і о підготовлення укр. гром. опінії до майбутньої Наради й до певних її рішень.

Начальник Республіки, правительство ~~бурж.-демокр.~~ демократичне, організ. центр передпарл. — ось те, з чим рахуватимуться на Заході й, особливо, в Польщі. Ось те, що може дати нам силу й довіря з збоку всіх здорових українських елементів, а, значить, і змогу осягнути тих державних цілий, в імя яких йшла двухрічна жорстока й кривава боротьба.

16

16

Вітають товаришів, - лишаються

Представники Центрального Комітету
Української Народньої Республіканської партії в Варшаві.

Ц.К.

Такт. 15 Вс.

1. Чи можливо підстава, крім тих, які зазначені в постанові Ц.К., задля того, аби змінити сучасний кабінет?

2. Кого буде підтримуватись новий кабінет?

3. Чи можливо змога, що галицькі кола будуть рахуватись з новим кабінетом і не заносять його зміни при найближчої майбутньої нашої політики?

4. Чи маються в партії наповідники на порифелі, які б мали спільність і силу прийняти на себе весь тягар сучасного стана республіки і відповідальну роботу зміни зовнішньої нашої політики, яка б найкраще була пристосована до сучасного політичного стана Європи.

5. Рахуясь з справедливим принципом, що в сучасній мент орієнтація політики „на самих себе" рівнозначна орієнтації на політику Європейську і перша не існує без другої, чи можливо можливість скласти такий кабінет, який мав би вплив в Європейських державах і міг б скористувати політичний стан речей? Чому не може того зробити ~~[illegible]~~ сучасний кабінет, чи його політика не є політика [illegible], який пористуджується довіррям партії н. р. і чому

тоді п. Левицький не подав до демісії? Що ведомо про це Ц. К?

6. ~~Рахуються~~ Чи рахується можливим найкраще спасти в сучасний мент національну справу внутри республіки силами н.р. при всмуті на свого територію, чи утворюючий пробачальний кабінет мусить пасти, зробивши помилку завтішню?

7. З огляду на те що зараз в правительстві немає иншої праці, крім підготовче-законодавчої, через що всі сусіля уряда полягають на зміцненні нашої державности через політику закордону, чи є рація валити кабінет при таких обставинах, як конференція в Спа і чи є засоби стати на певний, корисний для нас грунт?

8. Рішуче протестую проти кандидатури на постачання Олександра Бозілевича. Підстави протесту відомі: Воїлія блага військового діла взиваю заходи, аби це призначення не було б проведено в життя. О чому заявляю Ц. К

9. Рішуче протестую проти діяльності Ц.К., який не рахуєсь з поглядами, інформаціями і роботою фаховою, а також внутрішньої і закордонної членів своєї партії, робить помилку по власному погляду, чи по бажанню во всякому разі не більшості членів, покладає відповідальність моральну на всіх членів, тоді як є можливість порахуватись і обмежувати заходи і напрямок робіт з дізвіщими представниками партії. Через що цікавлюсь контингентом осіб, ухваливших постанову Ц.К. Коли такий мій погляд-помилковий, прошу сповістити, аби я міг своєчасно подати заяву о виході з партії і без моральної відповідальности носити вільно ідеали н.р.п.

Дії Політики партії в 1920 році [illegible]

Ц.К. партії Кар. Респ.

Члена п. Л. Граневича

Пам'ятна записка

Докладаю Ц.К., що на мій погляд всі обставини останніх днів переконують в тому, що тактика партії ухилилася від певного шляху з приводу слідуючого

1) Нагодую шановним попам, що ще в Кам'янці виробленою резолюція, яку тільки вигадкова завдяки евакуації не докладено було Урядові, в якої резолюції червоною ниткою було проведено що Уряд дійшов до прієм'ів чистого абсолютизму в своїх распорядженнях не рахуючись зовсім з законністю: одним рассерном пера, вказувала резолюція, заводиться нова ~~до~~ додаткова формація про Уряду с. т. міністра без портфелів.

1. Тоді саме в Кам'янці я довідався що одним з таких міністрів став високоповажний голова Трансдії нашої партії А.А. Коваленський, який щоб оправдати мабуть свою посаду „без портфеля" схитився і від праці виїхавши до Вартова по своїм власним справам в той час, коли здавалось голос партії мав велике значіння в найважливійший час державного життя.

Розширювати цей жест п. Левицького дуже легко, здавалось б, і як Ц.К. допустило такий факт це дивно.

2) Алеж погавши так блискуче

виривання зубів з нашої партії п. Левицький і в другий раз не постіснявся вжити цього ж прієму. Це вже в Тарнові. Коли ц.к. наступав на нього зі своєю резолюцією п. Левицький кинув: Хто сказав що єсть Міністри без партиї? Єсть міністер Преси і Інформації А. А. Ковалевський"

Партія добре знала що це новий вибрик абсолютизму п. Левицького бо всім відомо, що Міністерство Преси і Інформації скасовано законним шляхом і що цей новий шест — нове беззаконіє.

Алеж посада принята й треба рахувати, що принята з дозвілу і апробації всього Центрому бо він був присутним при цьому і мовчки це пропустив.

Чи ж може бути ріг про приняття цієї посади А. А. Ковалевським персонально, а не від партії.

Я гадаю що всякому ясно що після цього партія робиться прислужницею Уряду в той час коли її найголовнійше треба мати вільні руки.

Наслідки цього вже почуваються бо не може високоповажний А. А. не відчувати свою злою становища перебування на двох стільцях.

Єдиним виходом з цього

я убачаю це або вихід А.А.
з посади Міністра, чи перевибори нового голови президії
до чого і закликаю Ц.К. попереджуючи, що коли це не буде принято
за наслідки майбутнього я не
беру на себе відповідальности

Спошаною А. Пришкевич

1 січня 1942 р.

Справа

Ради Республіки

Резолюції

137

Резолюція Ц. К. У. Н. Р. П. 17/IV 1920 року.

1

По проєкту умови УНР з Польщею

Обміркувавши сучасне становище Укр. Нар. Республіки і не бачучи абсолютно виходу для української демократії в орієнтації чи на радянську Україну чи на повстанчий рух і рахуючи, що відновити правове державне життя можливо лише при наличії правильно організованого війська і аппарату державного під контролем громадянства, організованого в парламентарне тіло, Ц. К. Н. Р. П. розглянувши проєкт можливої Умови між Польщею та У. Н. Р. в редакції, представленій Міністром Андрієм Лівицьким находить його незадоволяючим і тяжким, бо дається він ціною відступлення під чуже панування суто-українських земель, але беручи на увагу реальне положення річей, а також самий факт вирвання ~~У. Н.~~ незалежної У. Н. Р. і зваживши всі майбутні перспективи та наслідки, які випливають із факта принятя чи не принятя свого проєкту договору, а також настрій укр. населення по сей і той бік фронту, наприкінці катастрофичне положення України і її господарства і приймаючи на увагу як історичні так і сучасні приклади відбудови нижчих держав, Ц. К. знаходить ~~можливо~~ означений проєкт. договору можливим до принятя,

---

Зайти до Лорченка.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Центрального Комитету Українськоі Народньо-Республіканськоі партіі в справі сучасного менту.

від 1 червня, 1920 року.

Країна наша переживае надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою більшовиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані; транспорт—зруйнований; промисловe життя в повному занепаді. Майбутність наша неясна, нетрівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Треба порвати з політікою хитання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоіти ті правні пріпціпи, поза якими не може бути державного будівніцтва. Такими пріпціпами Народньо-Республіканська партія вважае: едність, честність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в Правительстві, а, значить, позбавлена всякоі можливости переводити вищезазначені пріпціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатуе, що у неі не знайшлося спільноі мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміеться чесно й одверто з партіею в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство—не держава, істнуванне якоі поставлено нині на карту. Перед обліччям смертельноі небезпеки, яка все ще загрожуе нашій батьківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканськоі партіі наказуе всім ii членам від Товарищів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Що ж до практичних цілей, які зараз ставить на меті Народньо-Республіканська партія,—вони лишаються ті самі: скасования Директорі, створення Правительства на грунті справжньоі Консолідаціі всіх громадських сил, опублікування Констітуціі, скликання Предпарляменту, розвиненння промисловости й торгу за допомогою приватньоі ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютноі справи, поліпшення Комунікаціі, найскорше створення регулярноі армії й, взагалі, здійснення тих політичних і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильноі, великоі й культурноі країни й в гідний спосіб ii оборонити.

Президія Центрального Комитета

2

Резолюція
Центрального Комітету Української Народньо-Республіканської партії в справі сучасного ментту.
від 1 червня 1920 р.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою большевиків, а на тій частині, що нині ~~зв~~ увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Фінанси державні в катастрофічному стані; транспорт-зруйнований; промислове життя в повному занепаді. Майбутність наша неясна, трівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Повернення минулого в яких-небудь формах не може й не повинно бути. Треба порвати з політикою хитання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні принципи, поза якими не може бути державного будівництва. Такими принципами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність, чесність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в Правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені принципи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство — не держава, ~~не будучи~~ (істнованя) якої поставлено нині на карту. Перед обличчям смертельної небезпеки, (яка все ще загрожує нашій батьківщині,) Центральний Комітет Народньо-Республіканська

~~[illegible]~~ партії наказує всім ~~[illegible]~~ членам — ~~[illegible]~~ від Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити ~~всю силу~~ найбільше напруження в діловій праці, ~~як того вимагає [illegible] Ніну, яку переживає наша батьківщина~~

Щодо практичних цілей, які зараз становить на меті Народно-Республіканська партія, — вони лишаються ті самі і скасовання Директорії, створення Правительства на грунті справжньої консолідації всіх громадських сил, опублікування Конституції, скликання Передпарляменту, ~~[illegible]~~ розвинення промисловости й торгу за допомогою приватної ініціятиви, упорядкування Финансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення комунікації, найскорше створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих політичних і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильної, великої й культурної ~~[illegible]~~ країни й в гідний спосіб її оборонити.

[illegible] суверенітет [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Президія Центрального Комітету

1 червня 1920 року

Мк 100.~

140

6

Резолюція
Центрального Комітету Української Народньої Республіканської Партії
в справі біжучого моменту.

4 грудня 1920 року.

Прас

I. ~~Катастрофа~~. Сучасний момент.

~~Виходячи з того, що в тяжких обставинах ізольованої боротьби за українську державність, яку протягом трьох років провадив Державний Центр, головно власними силами, часто без підтримки з боку заінтересованих західноевропейських держав, [illegible]~~

Приймаючи під увагу, що протягом трьох років боротьби за українську державність, яка провадилась не тільки без підтримки з боку заінтересованих західноевропейських держав, але й часто в атмосфері ворожого відношення з їхнього боку; що міжнародні обставини складалися дуже несприятливо так для Державного Центра, як і особливо для його контрагентів (Німеччина, Польща), які примушені були приймати активну допомогу в справі українського визволення в момент найбільш критичніші для української справи; що українське населення взяло свою долю з боротьбою за українську державність повільно, в мірі розвитку революційних подій на Україні, викристалізовуючи в такий спосіб свою національну свідомість, як і свідомість політично-державну; що в умовах перманентної боротьби не могли повстати в нормальний спосіб сталі організаційно-державні чинники — державний апарат, армія, фінанси, адміністрація — на грунті яких могла б повстати нормальна українська державність; що в силу всіх цих тяжких обставин боротьба за українську державність (~~[illegible]~~ а сама боротьба) мусила й мусить затягнутися на довгий ряд років, ~~[illegible]~~ — Центр. Комітет Ч.Н.Р.П. заявляє:

1) Події, що відбулися на терені України в минулому місяці й що закінчилися переходом Держ. Центра з усіма своїми держ. сенаторами й армією на територію Дружніх Ч.Н.Р. Польщі, є лише епізодом в загальній боротьбі за укр. державність

II) ~~Держ. Центр, [illegible]~~ Боротьба за укр. державність продовжується. Також

Некоторые, як вона подавалися Осі/
III) Державний Центр ~~буває~~ повинен (перед) видавничою ідеї боротьби за укр. державність
IV) Державний Центр дбає ~~за~~ ~~за~~ ~~за~~

III) Правительство.

Центр. Комітет заявляє, що в ~~[illegible]~~ ніякі перебуд. Другі Центри на місці своєї території, — зміни правительства в цілому є ~~[illegible]~~ було б ~~[illegible]~~ можливо абсолютно ~~[illegible]~~ шкідливою для всеї укр. справи. ~~[illegible]~~ Не разом з цим, Центр. Комітет підкреслює, що ~~[illegible]~~ часткові зміни деяких членів правительства, котрі виявили повну свою нездатність до державної роботи, як і заприсвоювали свою антидержавність, є ~~[illegible]~~ неодмінними й бажаними в інтересах ~~[illegible]~~ ведення справи боротьби за національне визволення. Разом з тим, Ц.К. закликає правительство до більш активної ~~[illegible]~~ праці, ~~до більшої~~ твердости в ведені ~~[illegible]~~ національної праці, памятаючи, що ~~до більшого оптимізму виявлення віри і оптимізму в [illegible] справі~~. Правительство повинно ~~[illegible]~~ бути ~~[illegible]~~ справжнім виразником виявлення змагання укр. народу, ~~а не [illegible]~~

~~([illegible] не слова, віри, а не надійні, ясного програму, а не [illegible], — Ц.К. [illegible] повну [illegible])~~

Ц.К.

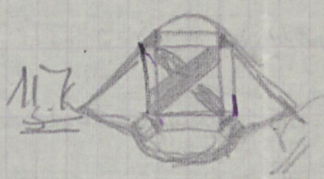

142

8

Резолюція Конференції У.Н.Р.П. з 30 грудня 1920 року.

Заслухавши доклад тов. Сапіги в справі видання партійного органу, й надаючі велике значення друкованому слову під цей важкий для Української Державности час, Конференція ~~делегатів з місць~~ членів центрального комітету, і член партії, перебуваючих в Тарнові, ~~й ЦК надр. реєстр партії~~ обговорено ухвалила:

1. Продовжувати випуск журнала „Поступ"
2. Видруковати відчит партії за 1920 рік
3. Доручити Ц.К. заснувати пресовий партійний фонд. ~~Зобовязавши мораль всіх членів партії підтримати матеріяльно пресовий фонд.~~

Подруков 6 стан.

9 1 149

Резолюції II-ої конференції
Української Народньої Республіканської Партії.
(29–31 грудня 1920 року)

I. Загальна тактика Народньої Республіканської Партії.

~~Конференція членів Центрального Комітету, делегатів з місць і членів Народньої Республіканської партії, присутніх в Тарнові~~. Заслухавши доклади тов. П. Пилипчука й тов. М. Багриновського про діяльність Центрального Комітета за останнє півріччя, (II партійна конференція) на засіданні своєму від 29 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1) Вважати тактичну лінію Центрального Комітета, що відзначувала його діяльність і що яскраво виявилася в резолюціях Центрального Комітета від 1 червня, 17 жовтня й 4 грудня, як і в роботі представників партії до Міжпартійної Наради, — доцільною й відповідаючою реальним потребам української демократії.

2) Підкреслити ще раз, що ~~тактична~~ позиція Центрального Комітета, заступлена ним в резолюції від 4 грудня 1920 року про збереження політично-державного центра У.Н.Р. на чолі з Головним Отаманом, Симоном Петлюрою, і продовження невпинної боротьби за українську державність, під нинішню хвилю є питомою й основною позицією Народньої Республіканської партії.

3) Одобрити позицію Центрального Комітета що до персонального вступлення Голови Центрального Комітета, тов. Алекс. Ковалевського, в склад Правительства У.Н.Р. і визнати таке вступлення необхідним і доцільним.

4) Підтвердити основне домагання Народньої Республіканської партії про скликання Ради Республіки й доручити Центральному Комітетові вжити всіх заходів що до її найскоршого й невідкладного скликання.

II. Тактика Народньої Республіканської партії в Раді Республіки.

Заслухавши доклад Голови Центрального Комітету, тов. Алекс. Ковалевського, про тактику партії в Раді Республіки, II партійна конференція ~~Конференція членів Центрального Комітета, делегатів з місць і членів партії, присутніх в Тарнові~~, на засіданні своєму від 30 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1) Парляментська Народня Республіканська фракція повинна й надалі стояти на пункті оборони інтересів української демократії.

2) Парляментська Народня Республіканська фракція повинна вважати основною підвалиною своєї діяльности в Раді Республіки — введення державної політики У.Н.Р. в рямці послідовного конституціоналізма й парляментаризма. А тому II Конференція Української Народньої Республіканської партії покладає на фракцію:

а) Домагатися скасовання Директорії й задіксовання істнуючого державно-правного стану Верховної Влади У.Н.Р.: Головою Української Народньої Республіки є Симон Петлюра.

б) Домагатися перегляду Закона від 12 листопаду 1920 року про тимчасове Верховне Управління та порядок законодавства в У.Н.Р. в смислі ближчого його наближення до конституційних норм.

в) Домагатися широкого перегляду всеї дотеперішньої державної політики У.Н.Р., особливо, політики міжнародньої, способи переведення якої вважати недоцільними.

г) Стояти на засаді створення демократичного Правительства.

д) Підтримувати ту єдність, що витворилася на протязі останнього часу між українськими політичними партіями.

III. Видавнича діяльність Народньої Республіканської Партії.

Заслухавши доклад члена Центрального Комітета, тов. І. Сапіги, в справі видавничої діяльности партії й надаючи велике значіння друкованому слову під цей тяжкий для української державности час, II партійна конференція на своєму засіданні від 30 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1. Продовжувати видання двутижневика „Поступ".
2. Видрукувати відчіт партії за 1920 рік.
3. Зоснувати при Центральному Комітеті пресовий фонд.

IV. Орґанізаційна діяльність Народньої Республіканської Партії.

Заслухавши доклад Голови Центрального Комітета, тов. Алекс. Ковалевського, про орґанізаційну діяльність партії і в розвиток положень Статуту Української Народньої Республіканської Партії, II партійна Конференція в своєму засіданні від 31 грудня 1920 року одноголосно ухвалила:

1. Всею діяльністю партії керує Бюро Центрального Комітета партії в складі Голови партії, його двох заступників, одного члена й секретаря Центрального Комітета. Для найбільш успішного переведення партійної роботи члени Бюро поділяють поміж себе функції в той спосіб, що Голова партії керує загальною політикою партії; старший заступник — репрезентаційною й орґанізаційною діяльністю партії; молодший — фінансовою й видавничою діяльністю партії. Секретарь Бюро — технічно переводить всю роботу партії.

2. Для регулювання загальної діяльности партії й контролю цеї діяльности не менш двох разів на місяць, а саме — 1 й 15 числа кожного місяця, відбуваються сесії Центрального Комітета по можливости в повному його складі. В надзвичайних випадках скликаються принагідні засідання Центрального Комітета.

3. Для розвязання найважливіших питань внутрішньої й закордонної політики У. Н. Р., а також поширення й поглиблення орґанізаційної й тактичної роботи партії Бюро Центрального Комітета скликає в мірі необхідности партійні Конференції. При чому, II партійна Конференція висловлює побажання, щоб така III партійна Конференція відбулася не пізніше 1 місяця після скликання Ради Республіки (передпарляменту), звертаючи увагу Центрального Комітета на необхідність поширення орґанізаційної діяльности партії по всіх місцях, де перебувають зараз українські громадяне.

V. Військова справа.

Заслухавши доклади членів партії, генерала-поручника Коваль-Медзвіцького й полковника Удовиченка, в справі орґанізації армії, II партійна Конференція одноголосно ухвалила:

1) Підкреслити з особливим признанням героїчну боротьбу, яку на протязі трьох років проводила українська армія в обороні української державности.

2) Визнати, що армія наша, національно-вихована й військово-випробована, є головнійшим чинником активної боротьби за українську державність.

3) Домагатися внесення коректив в дотеперішні методи військової орґанізації, надто в сферу вищого військового управління, а саме: на чолі всеї військово-зако-

подавчої справи повинна стояти Вища Військова Рада, відповідальна перед Правительством і Радою Республіки.

4) Зазначити Правительству конечну необхідність негайного урегулювання взаємовідносин Командування армії й Військового Міністерства, підкресливши, що єдиним способом припинення політичної гри й міжвідомственного тертя, що тягнуть за собою вимирання й духовного знищення нашого Старшинства й козаків, є негайне переведення реорганізації вищого військового управління на принципах, зазначених в п. 3 цеї резолюції, а до того часу — скупчення всеї організаційної роботи по збереженню армії, як і покладення всеї одповідальности на Військового Міністра, призначення якого мусить відбутися негайно.

5) Звернути увагу Правительства на необхідність: а) скупчення армії в таборах по дивізіям; в) цілях збереження організаційної єдности армії; б) поступового скупчення всіх українських військових сил, роспорошених по чужих землях і об'єднання їх з нашим військом в єдину армію України; в) забезпечення армії досвідченим інструкторським персоналом для підготовки її старшинського й підстаршинського ~~складу~~ кадру.

6) ~~Зазначити~~ підкреслити, що всі ці питання потребують як найскоршого розв'язання ~~в спо-~~ з огляду на близьку можливість поновлення оружної боротьби з большевиками на Україні, як і з огляду на той стан морального роскладу й дезорганізації, що охопили армію й загрожують її повним знищенням.

Цей ~~6-ий~~ пункт резолюції вважати таємним.

V) ~~VI~~ ~~Уряд У.Н.Р.~~ Армія.

~~Обсудивши~~ Обміркувавши всі данні про стан армії ~~У.Н.Р.~~, яка змушена була опинитись за межами У.Н.Р., Центральний Ком. У.Н.Р.П. котеґорично домагається від Уряду ~~від~~ аби вжиті були всі заходи для збереження організації і єдности армії ~~і не розпорошуючи її окремими маленькими частинами без звязку між собою~~. Разом з цим У.К. з усією рішучестю ганьбить всі спроби попитки яких би то небудь груп втягнути Армію в Політику, як і поводження самого Уряду, що допустив до політиканства в Армії, захоплення Армією в свої руки невластивих їй органів внутрішнього управління.

Центр. Комітет закликає всіх своїх членів, деб вони ~~не~~ були виступити з ~~усією~~ рішуче проти всякого втягнення армії в політику, натомість пропагувати ~~підготовлення~~ скаплення суцільного військового аполітичного організму, який би відповідав як своєму призначенню, передового борця за У.Н.Р., ~~так і від~~

VI. Sakh

IV) III. Консолідація всіх укр. сил.

1. Для можливого і найбільш успішного переводу боротьби до Українську Державність, і щоби дати грунтовні підвалини під наш Державний Центр, щоб зібрати робітні до нині сили українського громадянства що виявлялись раніш і тепер, щоби ~~створити~~ надати авторитетности ~~нашому Державному Центрові~~ йому як в очах нашої армії, громадянства, так і чужоземних держав, Центр. Комітет У.Н.Р.П. вважає за конче необхідне консолідацію всіх українських сил, яка має виявитись в формі ~~всенародного~~ національного зібрання з представників всіх широких груп громадян що стоять на грунті боротьби за У.Н.Р. II. Позаяк наслідком останніх подій скликання репрезентативного тіла є виключене на українській території ~~гадає~~ Ц.К. гадає ~~потрібним~~ необхідним скликання цього тіла негайно хоча б і за кордоном. За порозумінням Уряду і політичних партій українських.

становище

Сучасне критичне нашої держави, якому спричинилися у великій мірі мінс другими иньшими вакханалія у військовій справі, в формах інспекторату, атаманії, авантюризма та відсутности якої б то було сістеми та пляну організації, примушує нас заявити слідуюче.

1. Визнаєм початком істнування регулярної Укр. респ. армії ті формування, які провадяться в сучасний мент, як в окупованих гужинцями теренах України, так і по-за її межами.
2. Звертаючи особливу увагу на розвиток і вихованнє націон. почуття наших героїв-вояків, визнаємо армію, яко військовий організм, цілком аполітичною.
3. Вимагаємо, аби укр. армія була збудована на принципах військового мистецтва та науки, по европейському зразку, на началах розумної дісциплини та військової єрархії і являлася захисником інтересів Укр Нар Р.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Центрального Комитету Украінськоі Народньо-Республіканськоі партіі в справі сучасного менту.

від 1 червня, 1920 року.

Краіна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою більшовиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані; транспорт—зруйнований; промислове життя в повному занепаді. Майбутність наша неясна, нетрівка. Необхідно надлюдских зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Треба порвати з політікою хитання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоіти ті правні прінціпи, поза якими не може бути державного будівніцтва. Такими прінціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність, честність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в Правительстві, а, значить, позбавлена всякоі можливости переводити вищезазначені прінціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неі не знайшлося спільноі мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство—не держава, істнуванне якоі поставлено нині на карту. Перед обліччям смертельноі небезпеки, яка все ще загрожує нашій батьківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканськоі партіі наказує всім іі членам від Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Щож до практичних цілей, які зараз ставить на меті Народньо-Республіканська партія,—вони лишаються ті самі: скасовання Директорі, створення Правительства на грунті справжньоі Консолідаціі всіх громадських сил, опублікування Констітуціі, скликання Предпарляменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватньоі ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютноі справи, поліпшення Комунікаціі, найскорше створення регулярноі арміі й, взагалі, здійснення тих політичних і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильноі, великоі й культурноі краіни й в гідний спосіб іі оборонити.

Президія Центрального Комитета

Р Е З О Л Ю Ц І Я

Центрального Комитету Української Народньо-Республіканської партії.

в справі сучасного м о м е н т у.

від І червня 1920 року.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою большевиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані;і транспорт - зруйнований; промислове життя в повному занепаді Майбутність наша неясна,трівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Повернення минулого в яких-небудь формах не може й не повинно бути. Треба порвати з політикою питання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні пріпціпи, поза якими не може бути державного будивництва. Такими пріпціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність,чесність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені пріпціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться дотя, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство - не держава, існування якої поставлено нині на крту. Перед обличчям смертельної небезпеки,яка все ще загроджує нашій батьківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканської партії наказує всім її членам - Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Що до практичних цілей, які зараз становить на меті Народньо-Республіканська партія, - вони лишаються ті сами і скасування Директорії, створення Правительства грунті справжньої Консолідації всіх громадських сил, опублікування Конституції, скликання Передпарляменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватної ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення Комунікації, найскорше створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих політичних

і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильної, великої й культурної країни й в гідний спосіб її оборонити.

Президія Центральнього Комитету

Р Е З О Л Ю Ц І Я

Центрального Комитету Української Народньо-Республіканської партії.

в справі сучасного м о м е н т у.

від І червня 1920 року.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою большевиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані;і транспорт - зруйнований; промислове життя в повному занепаді Майбутність наша неясна,трівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Повернення минулого в яких-небудь формах не може й не повинно бути. Треба порвати з політикою питання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні прінціпи, поза якими не може бути державного будивництва. Такими прінціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність,чесність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені прінціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство - не держава, існування якої поставлено нині на крту. Перед обличчям смертельної небезпеки,яка все ще загроджує нашій батьківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканської партії наказує всім її членам - Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на Його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Щож до практичних цілей, які зараз становить на меті Народньо-Республіканська партія, - вони лишаються ті сами і скасування Директорії, створення Правительства грунті справжньої Консолідації всіх громадських сил, опублікування Конституції, скликання Передпарляменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватної ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення Комунікації, найскорше створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих політичних

і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильної, великої й культурної країни й в гідний спосіб її оборонити.

Президія Центрального Комитету

РЕЗОЛЮЦІЯ

Центрального Комитету Української Народньо-Республіканської партії.

в справі сучасного менту.

від І червня, 1920 року.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою більшовиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані; транспорт - зруйнований; промислове життя в повному занепаді. Майбутність наша неясна, трівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде,які будовали цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Повернення минулого в яких-небудь формах не може й не повинно бути. Треба порвати з політікою питання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні прінціпи, поза якими не може бути державного будивництва. Такими прінціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність, чесність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республиканська партія не бере участи в Правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені прінціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значення. Але Правительство - не держава, існування якої поставлено нині на карту. Перед обличчям смертельної небезпеки,яка все ще загрожує нашій батківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканської партії наказує всім її членам - Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Що до практичних цілей, які зараз становить на меті Народньо-Республіканська партія, - вони лишаються ті самі і скасування Директорії, створення Правительства на грунті справжньої Консолідації всіх громадских сил, опублікування Конституції, скликання Предпрапяменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватної ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення Комунікації найскоршого створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих політичних і соціяльн

політичних і соціяльних реформ, поза якими не можно збудувати сильної, великої й культурної країни і в гідний спосіб її оборонити

Президія Центрального Комитета

РЕЗОЛЮЦІЯ

[illegible]
Центрального Комітету Української Народньо-Республіканської партії.
[illegible]
в справі сучасного моменту.

від 1 червня, 1920 року.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою більшовиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Фінанси державні в катастрофічному стані; транспорт - зруйнований; промислове життя в повному занепадді. Майбутність наша неясна, трівка. Необхідно надлюдських зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будовали цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Повернення минулого в яких-небудь формах не може й не повинно бути. Треба порвати з політікою питання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні прінціпи, поза якими не може бути державного будівництва. Такими прінціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність, чесність і твердість влади.

Силою різних обставин Народньо-Республиканська партія не бере участи в правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені прінціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значення. Але Правительство - не держава, істнування якої поставлено нині на карту. Перед обличчям смертельної небезпеки, яка все ще загрожує нашій батьківщині, Центральний Комітет Народньо-Республіканської партії наказує всім її членам - Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруження в діловій праці.

Щодо практичних цілей, які зараз становить на меті Народньо-Республіканська партія, - вони лишаються ті самі і скасовання директорії, створення Правительства на грунті справжньої консолідації всіх громадських сил, опублікування Конституції, скликання Предпрапяменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватної ініціятиви, упорядкування фінансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення Комунікації найскоршого створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих

РЕЗОЛЮЦІЯ Ц.К.У.Н.Р.П. 17 квітня 1920 року
по проекту умови У.Н.Р. з Польщею

Обмірковавши сучасне становище УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ і не бачучи абсолютно виходу для українськоі демократії в орієнтації чи на Радянську УКРАЇНУ чи на повстанський рух і рахуючи що відновити правове державне життя можливо лише при наявності правильно організованого війська і аппарату державного під контролем громадянства, організованого в парламентарне тіло, Ц.К. Н.Р.П. розглянувши проект можливої умови між ПОЛЬЩЕЮ та УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНЬОЮ РЕСПУБЛІКОЮ в редакції, представленій Міністром Андрієм ЛІВИЦЬКИМ находить його невадовольняючим і тяжким, бо дається він ціною відступлення під чуже панування суто-українських земель, але беручи на увагу реальне положення річей, а також самий факт визнання незалежности УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ і зважившии всі майбутні перспективи та наслідки, які випливають із факта приняття чи не приняття сього проекту договору, а також настрій українського населення по сей і той бік фронту, наприкінці катастрофічне положення УКРАЇНИ і її господарства і приймаючи на увагу як історичні так і сучасні приклади відбудови инших держав, Ц.К. знаходить означений проект договору можливим до приняття з тим, щоби в згаданих в проекті договору військових конвенціях в достойний спосіб була обговорена справа спільної акції, а для забезпечення стратегично-господарчого стану УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ західна і північна границі повинні йти по річках Стирі та Припяті

РЕЗОЛЮЦІЯ

Центрального Комитету Української Народньо-Республіканської партії в справі сучасного моменту.

від 1 червня, 1920 року.

Країна наша переживає надзвичайно тяжкі часи. Її більша половина находиться під владою більшовиків, а на тій частині, що нині увільнена від окупантів, панує хаос і безладдя. Финанси державні в катастрофичному стані; транспорт—зруйнований; промислове життя в повному занепаді. Майбутність наша неясна, нетрівка. Необхідно надлюдских зусиль, щоб відродити нашу державність. Але ці зусилля мусять бути звязані з певним, ясним і твердим державним пляном.

Стара державна система збанкротувала остаточно. Люде, які будували цю систему, скомпрометовані в очах всього нашого народу. Треба порвати з політикою хитання, нещирости й неправди. Необхідно твердо засвоїти ті правні прінціпи, поза якими не може бути державного будівництва. Такими прінціпами Народньо-Республіканська партія вважає: єдність, честність і твердість влади.

Силою ріжних обставин Народньо-Республіканська партія не бере участи в Правительстві, а, значить, позбавлена всякої можливости переводити вищезазначені прінціпи в життя, як і одповідати за них. Партія констатує, що у неї не знайшлося спільної мови з Правительством і не знайдеться доти, доки воно не порозуміється чесно й одверто з партією в усіх питаннях державного значіння. Але Правительство—не держава, істнуванне якої поставлено нині на карту. Перед обличчям смертельної небезпеки, яка все ще загрожує нашій батьківщині, Центральний Комитет Народньо-Республіканської партії наказує всім її членам від Товаришів Міністрів до звичайного громадянина, кожному на його місці, виявити найбільше напруженння в діловій праці.

Що ж до практичних цілей, які зараз ставить на меті Народньо-Республіканська партія.—вони лишаються ті самі: скасованння Директорі, створення Правительства на грунті справжньої Консолідації всіх громадських сил, опублікування Конституції, скликання Предпарляменту, розвинення промисловости й торгу за допомогою приватньої ініціятиви, упорядкування финансів, а в першу чергу валютної справи, поліпшення Комунікації, найскорше створення регулярної армії й, взагалі, здійснення тих політичних і соціяльних реформ, поза якими не можна збудувати сильної, великої й культурної країни й в гідний спосіб її оборонити.

Президія Центрального Комитета

Pesaresi

18000
~~5600~~
12400 | 2
6200
800
5400
5600 800
1100 0

4800

15000 3000
4000
0

15000
5600
9400 | 2
4700
-800
3900
1100
5000

18000
4800
13200 | 2
6600
800
5800

3000 | 2
800 1500
2200 | 2
1100

4000 800-800 1600 800

11000 | 2
5500
800
4700

Р Е З О Л Ю Ц І Я

Центрального Комітету Української Народньої Республіканської Партії в справі сіячучого моменту.

4 грудня 1940 року,
м. Париж.

1) БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ.

Беручи під увагу: а)що протягом трьох років боротьба за Українську Державність не провадилася не тільки без підтримки з боку заінтересованих західноєвропейських Держав, але, здебільшого, в атмосфері ворожого відношення з їх боку; б)що міжнародні обставини склалися дуже несприятливо так для Державного Центру, як особливо для всіх своїх народів, які були примушені прийняти активну допомогу в справі визволення Українського народу в інтересі для нього найкращій; в)що українське населення за нашого часу вперше в справі боротьби за Українську державність лише в ході розвитку революційних подій на Україні, яке розстановлюючи повільно свою національну свідомість, як і свідомість національно-державну; г)що в умовах перманентної боротьби за Українську Державність не могли досягти в повній мірі своїх організаційно-Державні елементи - Правительство, Армія, Дипломатія, Адміністрація - на грунті чого могла б зрости і зміцніти здорова Українська Державність; д)що інтелігенція, покликана до активної участи в боротьбі за Українську Державність, виявила відповідну обережність. Думання й діяльна розв'язати в цей спосіб енергію волі й енергії Українських народніх мас; е)що в силу всіх цих і таких обставин боротьба за Українську Державність пусилась і не пускає затягнутися на довший час.

Центральний Комітет Української Народньої Республіканської Партії заявляє:

1)Що він до відбудови на землях України минулого місця й найважливішим переходом Державного Центру з усіма своїми Державними апаратами на територію запрошеної У.Н.Р. Польщі, є лише одним з епізодів загальної боротьби Українського народу за свою незалежність.

2)Боротьба за Українську Державність повинна провадитися так довго, як вона провадилася до цих.

3)Державний Центр в особі правительства Української Народньої Республіки на чолі з Головним Отаманом Симоном ПЕТЛЮРОЮ являється носієм ідеї боротьби за Українську Державність і єдиним репрезентантом Української Народньої Республіки.

4)Державний Центр, використовуючи всі можливі чинники для ведення дальшої боротьби за Українську Державність, повинен зав'язати стальні і тісний зв'язок з Українським народом, який нині безвогляднo сприяє ідею Української державности, як і той Державний Центр, що провадить в ім'я її тяжку і відповідальну боротьбу.

Констатуючи, що нерішуча і нещира політика підтримування всіх анти-большевицьких сил, як і політика найдужого невтралітету, що до боротьби Українського народу за свою Державну незалежність, з боку держав Антанти спричинилися в рішаючій спосіб до поразки тих цих анти-большевицьких сил, як і Державного Центра Української Народньої Республіки, - Центральний Комітет заявляє, що Правительство У.Н.Р. повинно звернути свою увагу на координацію своєї безвольної діяльности з визвольними стремліннями всіх демократичних анти-большевицьких сил. Разом з цим, Правительство УНР повинно взяти всіх заходів для того, щоб в майбутньому оружне боротьба за Українську Державність дібрала підтримку з боку такого народу, що в стані буде не лише виконати всі свої зобов'язання до УНР і забезпечити її нормальну внутрішню самоорганізацію.

Р Е З О Л Ю Ц І Я

Центрального Комітету Української Народньої Республіканської Партії в справі біжучого менту.

4 грудня 1920 року.
м. Тарнів.

1). БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ.

Беручи під увагу: а) що протягом трьох років боротьби за Українську Державність, що провадилась не тільки без підтримки з боку заінтересованих Західноевропейських Держав, але, здебільшого, в атмосфері ворожого відношення з їх боку; б) що міжнародні обставини складались дуже несприятливо так для Державного центра, як, особливо, для тих союзних народів, які були примушені припинити активну допомогу справі визволення Українського народу в менти для нього найкритичнійші; в) що українське населення зв'язувало свою долю з справою боротьби за Українську державність лише в мірі розвитку революційних подій на Україні, викристалізовуючи повільно свою національну свідомість, як і свідомість національно-державну; г) що в умовах перманентної боротьби за Українську Державність не могли повстати в сталий спосіб організаційно-Державні елементи - Правительство, Армія, фінанси, адміністрація - на грунті чого могла-б зрости і зміцнитися здорова Українська Державність; д) що інтелігенція покликана до активної участи в боротьбі за Українську Державність, виявила дивовижну розбіжність думання й ділання розбиваючи в цей спосіб єдиність волі й енергії Українських народних мас; е) що в силу всіх цих тяжких обставин боротьба за Українську Державність мусила і мусить затягнутися на довший час.-

Центральний Комітет Української Народньої Республіканської Партії заявляє:

1) Події, що відбулися на терені України минулого місяця й закінчилися переходом Державного Центра з усіма своїми Державними апаратами на теріторію заприязненої У.Н.Р. Польщі, є лише одним з епізодів загальної боротьби Українського народу за свою незалежність.

2) Боротьба за Українську Державність повинна провадитися також непохитно, як вона провадилася до нині.

3) Державний Центр в особі правительства Української Народньої Республіки на чолі з Головним Отаманом Симоном ПЕТЛЮРОЮ являється поодиноким виразником ідеї боротьби за Українську Державність і законним реперезентантом Української Народньої Республіки.

4) Державний Центр, використовуючи всі новішні чинники для ведення дальнійшої боротьби за Українську Державність, повинен зав"язати сталий і тісний зв'язок з Українським народом, який нині безоглядно обирає ідею Української Державности, як і той Державний Центр, що провадить в ім"я її тяжку і відповідальну боротьбу.

Констатируючи, що нерішуча і нещира політика підтримування всіх анти-большовицьких сил, як і політика бойдужого невтралітета, що до боротьби Українського народу за свою Державну незалежність, з боку Держав Антанти спричинилася в рішаючий спосіб до поразки так цих анти-большовицьких сил, як і Державного Центра Української Народньої Республіки, - Центральний Комітет заявляє, що Правительство У.Н.Р. повинно звернути свою увагу на координацію своєї безвольної діяльности з визвольними стремліннями всіх демократичних анти-большовицьких сил. Разом з цим, Правительство УНР повинно вжити всіх заходів для того, щоб в майбутньому оружна боротьба за Українську Державність дібрала підтримку з боку такого народу, що в стані був-би виконати всі свої з'обов"язання, що до УНР і забезпечити її нормальну внутрішньу самоорганізацію.

II. ПРАВИТЕЛЬСТВО У.Н.Р.

Центральний Комітет заявляє, що під час перебування Державного Центра по-за межами своєї території, урядова криза є цілком несвоєчасною й шкідливою для всієї Української справи. Разом з цим, Центральний Комітет підкреслює, що часткові зміни поодиноких членів Правительства, які виявили повну свою нездатність до Державної роботи з нині необхідними й бажаними в інтересах успішного ведення боротьби за Українську Державність.

III. КОНСОЛІДАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СИЛ.

З інтересах доцільного ведення боротьби за Українську Державність, Центральний Комітет Української Народньої Республіканської Партії вважає за конечне необхідне притягнення всіх національних сил, що стоять на ґрунті Української Державности, до Державної праці. Посади наслідком останніх подій скликання парляментарного тіла є виключенням цілковито. Центральний Комітет вважає, що його мерлеб заступник якесь инше репрезентаційне тіло, скликане за порозумінням Правительства й Українських Політичних Партій.

IV. А Р М І Я.

Надаючи вирішене значіння Армії, найважливішому чинникові в боротьбі за Українську Державність, Центральний Комітет Української Народньої Республіканської Партії закликає Правительство до зберігання єдности організаційної Української Армії. Разом з цим, Центральний Комітет з усією рішучістю вітає всякі спроби судь-яких груп втягнути Армію в політику, надто на чужій землі - й підкреслює, що Правительство не невиправдувало й не виправило наслідки діяльности де-яких членів Правительства, які внесли в Армію політичне [illegible] Армії в повластиву їй сфери Державного управління.

Центральний Комітет закликає всіх своїх членів до береження Армії й боротьби з усіма елементами, що своєю діяльністю загрожують розкладом Армії, а, значить, і всієї справи боротьби за Українську Державність.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ.

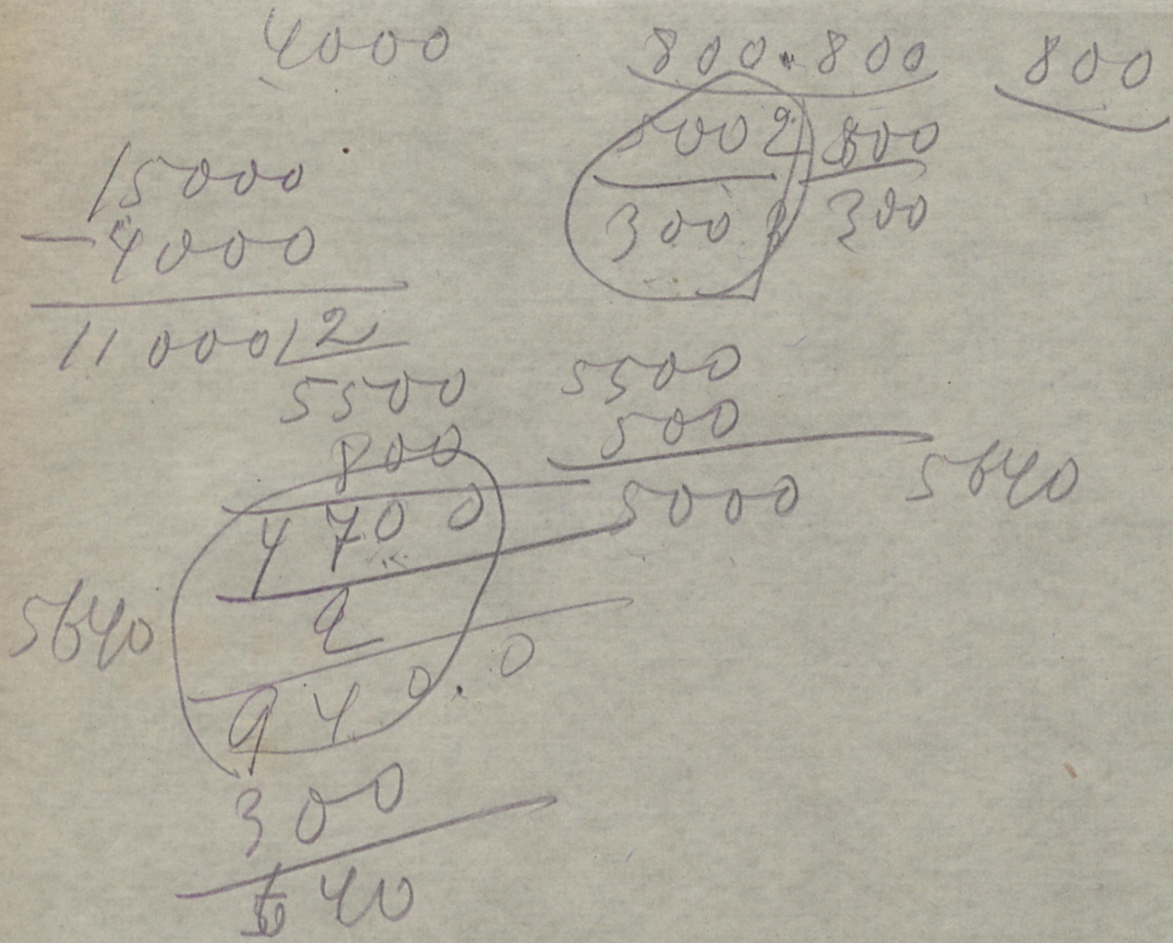

158

Перлов

РЕЗОЛЮЦІЯ II-ої КОНФЕРЕНЦІІ

УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОІ ПАРТІІ.

/29 - 31 грудня 1920 року/.

I. ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОІ ПАРТІІ.

Заслухавши доклади тов. П. ПИЛИПЧУКА і тов. М. БАГРИНОВСЬКОГО про діяльність Центрального Комітета за останне півріччя, II партійна Конференція на Засіданні свойому від 29-го грудня 1920 року ОДНОГОЛОСНО УХВАЛИЛА:

I/ Вважати тактичну лінію Центрального Комітета, що відзначувала його діяльність і що яскраво виявилася в резолюціях Центрального Комітета від I червня, 17 жовтня і 4 грудня, як і в роботі представників партіі до Міжпартійноі Наради, - доцільною й відповідаючою реальним потребам украінськоі демократіі.

2/ Підкреслити ще раз, що позіція Центрального Комітета, заступлена ним в резолюціі від 4-го грудня 1920 року про збереження політично-державного центра У.Н.Р. на чолі з ГОЛОВНИМ ОТАМАНОМ, СИМОНОМ ПЕТЛЮРОЮ, і продовження невпинноі боротьби за украінську державність, Підтнинішню хвилю е питомою і основною позіціею Народньоі Республіканськоі Партіі.

3/ Одобрити позіцію Центрального Комітета що до персонального вступлення Голови Центрального Комітета,, тов. Олександра Ковалевського, в склад Правительства У.Н.Р. і визнати таке вступлення необхідним і доцільним.

4/ Підтвердити основне домагання Народньоі Республіканськоі партіі про скликання Ради Республіки й доручити Центральному Комітетові вжити всіх заходів, що до іі найскоршого і невідкладного скликання.

II. Тактика НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОІ ПАРТІІ В РАДІ РЕСПУБЛІКИ.

Заслухавши доклад Голови Центрального Комітету, тов. Олександра

Ковалевського, ~~про~~ про тактику партії в Раді Республіки, II Партійна Конференція на засіданні своїм від 30 грудня 1920 року ОДНО~~ЧАСНО~~ гласно ухвалила:

I/ Парляментська Народня Республіканська фракція повинна й надалі стояти на грунті оборони інтересів української демократії.

2/ Парляментська Народня Республіканська фракція повинна вважати основною підвалиною своеї діяльности в Раді Республіки-введення державної політики У.Н.Р. в рямці послідовного конституціоналізма й парляментаризма. А тому II Конференція Української Народньої Республіканської Партії покладає на фракцію:

а/ Домагатися скасування Директорії і зафіксування існуючого державно-правного стану Верховної Влади У.Н.Р.: Головою Української Народньої Республіки є СИМОН ПЕТЛЮРА.

б/ Домагатися перегляду закона від I2 листопаду 1920 року про тимчасове Верховне Управління на порядок законодавства в У.Н.Р. в смислі ближчого його наближення до конституційних норм.

в/ Домагатися широкого перегляду всеї дотеперішньої Державної політики У.Н.Р., особливо політики міжнародньої, способи переведення якої вважати недоцільними.

г/ Стояти на засаді створення демократичного Правительства

д/ Підтримувати ту єдність, що витворилася на протязі останього часу між українськими політичними партіями.

III. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

Заслухавши доклад Члена Центрального Комітета, тов. І. Сапіги, в справі видавничої діяльности партії і наддаючи велике значіння друкованому слову під цей тяжкий для Української державности час, II Партійна Конференція на своїм засіданні від 30 грудня 1920 року одноголосно УХВАЛИЛА:

I. Продовжувати видання двухтежневика "ПОСТУП".

2. Видрукувати відчіт партії за 1920 рік.

3. Заснувати при Центральному Комітеті пресовий фонд

III розділ резолюції говорить про видавничу діяльність партії.
IV розділ резолюції обговорює організаційні потреби партії.
Обидва розділи вважаються таємними.

158

IV. ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

Заслухавши доклад Голови Центрального Комітета, тов. Олександра Ковалевського, про організаційну діяльність партії і в розвиток положінь Статуту Української Народньої Республіканської Партії, II Партійна Конференція в своїому засіданні від 31 грудня 1920 року Одноголосно УХВАЛИЛА:

I/ Всею діяльністю партії керує Бюро Центрального Комітета партії в складі Голови Партії, його двох заступників, одного члена і Секретаря Центрального Комітета. Для найбільш успішного переведення партійної роботи Члени Бюро поділяють поміж себе функції в той спосіб, що Голова партії керує загальною політикою партії; старший Заступник репрезентаційною й організаційною діяльністю партії; молодший-фінансовою й видавничою діяльністю партії. Секретарь Бюро-технично переводить всю роботу партії.

2/ Для регулювання загальної діяльности партії і контролю цієї діяльности не менш двох разів на місяць, а саме-1 і 15 числа кожного місяця, відбуваються сесії Центрального Комітета по можливости в повному його складі. В надзвичайних випадках скликаються прінагідні засідання Центрального Комітета.

3/ Для розвязання найважливійших питань внутрішньої і Закордонної політики У.Н.Р., а також поширення й поглиблення організаційної і тактичної роботи партії Бюро Центрального Комітета скликає в міру необхідности партійні конференції. При чому, II партійна Конференція висловлює побажання, щоб така III Партійна Конференція відбулася не пізніше 1 місяця після скликання Ради Республіки/передпарляменту/, звертаючи увагу Центрального Комітета на необхідність поширення організаційної діяльности партії по всіх місцях, де перебувають зараз українські громадяне.

V. ВІЙСЬКОВА СПРАВА.

Заслухавши доклади членів партії, Генерала-поручника Коваль-Медзвіцького й полковника Удовиченка, в справі органі-

зації армії, II партійна Конференція ОДНОГОЛОСНО УХВАЛИЛА:

1/ Підкреслити з особливим признанням героїчну боротьбу, яку на протязі трьох років провадила українська армія в обороні Української Державности.

2/ Визнати, що армія наша, національно-вихована й військово-випробована, є головнійшим чинником Актівної боротьби за Українську державність.

3/ Домагатися внесення коректівів в дотеперішні методи військової організації, надто в сферу вищого військового управління, ~~надто в сферу Вищого Військового Управління~~, а саме: на чолі всієї військово- законодавчої справи повинна стояти Вища Військова Рада, відповідальна перед Правительством і Радою Республіки.

4/ Зазначити Правительству конечну необхідність негайного урегулювання взаємовідносин Командування Армії й Військового Міністерства, підкресливши, що единим способом припинення політичної гри і міжвідомственного тертя, що тягнуть за собою виснаження і духовне знищення нашого старшинства і козаків, є негайне переведення реорганізації вищого військового управління на принціпах, зазначених в п. 3 цієї резолюції, - а до того часу - скупчення всієї організаційної роботи по збереженню Армії, яке покладення всієї відповідальности на Військового Міністра, призначення якого мусить відбутися негайно.

5/ Звернути увагу Правительства на необхідність: а/ скупчення Армії в таборах по дівізіям, в цілях збереження організаційної єдности армії; б/ поступового скупчення всіх українських військових сил, роспорошених по чужих землях і об"єднання їх з нашим військом в єдину Армію України; в/ забезпечення Армії досвідченим інструкторським персоналом для підготовки її старшинського кадру.

6/ ~~Підкреслити, що всі ці питання потрібують як найскоршого розвязання з огляду на близьку можливість поновлення оружної боротьби з большовиками на Україні, які з огляду на той стан морального розкладу й дезорганізації, що охопили армію й загрожують її новим знищенням.~~

Цей 6-й пункт резолюції вважати таємним.

Рада
Республіки

І Н Т Е Р П Е Л Я Ц І Я

Фракції Соціял-Демократів до Ради Народніх Міністрів, а в окрема до п. Військового Міністра в справі культурно-освітньої праці в Армії.

Хоч від моменту переходу нашої Армії на польську територію минуло вже три місяці, те про те досі Некликані до цього чинники не перебрали відповідних заходів, щоби забезпечити культурно-освітні потреби нашого козацтва й старшинського складу нашої Армії по таборах інтернованих. Приватна ініціятива зі сторони культурно-освітніх громадянських діячів була безсильна супроти пасивности та інертности військової влади, так що не вважаючи на велику вагу культурно-освітньої праці в Армії в тому напрямкові до цеї пори не зроблено нічого.

Через те підписані запитують:

1. Чи Раді Народніх Міністрів відоме, що в справі культурно-освітньої діяльности Армії з українського боку досі не зроблено майже нічого, та що приватна ініціятива в цьому напрямкові розбивалась о пасивність військових органів
2. Чи п. Військовий Міністр має готовий плян для такої діяльности і як він думає перевести його в життя.
3. На кого падає вина за те, що на протязі трьох місяців нашого побуту на польській території ця справа так затяглася.

Осип Безпалко, Микола Чайківський, Бутенко, Красовський, Романченко.

26 лютого 1921 р.
м. Тарнів.

З оригіналом згідно:
В.О. Директора Канцелярії Р.Р.
М. Святогорів

161

ГОЛОВНА РАДА
СПІЛКИ
СПІВРОБІТНИКІВ
Ц.Д.У.У.Н.Р.
"ЦЕНТРАЛ"
"25" Грудня 1940 р.
Ч. 481
м. Тарнів.

До діла про Раду Республ.

до Комітету Укр. Партії Нар. Республіки (Н.Р.)

Добре знаючи, що державне законодавче тіло мусить складатись із елементів політичних Централ недомагався б собі місць в Раді Республіки, але, коли, з огляду на сітуацію, [illegible]ине утворилась, до Ради Республіки закликаються не тільки політичні, а й громадсько-професійні організації, Централ вважає, що в Раді Республіки мусить бути і йому місце. Свою думку цю Централ обгрунтовує такими міркуваннями:

1/ Централ есть національна громадсько-професійна організація, що вже три роки бореться за нашу незалежність.

2/ Централ на протязі свого істнування ріжними заходами дбав про національне виховання своїх членів, винищуючи з по між себе ворожій елемент, формуючи певних непохітніх в своїх переконаннях громадян Української Народньої Республіки.

3/ Боротьба за незалежність України, яку провадили члени нашої спілки, з окрема боротьба з московським большевізмом, в якій боротьбі вони щиро підпирали Уряд У.Н.Р., досить виразно накреслює політичну плятформу на якій стоїть наша спілка, яка таким чином, мусить розглядатися навіть на півполітичною організацією.

4/ Будівнича робота Уряду У.Н.Р., яку він провадив протягом цілого свого істнування, в якій роботі єдиними помішниками йому були лише члени нашої спілки, надає право Централові взяти участь в майбутній будівничій роботі Ради Республіки, бо Централ має досвід в цій роботі, бо він знає всі хіби попередніх часів і цих хиб уникне в майбутньому.

5/ Нарешті, Централ репрезентує майже дві третини

сучасної нашої еміграції і він не може допустити, не може погодитись на пасівність, коли до державної роботи закликається всі громадські сили. Централ в першу чергу репрезентує нашу трудову інтелегенцію, нашу рафінировану випробовану і загортовану в національній боротьбі інтелегенцію, якій в Раді Республіки мусить бути відповідне заслужене місце.

Централ, свідомий відповідальности перед своїми виборцами, заявляє рішуче і твердо про своє право на місце в Раді Республіки і міцно вірить, що таке місце йому буде дано.

Централ іде самітно, він не є в спілці ні з якими організаціями, він не має на меті захопити чиєсь уже місце, він хоче свойого, на що має право, може більше право, ніж хтось з инших громадських організацій, якім вже місце в Раді Республіки відведено.

Централ чекає на справедливе вирішення своїх домагань

До цього додається витяг із протоколу засідання Централу з 4 Грудня ц/р.

ГОЛОВА РАДИ

СЕКРЕТАРЬ

В И Т Я Г З П Р О Т О К О Л У

ЗАСІДАННЯ ПЛЕНУМА РАДИ СПІВРОБІТНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ. /Централу/ від 24/XII 1920 року.

С Л У Х А Л И:	П О С Т А Н О В И Л И:
8. Участь Централу в Раді Республіки.	З огляду на неможливість скликати в сучасний мент загальні збори всіх співробітників і не бажаючи брати на себе відповідальність за пасівність в політичній праці, Централ ухвалив домагатися трьох місць в Раді Республіки із числа відведених для громадських організацій, але при умові, що цим не буде занято ні одно місце, відведене для політичних організацій. /Прийнято о д н о г о л о с н о/.

При цьому Централ від імені спілки накреслює таке своє політичне кредо: стоячи непохитно на ґрунті самостійности і незалежности У.Н.Р. домагатися:

1/ Скликання в найкоротший час Ради Республіки з законодавчими функціями і з правом вирішувати всі справи які природно виникають під час перебування Уряду, війська і укр. громадянства за кордоном.

2/ Скликання на території України, як скорше, законодавчого тіла з установчими функціями.

3/ Справа установлення сталої Конституції має вирішитися лише в законодавчому тілі /п.2/, яке буде виявляти дійсну волю цілого Народу України.

4/ Справа вирішення аграрного питання належить також зазначеному вище законодавчому тілі на Україні, а до того часу істнуючі закони Центральної Ради і Директорії заховують свою чинність.

5/ По робітничому питанню домагатися найбільшого поліпшення стану робітників у всіх галузях про-мислу, охорони їх праці і соціяльного забезпечення.

6/ Являючися майже єдиним репрезентантом національно-громадсько-професійної організації інтелегентних робітників України, Централ має всіма засобами домагатися сталого закону про забезпечення їх правового, службового і матеріяльного стану, а також про забезпечення їх культурних потреб.

ГОЛОВА РАДИ СПІБРОБІТНИКІВ
ЦЕНТР. ДЕРЖАВН. УСТАНОВ

Секретарь

3658

163

Telegraf Państwowy

Blankietu № 48

Przewodnika №

Otrzymany dn. 27/12 19 r.

o godz. 10 min. 16 od [illegible]

Podpis urzędnika

TELEGRAM.

tarrow hootel bristol pokaj 2

kawalewskiemu =

z .+ czenstochowa 4750 18 27/12 15/1 = g. lz. min.

Uwagi służbowe.

zgodem po hworysti pryichaty ne mozu doklad szlim

z bazilewiczem = uwioczenka .+

Do n. [illegible]

2 [illegible]

Do dnia upo Padyk Recenzyj.

Na zaciganni U.K. i przedstawienia

Zenetoxib. Polii p. Bazilewicza

kandydatury n. Zdobniczenka odrzuca

21/X 1921. [illegible]

Zarząd Telegrafów nie przyjmuje odpowiedzialności, wynikłej z późnego przesłania telegramów.

Nagłówek telegramu przyjęty z aparatu drukowanemi czcionkami oznacza: 1) miejsce, 2) numer telegramu, 3) ilość słów, 4) dzień nadania, 5) godzinę i minutę nadania.

M. P. i T. 1010. — VII. 919. — 8.000.000.

164

ГОЛОВНА РАДА
СПІЛКИ СПІВРОБІТНИКІВ
Д.У.У.Н.Р.
"ЦЕНТРАЛ" МІЖПАРТІЙНОГО БЮРО.
"28" Грудня 1920 р.
Ч: 384
м. Тарнів.

Комп. Н.-Р.
До п. Никифорука.
До діла про раду Республіки
2/1 1921 Пилипчук

27-го Грудня ц.р. Міжпартійне Бюро одмовилось розглядати питання про участь Централу в Раді Республіки з формальних причин, покликаючись на свою постанову з 11-го грудня, якою Централ є визнаний організацією, що не належить до тих громадсько-політичних і професійних організацій, що мають право на місце в Раді Республіки.

Маючи за собою за двохрічне своє істнування певні професійні, національні, громадські і навіть політичні заслуги, які допомагали зміцненню нашої державности, Централ вважає, що як і инші професійно-громадські організації, він має повне та заслужене право на місце в Раді Республіки і через те, з приводу відмови Міжпартійного Бюро визнати це його право, складає отцим свій рішучий ПРОТЕСТ.

Таке несподіване, формальне і несправедливе відношення Міжпартійного Бюро до "Централу", відношення, що порушує природні права останнього, надає йому можливість всежтаки домагаться визнання своїх прав всіма приступними для нього шляхами. Про це "Централ" цим листом і заявляє.

Але знаючи відношення до себе в цій справі де-яких партій, з окрема, "Централ" не тратить надії, що Міжпартійне Бюро ще перегляне домагання "Централу", зрозуміє свою помилку і вирішить справу "Централу" позитивно. На цей випадок "Централ" дає про себе де-які інформації.

"Централ" істнує з Лютого 1918 року, теперішні його члени є правомочні обранці Загальних Зборів окремих Міністерств. Вся робота його на очах Спілки Співробітників і заслуги його відомі всім добре. Централ в найскрутніші часи з успіхом домагався перед Урядом полагодження матеріяльного стану членів своєї Спілки. Централ захищав своїх членів твердо і уперто, обстоюючи їх права і робив грошові допомоги незаможнім своїм членам.

"Централ" дбав про національно-громадське виховання своїх членів, улаштовуючи лекції, концерти і т.и.

Право і значіння "Централу" в його професійній діяльности визнала Рада Народніх Міністрів, і "Централові" було дане місце в усіх комісіях, де розглядаються справи про професійні інтереси членів нашої Спілки.

"Централ" всіма приступними йому засобами стояв на сторожі нашої національної справи, винищуючи з поміж себе ворожий елемент.

"Централ" утворив у Кам,янецькому Університеті стіпендію імени Б. Гринченка.

"Централ" організованою фізичною роботою своїх членів в один із епізодів нашої визвольної боротьби (Тернопіль-Волочиська, 1919 р.) сприяв вратуванню Уряду і великої кількости громадян од полону.

"Централ" в особі організованих членів нашої Спілки в Рівному в 1919 р. виступав збройно і сприяв зліквідуванню Оскілковського повстання.

"Централ" в міру своїх сил допомагав нашій Армії, надсилаючи нашим козакам подарунки на зібрані у своїх членів гроші.

"Централу" було дане місце в Національній Раді в Кам,янці, чим було визнано його право, як громадської організації.

"Централ" в найтяжчі часи життя нашого камянецького в часи часи повного зневірря, розпуки і безнадійности (початок 1920 р.) богато працював і закінчив підготовчу роботу в справі перевозки всіх громадян на Широку Україну.

Під час неодноразових скорочень штатів "Централ" в особі своїх членів провадив суто політично-національну роботу словом серед селянського населення.

От всі ці моменти і богато инших із життя і роботи "Централу" в сфері професійній, національній, громадській і політичній свідчать що "Централ" есть професійно-громадська організація і дають право йому на місце в Раді Республіки на рівні з иншими професійно-громадськими організаціями.

Супроводячи Уряд У.Н.Р. в його двохрічних невільних мандрівках, підпираючи його і захищаючи словом і ділом "Централ" був політичним дїячем з певно окресленим політичним своїм програмом.

Будучи майже единим помічником Уряду в його будівничій роботі, знаючи всі хиби попередніх часів, "Централ" хоче провадити цю будівничу роботу і в Раді Республіки і буде добрим робітником, бо він не допустить вже хиб, які бачив і які добре знає.

І Централ, який так дбав на протязі свого істнування про нашу Державність, в цей скрутний час нашого державного життя подбає про збереження решток нашої Державности.

"Централ", що репрезентує майже дві третини сучасної еміграції, яка складається з нашої трудової інтеліґенції буде в Раді Республіки единим центром, де скупчаться справи по захисту інтересів трудової інтеліґенції цілої Держави.

Домагаючись собі місць в Раді Республіки, "Централ" не хоче захопити чиєсь чуже місце, він хоче, щоб йому було дане його власне місце, яке там мусить бути. Це місце мусить бути знайдено, хочби шляхом збільшення загальної кількости місць в Раді Республіки, але бути мусить.

Доповівши про все, що зазначено вище, "Централ" ще раз заявляє рішучо і твердо, що його справа мусить бути розглянута Міжпартійним Бюром по суті і його домагання про відведення трьох місць в Раді Республіки - вирішитись позитивно.

Д о д а т о к: Витяг із протоколу засідання "Централу" 24 Грудня цього року.

ГОЛОВА РАДИ

СЕКРЕТАРЬ

ВИТАГ З ПРОТОКОЛУ

засідання пленума Ради Співробітників Центральних Державних Установ /Централу/ від 24/XII 1920 року.

СЛУХАЛИ	ПОСТАНОВИЛИ:
5. Участь Централу в Раді Республіки.	В огляду на неможливість скликати в сучасний мент загальні збори всіх співробітників і не бажаючи брати на себе відповідальність за пасивні в політичній праці, Централ ухвалив домагатися трьох місць в Раді Республіки із числа відведених для громадських організацій але приумові, що цим не буде занято ні одно місце відведене для політичних організацій. Прийнято одноголосно.

При цьому Централ від імені спілки накреслює таке своє політичне кредо: Стоючи непохитно на грунті самостійности і незалежности У.Н.Р. У.Н.Р. домагається:

1/ Скликання внайкоротший час Ради Республіки з Законодавчими функціями і з правом вирішувати всі справи які природно виникають під час перебування Уряду, війська і Українського громадянства за кордоном.

2/ Скликання на теріторії України як вскорше Законодавчого тіла з Установчими функціями.

3/ Справа установлення сталої Конституції має вирішитися лише в Законодавчому тілі.

п 2/ яке буде виявляти дійсну во-

лю цілого Народу України.

4/ Справа вирішення Аграрного питання лежить також зазначеному вище Законодавчо тілу на Україні, а до того часу існуючи закони Центральної Ради і Директорії захо вують сю чинність.

5/ По робітничому питанню домагатися найбільшого поліпшення стану робітників у всіх галузях промислу, охорони їх праці і соціяльного забезпечення.

6/ Являючися майже единим репрезентанто національно-громадсько-професійної організації інтелігентних робітників в Україні Централ має всіма засобами домагатися сталого закону про забезпечення їх правов го, службового і матеряльного стану, а та кож про запезпечення їх культурних потреб.

ГОЛОВА РАДИ СПІВРОБІТНИКІВ
ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ

Секретарь

166

Копія

ГОЛОВНА РАДА
СПІЛКИ СПІВРОБІТНИКІВ
Ц.Д.У. У.Н.Р.
"ЦЕНТРАЛ"
"28" грудня 1920 р.
ч. 385...

До Пана Голови Комісії по складанню закону про Раду Республіки.

"Централ", як професійно-громадська організація, що репрезентує майже дві тритини сучасної еміграції, вважає, що має право на відповідне місце в Раді Республіки, а через те просить Вас, Пане Голово, дати можливість представникові нашої Спілки прийняти участь в Комісії по складанню закону про Раду Республіки.

Для ознайомлення з мотивами на яких грунтує "Централ" згадане вище своє право, до цього долучається копія заяви до Міжпартійного Бюро з 28 грудня 1920 року ч. 384 і витяг із протоколу засідання "Централу з 24 грудня цього року.

Голова Ради [signature]

Секретарь [signature]

Додаток ІІІ.

ДО ЗАКОНУ ПРО СКЛИКАННЯ Л.Н.Р.

С П И С

організацій та кількости членів Л.Н.Р., що мають додатково прийти участь в праці Л.Н.Р. в третю чергу / § У. закону/.

А. Від політичних організацій:

Від Українськ. соц. дем. партії	4
" " соц. рев.	4
Об"єдн. євр. соц. партії	I
Сел. соціал. партії	I
Партії соц. федералістів	I
Нар. Трудової партії	I
Трудової партії	I
Сіоністської орг. на Україні	I
Комун. пар. на Україні	I
Україн. комун. пар. Боротьбістів	2
" " незалежн.	I
Рос. соц. дем. партії	I

Б. Від неполітичних партій:

Від. Україн. Держав. Університету в Київі	I
Центральн. кооператив. об"єднань	I
Спілки Народ. Самовряд увань	2
Всеукраїн. Ради профес. спілки	I
Єдиск. Ради профес. спілки	I
Київської Ради Профес. спілки	I
Сел. Спілки	5

Разом 21 член Л.Н.Р.

(Весь состав Д-Н.Р.) 168

Д О Д А Т О К

До закону про Державну Народну Раду

Список організацій, які мають внести своїх представників до Д.Н.Р. та кількість останніх від кожної.

А. Від групи Політичних Організацій

Від Українськ. с.д. р.п. 19

" Укр. п. соц.рев 20

" Євр. с.д.р.п. " Бунд".....3

" " " " " " "Поалей Ціон".....3

" Об"єднан. євр. Соц.партії.....3

" Сел. соціал. партії.....6

" Партії Соц. Федералістів..... 9

" Народньо Трудов.партії..... 6

" Трудової партії.....3

" Єврейської " Фолкс партей".....3

" Євр. дем. сіон.фракції" Поіре Ціон.3

" Народньої Республик. партії.....6

" Партії Соц. самостійників.....5

" Союзу хлібороб.демократ.....4

" Сіоністської Організ. на України4

" Євр. партії " Ахдус".....2

" Комун. па.т. України.....2

" Укр. ком.партії "Боротьбістів"..5

" " " " " Незалежників"...2

" Російськ. с.д. р.п.....2

" Рос.партії соц.рев.....2

" Конотит.демокр.партії.....2

" Польськ. партії Соціалістів.....I

" " Людової" польськ. партії.....I

" Польськ. партії " Легіонців"....1

Б. Від неполітичних організацій

" Українськ. Державн.Унів.у Київі.I

" " " " у Кам'янці.. I

" Академії Наук.....I

"

Від Спілки Народн. Самоврядувань / Земств/ України ...4

" " міських самоврядувань.....2.

" Центральних Кооперативних Об"єднань/ по взаемн. між ними згоді./..5

" Профес. спілки залізничників.....2

" Профес. спілки роб. на цукроварнях.....I

" Спілки поштових служачих.....I

" " учителів.....I

Всеукраінської Ради профес. союзів.....2

" Київської і Одеської Ради Професійн. Союзів / по I - му 2

" Селянської Спілки.....I9

" "П р о с в і т и."....2

" "Кирило- Методіевського Братства".....I

Разом 161.

Примітка: На час, коли буде відновлена діяльність де-яких організацій , або звільнена місцевость, де вони перебувають, мають заміщати: I/ Спілку Земств тимчасово заступають Подільська Волинська або Херсонська Губ. Нар. Рада чи Управа, 2/ Спілку міст тимчасово заступають міста: Кам"янець, Могілів, Вінниця, Одеса й Київ в міру їх звільнення.

3/ Всеукраінську Раду тимчасово заступають Кам"янецька, Могілівська та Вінницька Рада Професійних Союзів в міру звільнення цих міст.

4/ Центральні Кооперативні Об"єднання тимчасово заступають Подільські та Волинські районні об"єднання.-

Д О Д А Т О К 1.

до закону про скликання Державної Народньої Ради.

С П И С

організацій та кількости членів Д.Н.р. від кождої, що мають приняти участь в першу чергу в праці Державної Народньої Ради /§ III закону/.

А. Від Політичних організацій:

Від Української соц.дем. роб. партії.....10
Української партії соц рев.....11
Єврейської соц.дем. партії " Бунд" 2
" " "Поалей--Ціон".....2
Сел. соціалист. партії 4
Партії соціалитсів-федералистів.....6
Народньої Трудової Партії.....2
Трудової партії .....2.
Єврейської " Волкс-партей - 2
Еврейск.демок.сіон.партії "Цеіре-Ціон".....2
Народньої Республік. партії 5
Партії соціал-самостійників. 4
Союзу хліборобів демократів..... 3
Сіонист. організації на Україні. 2
Єврейської партії " А х д у с " 1
Російськ. партії соц револ..... 1
Російськ. партії конст. демокр. 1
Польської партії " Людовців " 1
" " " " Кресовців " 1

В. Від неполітичних організацій:

Від Українського Держав. Університету в Кам"янці ... 1
Центральних кооперативних об"єднань 2
Спілки Народ. Самоврядувань/Земств/ 1
Спілки міських самоврядувань 1
Спілки залізничників 1
Спілки робітників, працюючих на цукроварнях 1
Спілки поштових урядовців 1

Парижом ~~про~~

I. Ліга Nationum до

Польщі про до України

в) подільний ~~уклад~~ договір

с) особер повіт Пінщину

Відова

Сроки вуз з Військом Польск

на Україні.

d) формування державних Укр

військових польських.

e) Декларація польських Прав

2)

Кабінет

1) Міністерства

2) Конституц

3) Превентивний

4) Польські міністри.

5) ~~Столиця де має~~ бути?

Одеса

6) Військові Конвенції

7) Кордони перед

опублікувати в

декларації прав

8) Як же бути з держ

ут. мовою в Керчові

9) Мелітополь тільки

Київ Вінн. Сар

повітові так відси

10) ~~Відділ Сарат~~

11) Мелітоп. і подільські

Військовий Сосров.

Директорія.

Вінниця

Відділ Проміжкова — пошука — под.

Київ — обмін по певному курсу

Церква Відділ

Лен 81 жел

Київ Житомир

Конституція

Центр. рада

Головне Військо

Декларація

Попавши в Київ

головувати буде

Вінниця Конференц

Церква

Відділ

Проміжкова

Київ

обмін по певному курсу

Лен 81 жел

Житомир

Київ

Директорія

Додаток II.

ДО ЗАКОНУ ПРО СКЛИКАННЯ Д.Н.Р.

С П И С

організацій, та кількости членів Д.Н.Р. від кождої, що мають додатково приняти участь в другу чергу в праці Д.Н.Р. / § IУ закону/.

А. Від політичних організацій:

Від...Української соц. дем. партії 5
" " пар.соц. револ. 5
Єврейської соц. дем. пар. "Бунд " I
" " " Поалей-Ціон " I
Об"едан. евр. соц. партії 2
Сел. соціал. партії I
Партії соц. федералістів . . . . . .
Нар. Трудової партії 2
Еврейск. " Фолкспартай" I
" " дем.сіон.фракції "Цеіре-Ціон" I
Нар. Репсубл. партії I
Партії соц Самостійників I
Союзу хліб. демократ. I
" Сіоністської орг. на Україні. I
" Єврейської партії " Ахдус" I
Комун. партії на Україні. I
Україн. ком. пар. Боротьбистів 3
" " " незалежн. I
Рос. соц. дем. партії I
" "соц. рев. " " I
" " конст. демок. I
Польської партії соціалістів. I
" Україн. Академ. Наук. I
Центральн. Кооператив. Обєднань 2
Спілки Народ. Самовряд.ування. I
Міськ " міськ. самоврядувань I
" " залізничників I

Від Спілки учителів I

Всеукраінськ. Ради Проф. Союз. I

Селянської Спілки 5

"П р о с в і т и" I

Разом.....49 членів Д.Н.Р.

171

У.Н.Р.
Голова
Комісіі по розробленню
закону
про Державній Устрій
та порядок закон.
в У.Н.Р.
"15" Серпня 1920 р.
Ч. 40.
м. Тарнів.-

До Пана. Міністра
Шляхів

Брит 33

В додаток надісланного мною Вам, шановний Пане, законопректу, розробленного комісією, при цьому надсілаю для ознакомлення пояснюючу записку та законопроект, що був предложений на розробку комісіі Радою Народніх Міністрів.

З глибокою пошаною

П О Я С Н О В Ч А З А П И С К А.

до законопроекту " Про Верховне тимчасове Управління та порядок Законодавства в Українській Народній Республиці ."

Постановою своєю, затвердженою 2 Липня 1920 року ,Рада Народніх Міністрів доручила Особливій Комісії під головуванням П. Міністра Внутрішніх Справ розробити тимчасовий закон про конституцію У.Н.Р. взявши за основу законопроект ,який уже був розглянути Р.Н.М. ,але не здобув остаточної санкції.

Для виконання накладеного на комісію завдання в цій частині затрачено 10 засідань,рахуючи і засідання підкомісії,яку було виделанно для переведення підготовчої роботи .Яко заступник Голови Комісії маю за честь подати на розгляд Ради Народніх Міністрів перероблений Комісією законопроект про Верховне тимчасове Управління та порядок законодавства в Української Народньої Республики.

Зміни які поробили комісія в проекту,що в постанови Ради Народніх Міністрів взити за основу ,торкнулися де яких загальних питань,крім того було зроблено богато дрібних поправок особливо в редакційному відношенню.

Основна мета законопроекту полягає в тому,що би точно закресленими безсуперечними правничими нормами визначити"Верховне тимчасове Управління та порядок законодавства" яко склалося впроцесі безперервної боротьби за самостійну Україну.

Конечність такого твердого правничого грунту очевидно для всіх ,а тому і я не буду довго спинятися над цім а прійду до суті законопроекту.

Існуючі зараз Верховне Управління та порядок законодавства тимчасові.

Верховне управління з огляду на обставини складається лише з Голови директорії та Ради Народніх Міністрів,а тому закон передбачає при першої можливости при поворотї на терени України утворити тимчасовий законодавчий орган,Перед Парламент, або Державну Народну Ржаду. /законопроект про цю установу уже закінчується розробкою в тій же самій комісії і не забаром буде доложений Раді Народніх Міністрів /.Вся ця робота наближає нас до утворення повної конституції яка визначала би основи Державно-Политичного і соціального устрію

Украінськоі Народноі Респудбліки,про що говорить в декляративному уступі законопректу . Тим самим ми одверто інформуємо населення про дійсній стан річей і наміри Уряду.

Цим декляративним вступом комісія замінила загальні статті переданного ій законопректа.

В першому розділі подаваемого законопректа "Верховна Влада" /ст.I/ вичерпуюче і конкретно з"ясовано той Державний порядок ,якій маемо в сучасний мент, який буде розвинуто після скликання Предпарламенту а томуі уникнуто абстрактного визначення Верховноі Влади .

В другому розділі " Директорія У.Н.Р." / ст. 2 / перераховані функціі Директоріі в особі Голови Директоріі . Зміни пороблени лише в деталях і загалом подають змість попереднього законопректа. Зазначені функціі Директоріі необхідни і перераховані вичерпуюче . Додавати, або скорочувати немае чого.

В третім розділі " Рада Народніх Міністрів " / ст. 4/8 / комісія викінула статьі,що говорять про Кабінет Міністрів ,вважаючи ,що при теперишнім стані річей поділ на Кабінет і Ради Міністрів був би не зовсім доцільним ,та й само життя останнього часу не викликало до життя Кабінету хоч закон про нього істнуе. В решті статтів комісія зробила низку редакційних і стілістичних поправок.

В четвертому розділі " Законодавство в Украінській Народньоі Республіці " / ст. 9-18 / зроблено найбільше змін . В подаваемому проекті зроблено не тілько богато редакційних поправок ,але й сама постановка питання набрала наглядніймого і конкретніймого вигляду.

З окрема звернула комісія особливу увагу на затвердження і оголошення нових законів та іх збереження . Статті / 9-18/ що складають розділ IУ уявляють собою мінімум необхідних по цьому питанню основних постанов,що своім змістом цілком відповідають дійсній потребі Державного життя в нашім политичним оточенню .

В розділі пятому " Про Верховне ~~тихиаловахХправихихихтахиарядахх~~ керування озброенними силами У.Н.Р. /ст. 19-25 / де які зміни зроблени що до форми викладу і по суті складу " Вищоі Військовоі Ради". Всі ці зміни зроблени комісією в присутности П. Військового Міністра за його згодою і по його вказівкамі. Функціі які в цьому розділі попереднім поектом покладались на Голову Ради Народніх Міністрів, новим проектом покладаються на Раду Народьніх Міністрів в цілому.

Розділу УІ "Заступництво Голови Директорії"/ст.26/зовсім не було в переданому до переробки проектові. Він внесений з ініціативи комісії яка не могла погодитися з тим,щоби такий важливий мент в державному житті молодої і ще не устальної республіки не був визначений основним законом.

Розділ попереднього законопроекту про те,що всі закони,які не відповідатимуть нововиданому законові касуються,цілком усунено,після з"ясування правниками,що постанова,яка формулована цим розділом сама собою зрозуміла і не вимогає того,щоби обов"язково бути зазначеною в законі.

Постанови комісія приймала значною більшістю і лише по двом артикулам /№№6-8/ заявлені окремі думки,які і будуть мною оголошенні при постатейному читанню закона,яким матиму честь докласти Раді Народніх Міністрів,але раніш ніж перейти до зачитання законопроекту повинен довести до відома Ради Народніх Міністрів ще про одну постанову комісії,яка має самостійне значіння а саме:спинившись над завданням,які поставлені перед нею /виробка закону про Верховне тимчасове Управління та порядок Законодавства в Українській Народній Республіці і передпарламент/ комісія одноголосно визнала необхідним занятися розробкою повної конституції Української Народньої Республіки,а тому звертаюся до Ради Народніх Міністрів з проханням,або закласти нову комісію,або доручити цей же самій комісії занятися розробкою законопроекту про повну конституцію Української Народньої Республіки і тим закінчити ту велечезної ваги роботу,по визначенню сталих основних правних норм молодої Республіки.Матеріяли для цього е.Потреба відчувається гостра.Бажання працювати у всіх велике.Необхідна тільки постанова,за якою я і звертаюся до Ради Народніх Міністрів.

ТИМЧАСОВИЙ ЗАКОН

про форму державного устрію та порядок законодавства в Українській Народній Республіці

I

Державний Устрій.

I. Українська Держава є Народньою Республікою, Верховна Влада в якій належить цілому Народові і виявляється через Парламент, скликаний на підставі загального, рівного, таємного безпосереднього і пропорціонального виборчого права без різниці пола, національности і віроісповідань.

2. До скликання Парламенту законодавча влада в Українській Народ. Республіці належить Державній Народній Раді.

3. Склад, порядок скликання Державної Народ. Ради та обсяг її прав прав визначит окремий закон про Державну Народ. Раду.

4. Державна Народ. Рада має бути скликана в місці осідку Уряду пізніше 15 червня 1920 року.

5. Діяльність Державної Народ. Ради розпочинається незалежно від розміру територій, якою буде управляти Уряд У.Н.Р.

II.

Директорія У.Н.Р.

5. Директорія У.Н.Р. є орган Верховної Влади Республіки і здійснює її виключно через Раду і Кабінет Народніх Міністрів.

6. Директорія У.Н.Р. в особі свого Голови:

а/ затверджує ухвалені Державною Народ. Радою закони,

б/ затверджує ухвалені Радою Народніх Міністрів призначення та звільнення.

в/ затверджує ухвалені Державною Народ. Радою міжнародні умови та инши міжнародні акти,

г/ видає на пропозіцію Ради або Кабінету Народніх Міністрів акти амністії

д/ репрезентує, за відповідальностью Голови Ради Народніх Міністрів Українську Народню Республіку перед Державами світа,

е/ покликає Голову та затверджує членів Ради і Кабінету Народніх Міністрів

ж/ має право законодавчої ініціативи.

7. Директорія має окремий цівільний лист,котрий ухвалюється законодавчим шляхом.

III.

Рада і Кабінет Народніх Міністрів.

8. Голова Ради Народніх Міністрів формує Раду Нар. Міністрів,в склад якої входять всі Міністри,Керуючі Міністерствами,Державний Секретарь;останній в правом дорадчого голосу.

9. Для вирішення негайних важних державно-політичних справ Голова Ради Народніх Міністрів формує одночасно з Радою також Кабінет з Міністрів в числі не менш 5 не більш 7 разом з Головою і Заступником Голови Ради Народніх Міністрів.

В засіданнях Кабінету бере участь Державний Секретарь з дорадчим голосом.

IO. Справи,які відносяться до Міністерств не заступивших в Кабінет Народніх Міністрів не можуть вирішуватись без участи відповідного Міністра,або Керуючого Міністерством.

II. Державний Контрольор ,призначення якого провадиться порядком відповідним розгляду і затвердженья законів,не входить в склад Ради Народніх Міністрів і Кабінету Міністрів,але запрошуеться на всі засідання Ради Міністрів і на ті засідання Кабінету Міністрів,в яких розглядаються питання,зв"язані з видатками зі скарбу. Державний Контрольор має дорадчий голос і право протеста в справах фінансово-економичних.

I2. В кругі діяльности окремого Міністерства і належних до нього відомств тільки відповідний Міністр чи Керуючий Міністерством має право в порядку управління видавати розпорядження,вказівки та інструкції укладати тимчасові міжнародні умови і вирішати всі справи Міністерства за своею особистою відповідальностью перед Радою Народніх Міністрів.

I3. Рада Народніх Міністрів за діяльність Уряду відповідае перед Державною Народньою Радою.

IУ.

Про закони Української Народньої Республіки.

I4. Українська Народня Республіка управляється на точній основі законів,у відповідний спосіб виданих.

I5. Проекти законів ,по зложенні їх в відповідних відомствах подаються до Президії Державної Народньої Ради.

I6. Державній Народній Ради належить право вирішити той чи инший закон на своїх засіданнях чи передати його на остаточне розвязання Ради Народніх Міністрів.

I7. Проекти законів ,ухвалені Д.Н.Радою,або Радою чи Кабінетом Міністрів згідно ст. I6 підписуються Головою Ради Народніх Міністрів та відповідним Міністром,або Керуючим Міністерством ,подаються Державній Канцелярії на затвердження Директорії У.Н.Р.

I8 Подані на затвердження Директорії У.Н.Р. проекти на протязі 7 день або затверджуються Директорією,або повертаються до Державної Канцелярії не затвердженними. Не повернення проекту на протязі 7 день вважається незатвердженням.

Незатверджений проект подається Державною Канцелярією через Голову Ради Народніх Міністрів до Державної Народньої Ради,яка ставить цей проект на свій розгляд,і ухвалений нею в тій-же редакції чи зміненій набірає остаточно силу закону.

I9. Закони оголошуються в "Вістнику Державних Законів" з зазначенням ухвалення законопроекта Державною Народньою Радою,за підписом Голови Директорії У.Н.Р. та контрасігнатурою Голови Ради Народніх Міністрів і відповідного Міністра.

20. В негайних справах в часи,коли не функціонує Державна Народня Рада,Кабінет або Рада Народніх Міністрів може ухвалювати роспорядження за силою закону і оголошувати їх за підписом всіх членів Кабінету /або Ради / Народніх Міністрів та Голови Директорії.

Такі роспорядження поступають позачергою на перше наступне засідання Держ. Народ.Ради на затвердження.

В випадку незатвердження цих роспоряджень Дер.Нар.Радою, тратять вони свою обов"язуючу силу з днем ухвали Д.Н.Р. в цій справі.

У

Про верховне керування військ У.Н.Р.

2I Верховне керування військ У.Н.Р. належить Голові Директорії, як Головному Отаману і виконується виключно через Військового

Міністра ,Начальника Генерального Штабу та Генерал-Інспектора військ У.Н.Р.

За всю військову справу Військовий Міністр відповідае перед Радою та Кабінетом Народніх Міністрів і перед Держ.Нар.Радою.

Всі акти верховного керування набірають сили лише після контрасігнатури іх Військовим Міністром.

22. Під час війни для командування діевою армією У.Н.Р. призначаеться Головним Отаманом по предложению Голови Ради Нар.Мін. командуючий Діевою Арміею з правами,які зазначені в ст.ст.90-100 "Положення про польове управління військ 1914р"

23. Начальник Генерального Штабу та Генерал-Інспектор військ призначаються і звільняються Головним Отамано,по представленню Голови Ради Нар.Мін. з кандідатів,обранних Вищою Військовою Радою.

24. Призначення командуючих дівізіями,корпусами,групами і на військові посади перших 4 класів переводяться через Раду Нар.Мін. та затвердження Головного Отамана по представленню відповідного начальства через Військового Міністра.

25. Для попереднього розгляду представленних законодавчих та господарчих справ Військового Міністра,Начальника Генерального Штабу і Генерал-Інспектора військ ,утворюеться Вища Військова Рада,в склад якої входять:Голова Ради Нар.Мін. Міністр Фінансів Військовий Мін. Нач. Генер.Штабу ,Генерал-Інспектор військ і 3 члена по призначенню.

В склад Вищої Військової Ради з дорадчим голосом входить також Державний Контрольор .

26. Під час війни в засіданнях Вищої Військової Ради бере участь з правом рішаючого голосу командуючий арміею або його представник.

VI.

27. Всі закони,постанови,накази та роспорядження,які суперечать цьому закону в відповідних статьях касуються а утворені на іх підставі інституції,штаби та заклади розв"язуються і персональний склад іх залишаеться за штатом на загальних підставах.

Д О Д А Т О К

до основного державного закону про склад і спосіб вибору Державної Ради.

АРТ. 1.

Державна Рада складається з 290 членів.

АРТ. 2.

Членів Державної Ради вибираються в одинадцяти групах в цей спосіб, що І група дає 100 членів, ІІ група-27, ІІІ група -24, ІУ група-9, У група-9, УІ група-5, УІІ група -8, УІІІ група -2, ІХ група - 1, Х група - 7 і ХІ група - 106.

АРТ. 3.

Першу групу творять українські політичні партії з числом мандатів 84 і неукраїнські політичні партії або неукраїнські загально-національні організації з числом мандатів 16.

АРТ. 4.

Мандати українських політичних партій розділюються в цей спосіб:

1) Соціялісти - революціонери 16
2) Соціяльні - демократи 12
3) Соціялісти - федералісти 12
4) Соціялісти - самостійники 12
5) Хлібороби - демократи 12
6) Народні - республіканці 9
7) Народня - партія 6
8) Трудова - партія 4
9) Селянські - соціялісти 1

АРТ. 5.

З мандатів неукраїнських політичних парті або неукраїнських загальних національних організації одержують:

1) Жиди 8
2) Поляки 4
3) Великороси 2
4) Німці 2

АРТ. 6.

Другу групу творять губерніяльні самоврядування.

Кожна з губерній, а імено: Поділля, Волинь, Київ, Херсон, Катеринослав, Чернигів, Полтава, Харків і Таврія вибирають по трьох представників.

АРТ. 7.

Третю групу творять українські кооперативи.

Мандати цеї групи розділяються в цей спосіб, що українські центральні кооперативні організації у Київі, а іменно: ~~Господарь-Союз~~ Централ, Дніпро-Союз і Україн-Банк дають по двох відпоручників.

Всі инші українські районні кооперативи в губерніях що їх вичислено в арт. 6, дають разом 18 мандатів.

АРТ. 8.

Четверту групу творять професійні робітничі організації.

Кожна з губерній, що їх вичислено в арт. 6 цего додатку, вибирає одного представника.

АРТ. 9.

Пяту г упу творять українські губерніяльні учительські спілки у всіх губерніях, що їх вичислено в арт. 6 додатку.

Кожна спілка вибирає одного представника.

АРТ. 10.

Шесту групу творить біле духовенство епархій: Подільської, Волинської, Київської, Полтавської і Катеринославської.

Кожна епархія вибирає одного представника.

АРТ. 11.

Сему групу творять залізничники залізничих шляхів подільських, слобідських і запорізьких, з яких кожний вибирає по одному представникові, решті залізничники прочих залізничих шляхів правобережних, що вибирають разом двох представників.

АРТ. 12.

Восьму групу творять українськи державні університети и

Київі і Кам'янці, з яких кожний вибираэ одного представника.

АРТ. 13.

Дев'яту групу творить Українська Академія Наук в Київі з одним представником.

АРТ. 14.

Десяту групу творять слідуючі Українські товариства: українське т-во Правниче в Київі, українське т-во лікарське в Київі, українське т-во інженерське в Київі, український союз поштовиків в Київі, т-во Союз Українок в Київі, т-во Просвіта в Київі і Кирило-Методіэвське б-во в Кам'янці на Поділлю.

Кожне з цих товариств даэ одного представника.

АРТ. 15.

Кожний повіт губерній, що їх вичислено в арт. 6 вибираэ одного представника.

Міністр внутрішних справ оголосить в урядовім часописі докладний спис повітів, що в них належить перевести вибори на підставі постанов цего закону.

Д О Д А Т О К

до основного державного закону про склад і спосіб вибору Державної Ради.

АРТ. 1.

Державна Рада складається з 290 членів.

АРТ. 2.

Членів Державної Ради вибирається в одинадцяти групах в цей спосіб, що I група дає 100 членів, II група-27, III група 24, IV група-9, V група-9, VI група-5, VII група -5, VIII група -2, IX група - 1, X група - 7 і XI група - 106.

АРТ. 3.

Першу групу творять українські політичні партії з числом мандатів 84 і неукраїнські політичні партії або неукраїнські загально-національні організації з числом мандатів 16.

АРТ. 4.

Мандати українських політичних партій розділюються в цей спосіб:

1) Соціялісти - революціонери 16
2) Соціяльні - демократи 12
3) Соціялісти - федералісти 12
4) Соціялісти - самостійники 12
5) Хлібороби - демократи 12
6) Народні - республіканці 9
7) Народня - партія 6
8) Трудова - партія 4
9) Селянські - соціялісти 1

АРТ. 5.

З мандатів неукраїнських політичних партій або неукраїнських загальних національних організацій одержують:

1) Жиди 8
2) Поляки 4
3) Великороси 2
4) Німці 2

АРТ. 6.

Другу групу творять губерніяльні самоврядування.

Кожна з губерній, а іменно: Поділля, Волинь, Київ, Херсон, Катеринослав, Чернигів, Полтава, Харків і Таврія вибирають по трьох представників.

АРТ. 7.

Третю групу творять українськи кооперативи.

Мандати цеї групи розділяються в цей спосіб, що українські центральні кооперативні організації у Київі, а іменно: ~~Господарь-Союз~~ Централ, Дніпро-Союз і Україн-банк дають по двох відпоручників.

Всі инші українські районні кооперативи в губерніях що їх вичислено в арт. 6, дають разом 18 мандатів.

АРТ. 8.

Четверту групу творять професійні робітничі організації.

Кожна з губерній, що їх вичислено в арт. 6 цего додатку, вибирає одного представника.

АРТ. 9.

Пяту групу творять українські губерніяльні учительські спілки у всіх губерніях, що їх вичислено в арт. 6 додатку.

Кожна спілка вибирає одного представника.

АРТ. 10.

Шесту групу творить біле духовенство епархій: Подільської, Волинської, Київської, Полтавської і Катеринославської.

Кожна епархія вибирає одного представника.

АРТ. 11.

Сему групу творять залізничники залізничих шляхів Подільських, слобідських і запорожських, з яких кожний вибирає по одному представникові, решті залізничники прочих залізничих шляхів правобережних, що вибирають разом двох представників.

АРТ. 12.

Восьму групу творять українськи державні університети и

Київі і Кам'янці, з яких кожний вибирає одного представника.

АРТ. 13.

Дев'яту групу творить Українська Академія Наук в Київі з одним представником.

АРТ. 14.

Десяту групу творять слідуючі Українські товариства: українське т-во правниче в Київі, українське т-во лікарське в Київі, українське т-во інженерське в Київі, український союз поштовців в Київі, т-во Союз Українок в Київі, т-во Просвіта в Київі і Кирило-Методіївське б-во в Кам'янці на Поділлю.

Кожне з цих товариств дає одного представника.

АРТ. 15.

Кожний повіт губерній, що їх вичислено в арт. 6 вибирає одного представника.

Міністр внутрішніх справ оголосить в урядовім часописі докладний спис повітів, що в них належить перевести вибори на підставі постанов цего закону.

ПРОЕКТ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

ОСНОВНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗАКОН.

ПРО СКЛАД І СПОСІБ ВИБОРУ ДЕРЖАВНОЇ РАДИ.

АРТ. 1.

Державна Рада складається з 290 членів, що їх вибрано в одинадцяти групах, як це зазначено в артикулах від 2 до 15 додатку до цього закону.

АРТ. 2.

Міністр внутрішніх справ оголошує в урядовім часописі термін виборів до кожної групи або виборчого тіла окремо. Цей термін не може виносити менше як 14 днів числячи від дня оголошення в урядовім часописі.

АРТ. 3.

На випадок погашення з якої небудь причини мандату члена державної Ради, належить перевести доповняючи вибір.

Доповняючи вибір заряджує міністр внутрішніх справ в спосіб, як це означено в арт. 4.

Доповняючого вибору не заряджується, коли вичислені в артикулах 4, 5, 7, 9 і 14 додатку до цього закону партії, організації, або товариства перестали в міжчасі істнувати, що міністр внутрішніх справ оголошує в урядовім часописі.

АРТ. 4.

Доповняючи вибір члена державної Ради переводиться в спосіб, що його призначено для першого вибору члена державної Ради з даної групи або виборчого тіла.

АРТ. 5.

Активне виборче право у всіх групах прислуговує тільки горожанам Української держави так чоловікам як і жінкам, без різниці визнання і народности, що мають всі політичні і цивільні права по обов'язуючим законам і в дні оголошення в урядовим

часописі росписання виборів до даної групи або виборчого тіла Дер жавної Ради скінчили 21 рік життя.

Нищенаведені артикули означають докладно, хто має активне виборче право в певній означеній групі або виборчому тілі.

АРТ. 6.

Постанови арт. 5 відносяться також і до пасивного виборчого права з тим, що на нища границя віку для вибору на члена Державної Ради виносить скінчених 25 років життя і з тими дальшими обмеженнями, що їх означено в нище наведених артикулах.

АРТ. 7.

Виняток від засади, що її проголошено в першим уступі арт. в зполуці з арт. 6 заходить тільки що до українських політичних партій, українських організацій і українських товариств, що їх докладно означено в артикулах 4, 7, 9, 12, 13 і 14 додатку до цього закону, де активне і пасивне виборче право мають тільки горожане української народности.

Дальший виняток заходить що до неукраїнських політичних партій або неукраїнських загально національних організацій, що їх вичислено в арт. 5 додатку до цего закону і у виданім в сполуці з цим артикулом додатку окремім роспорядку міністра внутрішних справ, що до розділу мандатів цеї групи між поодинокі партії або організації народностей, що їх вичислено в цим-же артикулі додатку; розпорядок належить оголошити в урядовім часописі. Активне і пасивне виборче право мають тут тільки горожане цеї народности, що її в даному виборчому тілі цеї групи призначено мандати.

АРТ. 8.

Вибори до Державної Ради в кожній окремі групі або в кождому виборчому тілі розписує і ними керує міністр внутрішних справ.

З його доручення може це зробити губерніяльни комісарь цеї губернії, що в ній мається перевести вибори в даній групі або виборчому тілі.

Виконавчим органом в переведенню виборів є повітови комісарь того повіту, де мається перевести вибори.

Міністр внутрішніх справ має право на підставі постанови цього артикулу видати в цій справі окремі виконавчі роспорядки, що їх належить оголосити в урядовім часописі; не можуть вони однак порушити постанов цього закону.

АРТ. 9.

Термін виборів в кожній окремій групі або виборчому тілі треба означити не пізнійше як на один місяць від дня оголошення виборів в урядовім часописі.

АРТ. 10.

Міністр внутрішніх справ зглядно губерніяльни комісарь, а з їх доручення повітови комісар цього повіту, де переводиться вибори, може вислати до виборів в кожні з груп або виборчих тіл окремого свого відпоручника в характері виборчого комісаря.

Виборчим комісарем може бути кожний горожанин Української держави, що скінчив 25 років життя і має всі цівильні, горожанські і політичні права.

Обов'язком виборчого комісаря є стежити за законностю виборчого акту і кадати зазначення у виборчім протоколі кожної неправильности у веденню виборчого акту або порушення постанов цього закону, що їх він зауважив.

Він підписує виборчий протокол разом з всіми членами виборчої комісії, перенимає від неї всі виборчі акти і протоколи в запечатані конверті і передає їх повітовому комісареві для негайної пересилки їх міністрові внутрішніх справ.

Присутність виборчого комісаря є конечна при виборах в групах, що їх вичислено в артикулах 8, 10, 11 і 15 додатку до цього закону.

На хід і вислід виборів виборчи комісарь не може впливати.

АРТ. 11.

Управлені до голосования виборці збираються в часі і місці, що їх наперед оголошено в урядовім часописі, і без огляду на число тих, що явилися, приступають до виборчого акту; вибором

виборчої комісії.

Вибір виборчої комісії заряджує і переводить у виборчих групах або виборчих тілах, що їх вичислено в артикулах 4,5, 7,9,12,13 і 14 голова партії, організації, корпорації або товариства,або його заступник -у всіх инших виборчих групах або виборчих тілах виборчий комісарь.

АРТ. 12.

Кожне з виборчих тіл вибираэ з поміж себе зглядною більшістю голосів для переведення виборчого акту окрему виборчу комісію в складі 3-х осіб. Виборчі тіла, що їх вичислено в артикулах 6,8,10, 14 і 15 додатку вибирають виборчу комісію в складі 5 членів.

Виборча комісія вибираэ в поміж себе зглядною більшістю голосів голову для керування виборчим актом і писаря для списання виборчого протоколу.

На випадок рівности голосів при виборі членів виборчої комісії, голови або писаря виборчої комсії рішаэ жереб, що його витягаэ цей, хто маэ право отворити виборчий акт.

Виборча комісія більшістю голосів рішаэ невідклично про всі спірні питання, що повстануть в часі переведення виборчого акту, з'окрема, чи належить допустити або недопустити виборця до голосування і відданий голос э важний або ні.

Всі рішення виборчої комісії мусять бути вписані до виборчого протоколу.

Виборча комісія замикаэ виборчий акт, обчислюэ голоси і оголошуэ вибір членів Державної Ради, що зазначуэ у виборчім протоколі. Не можна проголосити вибору більшого числа членів державної Ради, як це оголошено в урядовім часописі в оповіщенні міністра внутрішніх справ про число членів Державної-Ради, що їх маэ вибрати дане виборче тіло.-

АРТ. 13.

З перебігу цілого виборчого акту списуэться окремий протокол, що ого веде писарь, член виборчої комісії. В протоколі зазначуэться ім"я назвиско, вік, релігію, народність, звання і місце замешкання

кожного виборця, який віддав голос. Рівнож записуєтьсл в протокол всі постановні ухвали виборчої комісії, що їх видано в звязку з переведенням виборчого акту. Дальше зазначуєтьсл в протоколі - вислід голосования, з приміткою, скільки віддано всіх голосів, скільки з них важних, а скільки неважних, а скільки винесить безглядна більшість голосів, потрібна для вибору члена Державної Ради з даної групи або виборчого тіла. Уневажнені голоси рахуються неді сними. Вкінці зазначуєтьсл в протоколі, кого проголошено вибраним на члена Державної Ради з даної групи, або виборчого тіла, подаючи ім"я і назвиско, вік, релігію, народність, звання і місце замешкання вибраного. Протокол підписують всі члени виборчої комісії і виборчий комісарь, опечатують разом з всіми иншими виборчими актами і опечатані передають присутному виборчому комісареві для дальшої негайної пересилки міністрові внутрішних справ.

На запечатаній конверті, що їй задресовано до міністра внутрішних справ зазначуєтьсл, що це виборчі акти і протокол вибору члена Державної Ради такої а такої виборчої групи або виборчого тіла. В разі відсутности виборчого комісаря голова виборчої комісії передає опечатані в повисши спосіб акти повітовому комісареві цего повіту, де переведено вибір для дальшої негайної пересилки міністрові внутрішних справ.

АРТ. 14.

Вибори у всіх групах э таємні. Голосовати можна тільки особисто. В групах, де э посередні спосіб виборів, таємність обов"язуэ тільки при безпосереднім виборі члена Державної Ради через вибраних перед тим виборців.

Голосуєтьсл неурядовими списками.

Вільно голосовати не стільки осіб, скільки членів Державної Ради маэ вибрати дане виборче тіло.

Голосувати можна на кожного горожанина Української Держави, що маэ пасивне виборче право.

Кожни управнени до голосування даэ тільки один список так злежений, щоб не можна було відчитати імен і назвиск кандидатів, а то до рук голови виборчої комісії, який одержаний

список кидає в приготовану виборчу урну, не розгортаючи його зовсім. У виборчім протоколі треба ствердити, що виборча урна перед початком голосування була порожня, про що виборча комісія і виборчий комісарь перед тим повинні переконатися.

Перший голосує голова виборчої комісії, по нім члени виборчої комісії, а після всі инші виборці після списка виборців.

Писарь виборчої комісії зазначує в виборчім протоколі, хто з виборців віддає голос.

Виборці, що здержалися від голосування, рахуються неприсутними.

Раз розпочатого голосування неможна перервати перед закінченням з оголошенням висліду виборів.

На випадок не предбаченої перерви в голосуванню, належить про це списать окремий протокол і опечатати виборчі акти, передаючи їх в тимчасове перехсвання голові виборчої комісії.

АРТ. 15.

Голосованням керує голова виборчої комісії. Всі виборці присутні в виборчім помешканні, мусять бути допущені до голосування Тільки тоді, коли всі присутні управнені до голосування віддали свій голос, виборча комісія проголошує замкнення голосування і приступає до обчислення голосів.

В часі голосування виборча агітація в виборчому помешкані є недозволена, а так саме присутність посторонних осіб. ~~Обчислення висліду виборів~~

АРТ. 16.

Обчислення висліду виборів ~~провадить~~ переводить виборча комісія в присутности виборчого комісаря. Голова виборчої комісії вибирає з виборчої урни, всі списки, що там знаходяться, обчисляє їх скількість, а опісля отбирає по одному і відчитує імена і назвиска кандидатів, що зазначує писарь виборчої комісії. Всі члени виборчої комісії мають обов"язок оглянути кожний виборчий список.

Оскільки виборчий список містить в себі більше імен і назвиск кандидатів, як мається вибрати в данному виборчому тілі, то є важним є тільки перші до цього порядкового числа, що відповідає

сумі членів Державної Ради, що їх маэ вибрати дане виборче тіло; всі дальші э недійсні. Списки, що їх неможна відчитати, або списки перечеркнені рахуються недійсними. Скільки в дальших списках повторяються ті самі кандидати, писарь відмічуэ це при них арабським числом 2,3,4 і т. д.

Вибраними ці, хто одержав безглядну більшість важних голосів.

АРТ. 17.

Коли при першім голосуванні не вибрано достаточного числа кандидатів , або нікого, тоді приступаэться негайно до тіснійшого голосування в ціли вибору решти кандидатів.

Вільно голосувати тільки на цих, хто при першім голосуванню одержав найбільше число голосів.

Число кандидатів при тіснійшім голосуванні э завсігди два рази більше від числа кандидатів, що їх ще маэться вибрати. На випадок рівности голосів, рішаэ жереб,що його витягаэ голова виборчої комісії, хто з кандидатів приступаэ в тіснійше голосовання. Голос віддани на иншого кандидата рахуэться недійсним.

Обчислення голосів відбуваэться в спосіб, що його означено в арт. 16. В разі рівности голосів рішаэ жереб,що його витягаэ голова виборчої комісії дальший хід виборчого акту э такий самий, як при першім голосуванні.

АРТ. 18.

За українські політичні партії, що їх вичислено в арт. 4 додатку і за неукраінські політичні партії або неукраіські загально національні організації, що їх вияснено в арт. 5 додатку,активне виборче право виконують іх центральні комітети або начальні управи, за украінські центральні кооперативні союзи, що їх вичислено в арт. 7 додатку спільно члени надзірної ради, правління і контрольні комісії, в кінці заукраінські товариства, що їх вичислено в арт. 9 і арт. 14 додатку їхні управи.

АРТ. 19.

Спосіб переведення виборів в украінських районних коопера-

тивах і розділ між них ~~кандидатів~~ пандатів (арт. 7 дрдатку) означить міністр внутрішних справ дорогою окремого розпорядку, що його оголосить в урядовім часописі.

Вибори в цій групі (мають бути) посередні і одностепенні, а спосіб їх переведення подібний як в групі 4-ій (арт. 8 додатку).

АРТ. 20.

Право активного голосу в другій групі (арт. 6 додатку) мають всі члени губернської-земської управи і всі губернські земські гласні, що виконують його на окремім губернськім земськім зібранні, що його призначено окремо в кожній губернії виключно для вибору членів Державної Ради цієї групи.

АРТ. 21.

Вибори в четвертій групі (арт. 8 додатку) є посередні і одностепенні. Кожна професійна робітнича організація, за винятком залізничих робітничих організацій, внесільських громадах губернії вибирає найменше одного виборця на скликані в цій цілі загальні збори своїх членів. Організації з більшим числом членів вибирають одного виборця на кожних 100 своїх членів, при чому число менше як сто рахується за сто.

Докладний спосіб переведення виборів в цій групі означить міністр внутрішніх справ дорогою окремого розпорядку, що його оголосить в урядовім часописі.

АРТ. 22.

Право активного голосу в 6 групі (арт. 10 додатку) мають всі з поміж епархіяльного білого духовенства, хто має право після церковних постанов брати участь в епархіяльному з"їзді духовенства.

Міністр внутрішніх справ в порозумінню з міністром освіти і визнань дорогою окремого розпорядку, що його оголошено в урядовім часописі, означить докладний спосіб переведення виборів в цій групі.

АРТ. 23.

Вибори в семій групі (арт. 11 додатку) є посередні і одно-

степенні. Спосіб переведення виборів подібний як в групі 4(арт. 21).

Міністр внутрішніх справ в порозумінню з міністром шляхів дорогою окремого розпорядку, що його оголосить в урядовім часописі, означить докладний спосіб переведення виборів в цій групі.

АРТ. 24.

Право активного голосу в 3-ій групі (арт. 12 додатку) мають звичайні і надзвичайні професорі і приват-доценти на окремім виборчим зібранню, що його скликує і отвирає ректор; опісля вибирається виборчу комісію і приступається до голосования.

АРТ. 25.

Право активного голосу в 3-ій групі (арт. 13 додатку) мають всі дійсні члени академії на окремім виборчім зібранню, що його скликує голова академії, опісля вибирається виборчу комісію і приступається до голосування.

АРТ. 26.

Вибори в 11 групі (арт. 15 додатку) є посередні і одностепенні.

Кожна сільська громада, без огляду на число дворів, вибирає на сільськім сході одного виборця. Вибрані виборці на спільнім виборчім зібранню в повітовому місті вибирають одного члена Державної Ради.

Міністр внутрішніх справ дорогою окремого розпорядку, що його оголосить в урядовим часописі, означить докладний спосіб переведення виборів в цій групі.

АРТ. 27.

Кожний вибраний член Державної Ради дістає від міністра внутрішних справ окреме посвідчення, що його уповажнює до вступу до Державної Ради.

Спис вибраних членів Державної Ради оголосить ся в урядовім часописі.

АРТ. 28.

Право вносити протести проти виборів членів Державної Ради

маэ кожний, хто маэ право активного голосу в даному виборчому

АРТ. 29.

Протести проти виборів членів Державної Ради вноситься до міністра внутрішніх справ, а коли вже скликано Державну Раду, прямо до неї, а то протягом 14 днів, числячи від дня виборів.

В протесті належить напровадити причини неважности виборів, наводячи докази, документи і свідків і надаючи уневажнення виборів та розписання нових.

Про важність, або уневажнення виборів постановляэ сама державна Рада.

Опротестування мандату аж до хвилі остаточної постанови Державної Ради в цій справі,- не впливаэ на право до вступу до державної Ради цего, чий вибір опротестовано.

АРТ. 30.

Цей основний державний закон обовязуэ з днем його оголошення.

АРТ. 31.

Виконання цего основного державного закону доручаэться міністрові внутрішніх справ.

степенні. Спосіб переведення виборів подібний як в групі 4(арт. 21).

Міністр внутрішніх справ в поразумінні з міністром шляхів дорогою окремого розпорядку, що його оголосить в урядовім часописі, означить докладний спосіб переведення виборів в цій групі

АРТ. 24.

Право активного голосу в 8-ій групі (арт. 12 додатку)мають звичайні і надзвичайні професорі і приват-деценти на окремім виборчим зібранню, що його скликуэ і отвираэ ректор; опісля вибираэться виборчу комісію і приступаэться до голосування.

АРТ. 25.

Право активного голосу в 9-ій групі (арт. 13 додатку)мають всі дійсні члени академії на окремім виборчім зібранню, що його скликуэ голова академії, опісля вибираэться виборчу комісію і приступаэться до голосування.

АРТ. 26.

Вибори в 11 групі (арт. 15 додатку) э посередні і одностепенні.

Кожна сільська громада, без огляду на число дворів, вибираэ на сільськім сході одного виборця. Вибрані виборці на спільнім виборчім зібранні в повітовому місті вибирають одного члена Державної Ради.

Міністр внутрішніх справ дорогою окремого розпорядку,що його оголосить в урядовим часописі, означить докладний спосіб переведення виборів в цій групі.

АРТ. 27.

Кожний вибраний член Державної Ради дістаэ від міністра внутрішних справ окреме посвідчення,що його уповажняє до вступу до Державної Ради.

Спис вибраних членів Державної Ради оголоситься в урядовім часописі.

АРТ. 28.

Право вносити протести проти виборів членів Державної Ради

маэ кожний, хто маэ право активного голосу в даному виборчому тілі.

АРТ. 29.

Протести проти виборів членів Державної Ради вноситься до міністра внутрішних справ, а коли вже скликано Державну Раду, прямо до неї, а то протягом 14 днів, числячи від дня виборів.

В протесті належить напровадити причини неважности виборів, наводячи докази, документи і свідків і ~~подаючи~~ на уневажнення виборів та розписання нових.

Про важність, або уневажнення виборів постановляэ сама державна Рада.

Опротестування мандату аж до хвилі остаточної постанови Державної Ради в цій справі,- не впливаэ на право до вступу до Державної Ради цего, чий вибір опротестовано.

АРТ. 30.

Цей основний державний закон обовязуэ з днем його оголошення.

АРТ. 31.

Виконання цего основного державного закону доручаэться міністрові внутрішніх справ.

С Т А Т У Т

Української Національної Ради.

І Назва і мета.

§1. На ґрунті спільної думки що до будови і забезпечення Української Народньої Республіки та праці в справах українського національно-політичного характеру засновується Українська Національна Рада.

§2. Українська Національна Рада має своєю метою:
а/обмірковування і вирішування національно-політичних справ, що зв'язані з будовою Української Народньої Республіки;
б/остаточне закріплення міцної спільної Української Державности на всіх українських етнографічних областях на демократичному і парляментарному принципі;
в/ вирішування лінії внутрішньої і зовнішньої української політики;
г/ оборону українського народу і його державности в міжнародній сфері;
д/ всебічну допомогу в створенню спільної української регулярної армії та в створенню справного внутрішнього адміністраційного апарату Української Народньої Республіки, як рівнож в чім скорішім створенню правильного конституційно-парляментарного устрою.

§3. Для здійснення цієї мети Українська Національна Рада організує українську політичну, громадську силу і репрезентуючи її, вживає всіх відповідних заходів для її виявлення і здійснення як в межах української території, так і по за її межами.

II
Склад і завдання Української Національної Ради.

§4. Українська Національна Рада складається з 35/тридцяти пяти/ членів, обібраних такими українськими партіями і організаціями: 1/партії соціялістів революціонерів та соціяльних демократів східної України обберають по між себе 8 /вісьмох/ представників. 2/ Решта українських партій східної України оббирає з поміж себе 10 /десять/ представників; 3/ Українські політичні партії західної области Української Народньої Республіки оббирають 7 /сімох/ представників після ключа, який самі вирішать; на случай дальшого правильного існування Української Національної Ради західної області Української Народньої Республіки делегує вона всіх згаданих вище сімох членів; 4/ Самоврядування, кооперативи, наукові, професійні і науково-професійні організації східної України оббирають з поміж себе 10 /десять/ представників.

§5. Засідання Української Національної Ради вважаються правосильними, коли на них явиться половина всіх її членів і скликається Президію в міру потреби.

§6. Постанови на засіданнях Української Національної Ради приймаються простою більшостю голосів. Для зміни цього статуту потрібна присутність двох третин членів і двох третин голосів присутніх членів.

III
Президія і Комісії.

§7. Для виконання постанов Української Національної Ради та її представництва навні обирається Президія Української Національної Ради. Президія складається з 7 /сімох/ членів, а саме Голови, його двох заступників, секретаря і скарбника, обібраних Українською Національною Радою з поміж кандидатів виставлених різними партіями, при чому три місця в Президії мають припасти представникам партії: соціялистів-революціонерів, соціяльних демократів і одного галицької трудової партії.

§8. Для переведення в діло своїх окремих задач Українська Національна Рада вибирає з поміж себе окремі комісії, які через своїх референтів здають справу на повному засіданню Української Національної Ради, котра остаточно рішає. Численість кожної Комісії означить сама Рада. Комісіям належить право покликання на свої засідання окремих знавців, а провадять вони свою працю на підставі окремого виробленого правильника, затвердженого Українською Національною Радою.

§9. Для контролю над Державними фондами, повіреними приватними особами, інституціям, організаціям і товариствам обирає Українська Національна Рада, контрольну Комісію з 5/п'яти/ членів.

§10. В своїй діяльности Президія, Комісії та инші органи Української Національної Ради керуються відповідними інструкціями Української Національної Ради.

IV
Кошти Української Національної Ради.

§11. Кошти Української Національної Ради складаються з внесків партій, добровільних жертв і допомог. Форма і розмір внесків встановлюється Українською Національною Радою.

V
Ліквідація.

§12. На випадок розвязання Української Національної Ради майно її переходить по постанові на останньому засіданні Української Національної Ради- або на організацію, що її заміняє, або на Український Політичний Червоний Хрест, а Контрольна Комісія Української Національної Ради існує дальше аж до покінчення всіх своїх справ.

Кам'янець на Поділлю

11 січня 1920 року.

Кооперация

Копія
з Копії.

У.Н.Р.
Міністерство
НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

ДЕПАРТАМЕНТ
Зовнішнього Торгу

Відділ. . . . . .

" 16" Вересня 1919р.

Ч.2648

м.Кам'янець Под.

У П О В Н О В А Ж Е Н Н Я.

Цим уповноважується Комісія із представників Центральних Українських Кооперативних Установ "ДНІПРОСОЮЗУ" Евген Ф і л і п о в и ч та Андрій С е р б і н е н к о, "Українбанку" Степан П е р е п е л и ц я, та "Централу Сільсько-Господарських Кооперативних Товариств" Андрій Г о л о в к о під головуванням п. С е р б і н е н к а, спровадити переговори і заключати умови в справі придбання від Італійського Уряду та Італійських приватних торговельних фірм ріжних потрібних для армії і населення України товарів, переважно військових і заключати для цього ріжні позики, з тим що після затвердження Міністром Народнього Господарства Уряд Української Народньої Республіки гарантує виконання взятих зазначеною Комісією на себе обов'язательств як в справі повернення позичок так і в справі грошової оплати, зроблених Комісією закупок та передачи в уплату за Італійські товари ріжних Українських крамів коли це буде умовлено в заключених Комісією договорах.

М І Н І С Т Р
НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА М.Ш а д л у н, в.р.

М.П.

НАРОДНІЙ МІНІСТР
ФІНАНСІВ Б.М а р т о с, в.р.

Д И Р Е К Т О Р
Департаменту Зовнішнього Торгу: З.Д о б р и л о в с ь к и й, в.р.

З копією згідно: Мик. ЧЕЧЕЛЬ.

СЕКРЕТАРЬ ТОРГОВЕЛЬНОЇ КОМІСІЇ:

Копія з Копії

У.Н.Р.

Міністерство
Народнього Господарства
Департамент
Зовнішнього Торгу

" II" жовтня 1919 року.

Ч.708

м.Кам'янець на Поділлю.

У П О В Н О В А Ж Е Н Н Я.

Цим уповноважується Комісія з представників Центральних Українських Кооперативних Установ "ДНІПРОСОЮЗУ"-Андрій С е р б і н е н к о та Евген Ф і л і п о в и ч "УКРАІНБАНКА"-Степан Перепелиця та "ЦЕНТРАЛУ"-Андрій Головка або заступник його п.Наконечний,під головуванням п.Сербіненка:

І/Провадити всі операції і виконувати всі доручення Міністерства Народнього Господарства по закупці від Уряду та приватних фірм Швейцарії товарів,потрібних, як для війська,так і для населення України;Український Уряд після затвердження Урядом зроблених Комісією державних закупок,приймає на себе всі обов'язки по тим операціям,

2/Позичати там же гроші для своїх операцій;

3/ Підготовляти матеріяли для дальнійших торговельних договорів і державних позичок;

4/ Підготовляти шляхи для Українського Імпорту і Експорту;

5/Комісіяімає право кооптувати в свій склад,як окремих представників Українського Уряду,так і фаховців з правом дорадчого голосу.

Копія. 192

Прилога ч.

ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД КОМІССІІ, БЮРА ТА КОШТИ ІХ УДЕРЖАННЯ.

на І5 Червня 1920 року.

Черговe число.	Посада	Прізвіще	Місячна платня в австр.кор.	Примітка.
І.	Голова Комісії.	Сербіненко Андрій Миронович	без платні	
2.	Члени Комісії /кооптований/	проф. Ганіцький Іван Михайлович	без платні	
3.	Член Комісії	Перепелиця Степан Василевич	без платні	
4.	В.о.бухгалтера	Наконечний Федір Опанасович	7.000	
5.	Секретар	Чечель Микола Флорович	3.000	
6.	Завідуючий тов.складами	Гааз Олександер Георгієвич	3.500	
7.	Діловод	Гладиловвич Тарас Филаретович	2.500	
8.	Машиністка	Утриско Ольга Володимировна	3.000	
9.	Шоффер	Грамзель Йоган	2.500	
І0.	Кур'ер	Пасічник Михайло	І.250	

Разом 22.750

Голова Комісії / підпис /

Секретар: / підпис /

З оригіналом згідно: Діловод

У.Н.Р.

Міністерство
Народнього Господарства
Департамент
Зовнішнього Торгу

" 11" жовтня 1919 року.

Ч.708

м.Кам'янець на Поділлю.

Копія з копії

133

У П О В Н О В А Ж Е Н Н Я.

Цим уповноважується Комісія з представників Центральних Українських Кооперативних Установ "ДНІПРОСОЮЗУ"-Андрій С е р б і н е н к о та Евген Ф і л і п о в и ч "УКРАЇНБАНКА"-Степан Перепелиця та "ЦЕНТРАЛУ"-Андрій Головка або заступник того п.Наконечний, під головуванням п.Сербіненка:

1/Провадити всі операції і виконувати всі доручення Міністерства Народнього Господарства по закупці від Уряду та приватних фірм Швейцарії товарів, потрібних, як для війська, так і для населення України; Український Уряд після затвердження Урядом зроблених Комісією державних закупок, приймає на себе всі обов'язки по тим операціям,

2/Позичати там же гроші для своїх операцій;

3/ Підготовляти матеріяли для дальніших торговельних договорів і державних позичок;

4/ Підготовляти шляхи для Українського Імпорту і Експорту;

5/Комісія має право кооптувати в свій склад, як окремих представників Українського Уряду, так і фахівців з правом дорадчого голосу.

У.Н.Р.
МІНІСТЕРСТВО
НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Департамент
Зовнішнього Торгу
Відділ Зовнішнього Торгу
"25" вересня 1919 р.
Ч.582.
м.Кам'янець.

Копія з Копії.

184

У П О В Н О В А Ж Е Н Н Я.

В доповнення і поширення мандата за Ч.2648 цим уповноважуються Комісія з представників Центральних Українських Кооперативних Установ "ДНІПРО-СОЮЗУ" Андрій С е р б і н е н к о "УКРАЇНБАНКА" Степан Перепелиця та "ЦЕНТРАЛУ" Наконечний, під головуванням п. С е р б і н е н ю

I/ Провадити всі операції і виконувати всі доручення Міністерства Народнього Господарства по закупці товарів потрібних, як для війська, так і для населення України; Український Уряд після затвердження Урядом зроблених Комісією державних закупок, приймає на себе всі обов'язки по тим операціям;

2/Позичати гроші для своїх операцій,

3/ Підготовляти матеріяли для дальніших торговельних договорів і державних позичок,

4/ Підготовляти шляхи для Українського Імпорту і Експорту,

5/ Комісія має право кооптувати в свій склад, як окремих представників Українського Уряду, так і фахівців з правом дорадчого голосу.

МІНІСТР НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА М.Ш а д л у н.

МІНІСТР ФІНАНСІВ Б.М а р т о с.

ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ
Зовнішнього Торгу Д о б р и л о в с ь к и й.

М.П.

Посольство Української Народньої Республіки у Відні

посвідчує, що копія ся є згідна з оригіналом, котрий був представлений в Посольство і підписаний Міністром Народнього Господарства Д а д л у н о м, Міністром Фінансів М а р т о с о м і Директором Департаменту Д о б р и л о в с ь к и м.

Відень, 29 грудня 1919 р.

Директор Канцелярії

Ч.6.

Відповід

Ч.1983.